

Kaunis Grani

Nro Nr 7/30.5.–12.6.2024 ■ Kauniaisten paikallislehti Lokaltidningen för Grankulla ■ www.kaunisgrani.fi

TAHDO ENEMMÄN JA VAIHDA SÄÄSTÖPANKKIIN

LÄNSI-UUDENMAAN SÄÄSTÖPANKKI PALVELEE NYT MYÖS ESPOOSSA

Löydät meidät Otaniemen Technopoliksesta, Tekniikantie 14.

Meiltä Säästöpankista saat kaikki tarvitsemasi palvelut henkilö- ja yritysasiakkaan rahoitukseen sekä varallisuudenhoitoon – suomen sekä ruotsin kielellä.

Henkilökohtaisuus on valttimme, kattavia digipalveluja unohtamatta.
Ole suoraan yhteydessä asiantuntijoihimme tai jätä yhteydenottopyyntö osoitteessa:

saastopankki.fi/lusp/espoo

SÄÄSTÄMINEN JA SIJOITTAMINEN

Ann-Mari Södermann

sijoituspäällikkö
050 309 3260

Jag betjänar också på svenska.

Saku Hirmasto

sijoituspäällikkö
050 377 5480

Lauri Mikkola

sijoituspäällikkö
050 531 1030

YKSITYISPANKKI

Mari Puhakka

yksityispankkiiri
050 521 9880

Jukka Pöljö

yksityispankkiiri
050 575 6450

Niina Kärkkäinen

asiakkuuspäällikkö
050 512 4486

Jarno Oksanen

asiakkuusjohtaja
045 171 2500

RAHOITUS JA ASUNTOLAINA

YRITYSPANKKI

Yritysassiakas, tapaamme sinut mielellämme myös yrityksesi toimipisteessä.

Kim Forsström

yritysrahoituspäällikkö
050 354 8722

Jag betjänar också på svenska.

Juha Mäkelä

yritysrahoituspäällikkö
050 300 4147

Iiro Laakkonen

yritysrahoituspäällikkö
050 306 7140

Tuomas Ernvall

yritysrahoituspäällikkö
050 428 8350

Erilainen kesä keskustassa

Kaupunkiradan rakentaminen on tosiaasia ja se näkyy monin tavoin Kauniassa. Ensimmäiset junaliikenteen pysähdykset on jo nähty, ja juhannuksen jälkeen junaliikenne on täysin pysähdyksissä viiden viikon ajan. Samalla Tunnelitie suljetaan liikenteeltä. Liikennekatkoksen lisäksi hanke näkyy nyt myös keskustan kaupunkikuvassa, kun Postitorin kiertoliittymän rakentaminen on alkanut. Kaupunkiradan rakentaminen kuuluu myös, sillä työ aiheuttaa melua ja kuorma-autoliikenne on huomattavasti vilkkaampaa kuin normaalisti. Tämä tulee siis olemaan erityisen erilainen kesä kaupunkilaisille ja keskustassa liikkuville. Lehdestä saat yksityiskohtaista tietoa siitä, mitä on tapahtumassa.

Rakennushankkeet eivät kuitenkaan vaikuttaneet tämän vuoden Granipäivän juhlintaan, joka oli jälleen suuri menestys monien artistien, yhdistysten ja yritysten ollessa paikalla esittelemässä itseään lukuisalle yleisölle. Lehdestä löytyy kuten tavallista kuvia illalta.

Juuri viikko ennen Granipäivää järjestettiin toisen kerran Grani liikkuu -tapahtuma. Päivän aikana osallistuivat mm. päiväkotilapset, koululaiset ja aikuiset moniin tapahtumiin. Päivä huipentui Kurren kierros- ja Minikurre-juoksuun lapsille. Lehdessämme on kuvia myös tästä tapahtumasta.

Tässä numerossa voimme myös kertoa, että Kauniaisten kaupunki on nyt laajan ky-

selyn avulla tutkinut, mitä koulun oppilaat ja henkilökunta ajattelevat kouluruuasta. Monet osallistuivat – lähes 1 000 henkilöä – ja monet kiittivät ruoasta. Yli 70 prosenttia syö päivittäin koulussa, mikä on selvästi kansallista keskiarvoa enemmän. Jutussa paljastuu myös, mitä kaupungin koululaiset pitävät suosikkiruokinaan.

Gymnasiet Grankulla samskola oli toukokuun alussa isäntänä oppilaille viidestä eri maasta osana Nordplus-projektia. Oppilaat ovat tehneet omia tutkimusprojektejaan ja nyt he kokoontuivat esittelemään projektejaan toisilleen. Täavoitteena on kouluttaa oppilaita tieteelliseen ajatteluun ja akateemiseen kirjoittamiseen. Lisäksi he oppivat paljon kirjoittaessaan tutkielmaa. On myös hyödyllistä harjoitella puhumista ihmisten edessä – lisäksi englanniksi, kertoo opettaja Monica Granholm, joka oli projektin vetäjänä Granissa.

Näinä päivinä järjestetään koulujen päättäjäiset. Kauniaisten lukiosta valmistuu 125 uutta ylioppilasta ja GGs:stä 94. Onnittelut kevään ylioppilaille ja toivotamme kaikille mukavaa kesälomaa!

Samalla haluamme muistuttaa, missä voit äänestää EU-vaaleissa. Vaalipäivä on sunnuntaina 9. kesäkuuta, mutta jos haluat äänestää ennakkoon, voit tehdä sen aina 4. kesäkuuta saakka.

Annorlunda sommar i centrum

Byggandet av stadsbanan är i högsta grad ett faktum och märks på många sätt i Grankulla. De första stoppen i tågtrafiken har redan förekommit och efter midsommar blir det totalstopp i tågtrafiken under fem veckor. Samtidigt stängs Tunnelvägen för trafik. Förutom i form av trafikavbrott syns projektet nu också i stadsbilden i centrum då byggandet av Posttorgets rondell påbörjats. Byggandet av stadsbanan hörs också eftersom arbetet orsakar buller samtidigt som lastbilstrafiken är betydligt tätare än vanligt. Det här blir alltså i högsta grad en annorlunda sommar för stadsborna och dem som rör sig i centrum. I tidningen får du detaljerad information om vad som är på gång.

Byggprojektet påverkade dock inte firandet av årets Granidag som igen var en stor succé med många artister, föreningar och företag som var på plats för att visa upp sig inför den talrika publiken. I tidningen har vi som vanligt bilder från kvällen.

Precis en vecka innan Granidagen ordnas Grani rör på sig för andra gången. Under dagen deltog allt från dagisbarn till skolelever och vuxna i en mängd tillställningar. Dagen kulminerade i Kurrerundan och Minikurrerundan för barn. Vi har bilder med även från detta evenemang.

I tidningen kan vi också berätta att Grankulla stad nu via en omfattande enkät undersökt vad skolans elever och personal an-

ser om skolmaten. Många deltog – närmare 1 000 personer – och många tackar för maten. Över 70 procent äter dagligen i skolan och det är klart över det nationella genomsnittet. I texten avslöjas också vad skolbarnen i staden har för favoriträtter.

Gymnasiet Grankulla samskola var i början av maj värd för elever från fem länder inom ramen för ett Nordplusprojekt där eleverna gjort egna forskningsprojekt och nu träffades för att presentera projekten för varandra. Syftet är att träna eleverna i vetenskapligt tänkande och akademiskt skrivande. Förutom att de lär sig mycket av att skriva uppsatsen är det också väldigt nyttigt för dem att öva sig att tala inför folk – dessutom på engelska, berättar läraren Monica Granholm som hållit i trädarna för projektet i Grani.

Nu i dagarna är det dags för skolavslutning. Kauniaisten lukio har 125 nya studenter och GGs 94. Vi gratulerar vårens studenter och önskar alla ett trevligt sommarlov!

Samtidigt påminner vi också om var du kan rösta i EU-valet. Valdagen är söndagen den 9 juni, men om du väljer att förhandsrösta så kan du göra det ända fram till den 4 juni.

JAN SNELLMAN
PÄÄTOIMITTAJA
CHEFREDAKTÖR

kolumni ■ kolumnen

Kesän harrastusmahdollisuudet

Lasten leirit

Kansalaisopisto tarjoaa kesäleirejä lapsille. Valikoimassa on neljä Sporttikurssia, kaksi Grani Action -leiriä, yksi Musakesä-leiri ja kaksi IT-leiriä DigiLabissä. Opettajina ja avustajina toimivat jo aiemmin Kauniaisten oppilaitoksista tai DigiLabistä lapsille tuttu henkilökunta. Leirin hintaan kuuluu ruokailu.

Sporttikurssit ovat alakoululaisille (7–13 v.) tarkoitettuja liikuntapainotteisia kesäleirejä. Viikko-ohjelma sisältää mm. uuintia, leikkejä ja pelejä sekä viikoittain vaihtuvan retkikohteen.

Grani Action -leirit ovat alakoululaisille (7–13 v.) tarkoitettuja kesäleirejä. Päiviin kuuluu mm. yhdessäoloa, leikkejä, liikuntaa ja pelejä.

MusaKesä II -musiikkileirillä soitetaan ja lauletaan iloisesti kesäloman alkajaisiksi. Leiri on tarkoitettu jo muutaman vuoden soittaneille. Leirillä soitetaan enimmäkseen yhdessä isona orkesterina, mutta päivän aikana jakaudutaan myös pienryhmiin. Lisäksi sävelletään omia kappaleita,

jumpataan, pelataan ja reippaillaan pihalla. Mukaan pääsee orkesteri- ja puupuhallinsoittimilla, kitaralla, bassolla, haitarilla, pianolla ja kanteleella.

Luo oma tietokonepeli -kurssilla tutustutaan pelinkehittämisen eri vaiheisiin ja ohjelmoidaan omaa pientä peliä tai animaatiota Scratchilla. Sopii 1.–6.-luokkalaisille.

Ilmoittautuminen: opistopalvelut.fi/kauniainen tai puh. 050 4116 404 (mā-to klo 9–15)

Liikuntapalvelut

Uimahallin piha on kaikille avoin 1.7. lähtien. Tarkemmat tiedot ja aukiolot kotisivulta: <https://www.kauniainen.fi/kulttuuri-ja-vapaa-aika/liikunta/uimahalli/>

Uimahalli on suljettuna 21.6.–4.8.2024. Maksuttomia liikuntamahdollisuuksia on kaupungissamme monia, kuten; rannat talentopallo uimahallin pihalla, frisbeegolf ranta, Kasavuoren kuntorata ulkokuntosalilaitteineen, keskusurheilukentän

innehäll är bland annat att umgås, leka, motionera och spela.

På Musiksommar II-musiklägret spelas och sjungs det glatt för att fira att sommaren börjat. Lägret är avsett för barn som har spelat instrument i några år. På lägret spelar man mestadels tillsammans i en stor orkester, men under dagen delas man också in i mindre grupper. Dessutom komponerar man egna låtar, gymnastiserar, spelar och har kul utomhus. Man kan delta med orkester- och träblåsinstrument, gitarr, elbas, dragspel, piano och kantele.

På kursen Skapa ditt eget datorspel bekantar man sig med spelutvecklingens

JAN SNELLMAN

konttisali ja laskettelurinteen kuntoportaati. <https://www.kauniainen.fi/kulttuuri-ja-vapaa-aika/liikunta/ulkoliikuntapaikat/> Mukavan ja pitkään odotetun lisän tuo

loppukesästä nuorisotalon ja ruotsinkielisen koulukeskuksen väliin avattava monitoimikenttä.

Hyvää kesää!

Sommarens fritidsmöjligheter

Barnläger

Medborgarinstitutet erbjuder sommarläger för barn. I utbudet finns fyra Sportkurser, två Grani Action-läger, ett Musiksommar-läger och två IT-läger i DigiLab. Som lärare och assistenter fungerar personal som barnen redan känner från Grankullas skolor och DigiLabbet. I lägerpriset ingår måltider.

Sportkurserna är sommarläger med inriktning på motion för lågstadielever (7–13 år). Veckoprogrammet innehåller bland annat simning, lekar och spel samt ett utflyktsmål som varierar varje vecka.

Grani Action-lägren är sommarläger för lågstadielever (7–13 år). Dagarnas

olika faser och programmerar ett eget litet spel eller en animation med Scratch. Kursen passar för elever i årskurs 1–6.

Anmälan: opistopalvelut.fi/kauniainen/sv/ eller tel. 050 4116 404 (mā-to kl. 9–15)

Motionsaktiviteter

Simhallens gård är öppen för alla från och med 1 juli. Mer information och öppettider finns på hemsidan: <https://www.kauniainen.fi/sv/kultur-och-fritid/idrott/simhallen/> Simhallen är stängd 21.6.–4.8.2024.

Det finns många gratis motionsmöjligheter i vår stad, såsom beachvolleyboll på simhallens gård, frisbeegolfbana, Kasabergets motionsspår med utomhugym, con-

tainergym på Centralidrottsplanen och trappträning vid slalombacken.

<https://www.kauniainen.fi/sv/kultur-och-fritid/idrott/idrottsanlaggningar-utomhus/>

En trevlig och efterlängtat nyhet är den allaktivitetsplan som öppnas i slutet av sommaren mellan ungdomsgården och Svenska skolcentrum.

Trevlig sommar!

ROGER RENMAN
REHTORI SEKÄ KULTTUURI- JA VAPAA-AIKAPÄÄLLIKKÖ
REKTOR SAMT KULTUR- OCH FRITIDSCHEF
NINA ALLENIUS
LIKUNTAPALVELUKOORDINAATTORI
IDROTTSTJÄNSTKOORDINATOR
ÖVERSÄTTNING: PATRICIA HEIKKILÄ

agenda

TAPAHTUU KAUNIAISISSA ■ DET HÄNDER I GRANKULLA

■ 2.6. sunnuntai söndag

2. SUNNUNTAI HELLUNTAISTA Kauniaisten kirkossa klo 10. Mimosa Mäkinen, Kari Kuula, Teija Palolahti. **GUDESTJÄNST** och kyrkkaffe i metodistkyrkan kl. 11.

■ 5.6. keskiviikko onsdag

KESÄTREFFIT Kauniaisten kirkon sisäpihalla klo 14. “Lapsuuden leikit.” Diakonissa Pirjo Luoma ja kanttori Teija Palolahti.

■ 9.6. sunnuntai söndag

MESSU Kauniaisten kirkossa klo 10. Helena Kesti-Helia, Teija Palolahti. **GUDESTJÄNST** och kyrkkaffe i metodistkyrkan kl. 11.

■ 12.6. keskiviikko onsdag

KESÄTREFFIT Kauniaisten kirkon sisäpihalla klo 14. “Juuret ja siivet – oman hengellisen polun äärellä.” Kirkkoherra Mimosa Mäkinen ja kanttori Teija Palolahti.

■ 16.6. sunnuntai söndag

MESSU Kauniaisten kirkossa klo 10. Helena Kesti-Helia, Mimosa Mäkinen, Teija Palolahti. **GUDESTJÄNST** och kyrkkaffe i metodistkyrkan kl. 11.

■ 19.6. keskiviikko onsdag

KAHVIKONSERTTI, ”Jotain uutta, jotain vanhaa, jotain lainattua, jotain sinistä”. Teija Palolahti, sopraano ja Suvi Leino, piano (Chydenius – Hannikainen – Melartin – Bäckman).

SOMMARKLUBB för 2-7-åringar i lekparken må-to 3-6.6 och må-fr 10-14.6 kl. 9-13. Anmälningar via församlingens webbsida. Arr. Grankulla sv. frs.

SOMMARCAFÉ alla torsdagar 13.6-8.8 kl. 14.30-16 på innergården. Arr. Grankulla sv. frs.

Lähetä tieto tapahtumastasi kaunisgrani@kauniainen.fi
Skicka in information till kaunisgrani@kauniainen.fi

Aseman pysäköintialueesta valtaosa työmaan käyttöön

Kauniaisten aseman liityntäpysäköintialueesta otetaan yhä suurempi osa kaupunkiradan ja pyöräily- ja jalankulkureitin Baanan työmaan käyttöön.

Kuvassa punaisella merkitty alue poistuu pysäköintikäytöstä 3. kesäkuuta alkaen. Myös pyöräkatos poistetaan punaisella merkityltä alueelta.

Helsingintien liityntäpysäköintialueesta on aiemmin maaliskuussa rajattu osa rakennustyömaaksi.

Kauniaisten kaupungilta muistutetaan, että Helsingintien liityntäpysäköintialue poistuu kokonaan käytöstä juhannuksen jälkeen viideksi viikoksi 24.6.-28.7. Katkon jälkeen ainakin osa parkkipaikoista palautuu käyttöön. Kaupunki pahoittelee rakennustoista aiheutuvaa haittaa.

Granin Lähiapu voitti äänestyksen

Granin Lähiapu ry:n valokuvausprojekti saa Kauniaisten tämän vuoden osallistuvan budjetoinnin ykköspalkinnon. Granin Lähiapu jatkaa palkintorahalla nuorille kohdistettua valokuvausprojektiä ”Mun toinen puoli”.

Kaupunkilaiset saivat äänestää voittajan useista ehdotuksista. Ehdotus Granin Lähiavun valokuvausprojektin jatkorahoituksesta sai 26 prosenttia annetuista äänistä. Granin Lähiavun saama palkintosumma on 6 000 euroa.

Toiseksi äänestyksessä tuli ehdotus Istutetaan puita sopiviin paikkoihin, joka sai 24,5 prosenttia äänistä. Hanke sai palkinnoksi 9 000 euroa.

Toiseksi tullut ehdotus sai suuremman palkintosumman kuin voittaja, sillä äänestysvaiheessa oli ilmoitettu, että mikäli Lähiavun ehdotus voittaa, yli jäävä osuus annetaan äänestyksessä toiseksi tullelle ehdotukselle.

Kauniaisten kaupunki varasi tälle vuodelle osallistuvaan budjettiin yhteensä 15 000 euroa. Äänestyksessä annettiin kaikkiaan 265 ääntä.

Terveysasema säilyy Kauniaisissa

Kauniaislaiset voivat asioida jatkossakin omalla terveysasemallaan. Tätä mieltä on Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen aluevaltuuston neuvottelutoimikunta, joka linjasi toukokuun kokouksessaan, miten palveluverkkoa alueella kehitetään.

Lopullisista linjauksista päättää aluevaltuusto, joka kokoontuu seuraavan kerran 11. kesäkuuta.

Aluevaltuusto tulee vähentämään jatkossa Länsi-Uudenmaan terveysasemien määrää säästösyistä, mutta Kauniaisten terveysasema ei ole neuvottelutoimikunnan linjauksessa lakkautusuhan alla.

Postipalvelut jatkavat Kauniaisissa väliaikaisissa tiloissa

Posti on muuttanut Kauniaisissa väliaikaisiin tiloihin. Posti on tuonut Thurmaninaukiolle kontin, jossa on Postin väliaikainen asiakaspalvelupiste. Kontissa kaupunkilaisia palvelee Postin henkilökunta. Asiakaspalvelupisteellä ovat kaikki Postin palvelut.

Posti tarvitsi uuden toimipaikan Kauniaisissa, kun R-kioski lopetti toimintansa Kauppakeskus Granissa ja sen ylläpitämät postipalvelut loppuivat.

Posti palaa kontista takaisin entisen R-kioskin tiloihin kesäkuun 3. päivä. Tuohon mennessä koko liiketila on remontoitu Postin käyttöön.

Postin palvelupisteverkostopäällikkö **Kari Reimi** toteaa, että kontti ja entiset R-kioskin tilat ovat väliaikaisia ratkaisuja ja Posti hakee edelleen pysyvää kumppanuusratkaisua Kauniaisissa.

Kontti on auki maanantaista perjantaihin kello 10-19 ja lauantaisin kello 11-16.

Stadsbaneprojektet övertar stor del av anslutningsparkeringen

En stor del av den anslutande stora parkeringsplatsen vid Grankulla station kommer att tas i bruk av stadsbaneprojektet och cykel- och gångleden Baanan. Bilden visar med rött det område där parkeringen fr.o.m. den 3 juni upphör. Cykelstället tas också då bort.

Redan i mars har en del av anslutningsparkeringen vid Helsingforsvägen tagits i bruk för projektet. Grankulla stad påminner att hela anslutningsparkeringen vid Helsingforsvägen helt är ur bruk efter midsommar i fem veckors tid, 24.6-28.7. Efter avbrottet kommer åtminstone en del av parkeringsplatserna att bli parkeringsplatser igen. Staden beklagar störningarna byggarbetena orsakar.

Grani Närhjälp vann omröstningen

Vinnaren i årets medborgarbudgetering är Grani Närhjälp r.f. som får tilläggsfinansiering för fotograferingsprojektet ”Mun toinen puoli” som riktar sig till ungdomar. Det förslaget fick 26 % av rösterna. Prissumman är 6 000 euro.

Stadsborna fick rösta fram en vinnare bland många förslag. På andra plats kom förslaget Plantering av träd på lämpliga ställen som fick 24,5 % av rösterna.

Summan är 9 000 euro. I omröstningsfasen hade det meddelats att om Grani Närhjälps förslag vinner, kommer överskottet att ges till det förslag som kom på andra plats i omröstningen.

Grankulla stad hade budgeterat 15 000 euro för medborgarbudgeteringen i år. 265 personer röstade i omröstningen

Hälsocentralen stannar kvar i Grankulla

Grankullaborna ska också i framtiden kunna besöka sin lokala hälsocentral. Det anser förhandlingskommittén för Västra Nylands välfärdsområdes fullmäktige i sin linjedragning i maj gällande hur servicenätet i området ska utvecklas.

De slutliga linjedragningarna slår välfärdsområdets fullmäktige fast på sitt möte den 11 juni. Antalet hälsocentraler föreslås bli färre i antal inom Västra Nylands välfärdsområde i fortsättningen då inbesparingar ska göras, men Grankullas hälsocentral är enligt förhandlingskommitténs förslag inte hotad.

Posttjänsterna fortsätter i Grankulla i tillfälliga utrymmen

Posten har flyttat till temporära utrymmen i Grankulla invid Thurmansplatsen. Containern har personal som betjänar kunder och man kan sköta alla posttjänster där.

Posten behöve hitta en ny plats i Grankulla, då R-kiosken som även skötte posttjänster lade ner sin verksamhet i Köpcentrum Grani. Posten återvänder till de tidigare utrymmena den 3 juni. Då är hela den gamla R-kioskens utrymmen renoverad för Postens bruk.

Kari Reimi, som är kundtjänstchef för servicenätverket

på Posten, konstaterar att containern och de tidigare R-kioskutrymmena ändå är en visstidslösning och att Posten fortfarande på sikt söker efter en bestående kumpanlösning i Grankulla.

Containern är öppen från måndag till fredag klockan 10-19 och lördagar klockan 11-16.

LOTTA VAENERBERG

Perinteet jatkuvat

FI MÄNTYMÄKI – Granhult -uimakisat pidettiin kaupungin omalla uimahallilla keskiviikkona 27.3. Kisoihin osallistui yhteensä yli 70 alakoululaista ja tunnelma oli sen mukainen. Kisoissa näimme huikeita suorituksia ja onnistumisia. Lopuksi jaettiin palkinnot sijoille 1.-3.

Kisojen päätteeksi utiitiin myöskin koulujenväliset viestikisat. Kummankin viestin (tytöt & pojat) voitti tänä vuonna Mäntymäki.

Kiitokset kisajärjestäjille SGR, ”uinti-Ursula” sekä kummankin alakoulun luokkamummot ja -vaarit.

Traditionen fortsätter

SE SIMTÄVLINGARNA Mäntymäki – Granhult hölls i stadens egna simhall onsdagen den 27 mars.

Över 70 lägstadielever deltog i tävlingen och stämningen var därefter. Vi fick se imponerande prestationer och framgångar under tävlingen. Till sist delades priserna ut till de tre bästa placeringarna.

Dagen avslutades med en stafettävling mellan skolorna. Både flick- och pojkstafetten vanns av Mäntymäki i år.

Tack till arrangörerna SGR, ”simnings-Ursula” och klassmormödrar och -morfäder.

VIRVA WAHLSTEDT

elämäнкаari ■ livsbågen

Grankulla svenska församling

Döda
Ulla Margareta Bäck 80 år
John Robert Mathias Lehtonen 32 år
Hans-Erik August Nordström 67 år
Alex Leon William Tierala 10 år
Gunnel Anita Carlberg 92 år

kirjasto vinkkaa ■ bibban tipsar

FI LÄHDÖSSÄ kesämatkalle? Jäädytä varauksesi! Voit jäädyttää varauksesi verkkokirjastossa, jos teos ei ole vielä matkalla kirjastoon tai noudettavissa. Tee näin: kirjaudu verkkokirjastoon osoitteella [Helmet.fi](#) ja avaa Oma tili -valikko. Varaukset-välilehdeltä näet varauksesi. Napauta muokattavan varauksen kohdalta Muokkaa-linkkiä. Useaa varausta voi muokata kerralla valitsemalla ensin muutettavat varaukset ja sen jälkeen haluttu toimenpide. Voit jäädyttää eli keskeyttää varauksen esimerkiksi lomamatkan ajaksi. Paikkasi varausjonossa säilyy, mutta kirja ei saavu noudettavaksi, kunnes poistat jäädytyksen.

SE SKA DU åka bort på sommarresa? Frysa dina reservationer! Du kan frysa dina reservationer i nätbiblioteket om verket inte ännu är på väg till biblioteket eller väntar på avhämtning. Gör så här: logga in på nätbiblioteket på adressen [Helmet.fi](#) och öppna menyn Mitt konto. Du hittar dina reservationer under fliken Reservationer. Tryck på Ändra vid reservationen du vill frysa. Om du vill ändra fler reservationer på en gång väljer du först ut dem och trycker sedan på Ändra valda. Du kan frysa, dvs. pausa, reservationerna till exempel om du är bortrest. Du håller kvar din plats i reservationskön, men boken skickas inte till biblioteket för avhämtning förrän du tagit bort frysningen.

Olemme ottaneet patsaan omaksemme, koska sillä on sama nimi kuin ainejärjestöllämme, toteaa yhdistyksen puheenjohtaja Johanna Puska (kuvasa keskellä).
Vi har tagit till oss statyn, eftersom den har samma namn som vår ämnesförening, säger föreningens ordförande Johanna Puska (i mitten på bilden).

Foni sai vuotuisen pesunsa Fonin opiskelijoilta

FI OPISKELIJAYHDISTYS Foni ry pesi Kauniaisten torilla sijaitsevan Foni-patsaan perin pohjaisesti tiistaina 7. toukokuuta. Yhdistyksen puheenjohtajan **Johanna Puskan** mukaan on pitkäaikainen perinne, että jäsenet, jotka opiskelevat logopediää Helsingin yliopistossa, saapuvat Graniin tehtävän vuoksi.

– Olemme ottaneet patsaan omaksemme, koska sillä on sama nimi kuin ainejärjestöllämme. Olemme sopineet kirjaston kanssa, että saamme hakea vettä sieltä ja käytämme ekologisia pesuaineita, jotka ovat hyviä patsaalle ja eivät jätä vaahtoa jälkeensä, Johanna kertoo.

Logopedian opetus ja tutkimus keskittyvät puheeseen,

kieleen, ääneen ja kommunikaatioon. Valmistuneet logopedian maisterit työskentelevät esimerkiksi puheterapeuteina.

– Vuosittain noin 25–30 henkilöä aloittaa logopedian opinnot Helsingin yliopistossa. Yhteensä meitä on noin 150 henkilöä, Johanna kertoo.

Vuonna 2019 kuvanveistäjä Kimmo Schroderuksen teos Foni muutti Kauniaistentieltä uudelle paikalleen keskelle toria. Teos paljastettiin vuonna 2007.

Kaupungin 100-vuotisjuhlan kunniaksi hankittu veistos Foni siirtyi näin oleskeluaukiolle, kuten alkuperäinen tarkoitus Fonia hankittaessa olikin.

Foni fick sin årliga tvätt av studerande från Foni

SE SKULPTUREN Foni på torget i Grankulla blev ordentligt tvättad av studentföreningen Foni ry tisdagen den 7 maj. Det är enligt föreningens ordförande **Johanna Puska** en långvarig tradition att medlemmarna, som studerar logopedi vid Helsingfors universitet, tar sig till Grani för uppdraget.

– Vi har tagit till oss statyn, eftersom den har samma namn som vår ämnesförening. Vi har kommit överens med biblioteket att vi får hämta vatten där och vi använder ekologiska tvättmedel som är bra för statyn och inte lämnar löder efter sig, berättar Johanna.

Undervisningen och forskningen i logopedi fokuserar på

tal, språk, röst och kommunikation. Utexaminerade filosofie magistrar i logopedi jobbar t.ex. som talterapeuter.

– Årligen inleder cirka 25–30 personer studier i logopedi vid Helsingfors universitet. Sammanlagt är vi cirka 150 personer, berättar Johanna.

År 2019 flyttade skulptören Kimmo Schroderus verk Foni från Grankullavägen till sin nya plats på torget. Verket avtäcktes år 2007.

Foni, som skaffades till stadens 100-årsjubileum, flyttades därmed till torget, precis som det ursprungligen var tänkt när Foni skaffades.

luontonurkka ■ henriks hörna

FI RUSAKKO valmistautuu toiseen poikueeseen.

f Monet Henrik Bremerin hienoista kuvista on julkaistu myös FB-sivulla *Fåglarna kring Gallträsk*.

SE FÄLTHAREN håller på att förbereda den andra kullen ungar.

f Många av Henrik Bremers fina foton finns även utlagda på FB-sidan *Fåglarna kring Gallträsk*.

suosittelemme vi rekommenderar

Näyttelytyö tukee nuorten hyvinvointia

FI MONIKULTTUURINEN koululaisryhmä Kauniaisissa tuo omaa elämäänsä ja monikulttuurisuuttaan näkyväksi valokuvan voimalla. Mun toinen puoli -projekti käynnistyi marraskuussa 2023 ja projekti huipentuu näyttelyyn, jonka avajaisia vietettiin 21.5. kulttuurisen monimuotoisuuden päivänä.

GraniAid-illan tuottoja ohjattiin Granin Lähiapu ry:n kautta Kauniaisten nuorille. Yhteistyökumppaniksi valikoitui Kasavuoren koulu. Työpajakokonaisuuden on vetänyt valokuvaaja **Nina Kellokoski**, työparinaan Kasavuoren koulun oma koulunuorisotyöntekijä **Sakarie Ahmed Nuur**.

– Näyttelyä on työstetty seitsemän kuukautta ja siinä kaksikulttuuristen nuorten elämää tuodaan näkyville. Kaksikulttuurisuus jää helposti varjoon. Normiarjen vaatteet näkyvät, mutta se, miten pukeudutaan kotona ja miten juhlavasti pukeudutaan eri kulttuureissa, esitellään valokuvien avulla, Sakarie Ahmed Nuur kertoo.

Valokuvatyöskentelyprosessin aikana nuoret ovat tutustuneet itseensä, arkeensa, elämäänsä ja unelmiinsa ja ovat saaneet vahvistusta omalle identiteetilleen sekä kahden kulttuurin taustalleen. Mukana on ollut koululaisia luokilta 7–9. Nuoret ovat kokoontuneet viikoittaisiin työpajoihin.

– Nuorten tarpeet tulevat näkyvästi esiin näyttelyssä, Sakarie sanoo.

Valokuvanäyttely on esillä Granin kauppakeskuksen liiketilassa Tunnelitiellä (entinen Subway), näyteikkunaripustuksena juhannukseen asti, jonka jälkeen se lähtee kiertämään pääkaupunkiseutua.

Utställningsarbete stöder ungas välbefinnande

SE EN MÅNGKULTURELL skolgrupp i Grankulla synliggör sitt liv och sin mångkulturalism genom fotografier. Projektet ”Min andra sida” startade i november 2023 och kulminerade i en utställning som invigdes den 21 maj på dagen för kulturell mångfald.

En del av intäkterna från GraniAid-kvällen styrdes via Grani Närhjälp till ungdomarna i Grankulla. Till samarbetspartner utvaldes Kasavuoren koulu. Verksamhetschefen har letts av fotografen **Nina Kellokoski**, tillsammans med Kasavuoren koulus egen skolorgdomsarbetare **Sakarie Ahmed Nuur**.

– Utställningen har arbetats fram under sju månader och den belyser livet för tvåkulturella ungdomar. Det är något som lätt hamnar i skymundan. I vardagslivet ser vi kläderna, men hur man klär sig hemma och hur man klär sig till fest i olika kulturer visas genom fotografier, säger Sakarie Ahmed Nuur.

Under fotograferingsprocessen har ungdomarna lärt känna sig själva, sin vardag, sitt liv och sina drömmar, och de har fått stärka sin identitet och sin tvåkulturella bakgrund. Elever från årskurs 7-9 har deltagit. Ungdomarna har samlats i verkstäder varje vecka.

– Ungdomarnas behov blir tydligt synliga i utställningen, säger Sakarie.

Fotografierna visas som en skyltfönsterutställning i en affärslokal i Grani köpcentrum på Tunnelvägen (före detta Subway) fram till midsommar, varefter den kommer att turnera runt i huvudstadsregionen.

Massiiviset rakennustyöt ovat alkaneet Kauniaisissa

Kaupunkilaisten on syytä varautua tänä kesänä mittaviin rakennustöihin ja liikenteen poikkeusjärjestelyihin. Syynä on kaupunkiradan rakentamisen alkaminen. Urakan takia Tunnelitie sulkeutuu juhannuksen jälkeen viideksi viikoksi.

Myös urakoitsijat painottavat turvallisuuden tärkeyttä, sillä Kauniaisten katuja pitkin tulee liikkumaan pian erittäin paljon kuorma-autoja ja muuta työmaakalustoa. Tämä tulee aiheuttamaan yleiselle liikenteelle merkittävää häiriötä.

– Liikenteessä tarvitaan nyt erityistä tarkkaavaisuutta. Kesälomilleen pian siirtyvien koululaisten vanhempien on myös hyvä muistuttaa asiasta lapsilleen, kaupungilta painotetaan.

Kauniaisten suurin infrahanke koskaan, Kauniaisten kuntatekniikkainsinööri **Elina Keränen** kiteyttää meneillään olevat kaupunkiradan ja siihen liittyvien hankkeiden rakennustyöt.

Mitä tänä kesänä on odotettavissa Kauniaisissa, Elina Keränen?

– Tulevan kesän ja tulevien vuosien aikana Kauniaisissa rakennetaan Espoon kaupunkirata-hanketta. Rakennustyöt näkyvät ja kuuluvat kaupunkikuvassa, sillä töistä aiheutuu melua, pölyä ja liikennehäiriötä.

Mitkä ovat kaupungin omat hankkeet ja miten ne vaikuttavat kesällä?

– Hankkeen yhteydessä kaupunki rakennuttaa myös pyöräilyn ja kävelyn väylää Baanaa sekä Postitorin kiertoliittymän.

Mitä kaupunkilaisten on syytä huomioida liikkeessään keskustassa?

– Liikkumaan pääsee kyllä, mutta töiden takia liikennettä joudutaan ohjaamaan kiertoreiteille. Varovaisuutta ja tarkkaavaisuutta on syytä noudattaa aina liikenteessä.

Kaupunkilaisilla syytä varovaisuuteen

Kauniaisten kohdalla työt jakautuvat kahdeksi alueurakaksi: alueurakka 2 ja 3.

Alueurakka 2 ulottuu Kerasta Kauniaisten Thurmaninpuistoon ja alueurakka 3 Thurmaninpuistosta Koivuhovin alueelle. Alueurakka 2:sta vastaa YIT Infra Oy:n ja NRC Group Finlandin Oy:n työyhteisöliittymä LEKA. Alueurakka 3:n urakoitsijana on Destia.

– Rakentaminen näkyy ennen juhannusta pääasiassa Helsingintiellä tehtävien tukiseinien osalta, Postitorin liittymässä sekä aseman seudulla tapahtuvien töiden osalta, jotka vai-

kuttavat myös alueen liikennejärjestelyihin, TYL LEKAn projektipäällikkö **Esa Juhantila** kertoo alueurakka 2:n työvaiheista.

– Töitä tehdään myös Baanalla sekä olevien raiteiden läheisyydessä. Juhannuksen jälkeen työmaalla alkaa junaliikenteessä viiden viikon totaaliakatko, jonka aikana Tunnelitien ja Fasaanin alikulku suljetaan.

Miten turvallisuus on huomioitu?

– Turvallisuuteen hankkeella kiinnitetään erityistä huomiota etenkin suunnittelemalla ja toteuttamalla tilapäiset liikennejärjestelyt asianmukaisesti. Projektin henkilöstö toivoo kuitenkin alueella liikkuvilta ihmisiltä erityistä varovaisuutta, koska työmaa väistämättä tuo alueelle huomattavan määrän raskasta kuljetuskalustoa sekä työkohteita, Juhantila tähdentää.

Kuorma-autoja muutaman minuutin välein

Destian projektijohtaja **Mika Kallioväli** painottaa, että alueurakka 3:ssa Thurmaninpuistosta Koivuhoviin kuorma-autoliikenne tulee olemaan juhannuksen jälkeen hyvin vilkasta.

– Merkittävin vaikutus kesän aikana Kauniaisten alueeseen on juhannuksen jälkeen alkavan viiden viikon ratakatkon töissä, jotka tulevat lisäämään normaaliin työmaatilanteeseen nähden merkittävästi kuorma-autoliikennettä alueen katuverkkoon, Kallioväli kertoo.

– Työmaalta lähtee ja työmaalle tulee materiaalikuormia muutaman minuutin välein. Alue on logistisesti hyvin haastava ja ainoana vaihtoehtona on käyttää alueen julkista katuverkkoa. Pääsääntöisesti kuorma-autoliikenne ohjautuu alueurakka 3:n urakka-alueelta Espoon keskuksen suuntaa eikä esimerkiksi Kauniaisten keskustan suuntaa.

Kallioväli jatkaa, että kesän aikana tehdään lisäksi paljon melua aiheuttavaa työtä kuten pora- ja lyöntipaaluksia sekä louhintaa.

– Kaikista häiriöistä aiheuttavista työvaiheista ja muutuvista liikennejärjestelyistä tiedotetaan aina etukäteen. Kesän aikana alueurakka 3:n osuudella aloitetaan myös Yhtiöntien alikulkusiltaan liittyviä töitä, minkä takia skeitipuisto on poissa käytöstä 1.8. alkaen ja pysyy suljettuna

2026 lokakuuhun saakka. Yhtiöntien alikulku on käytössä koko työnajan joitakin poikkeuksia lukuun ottamatta.

Miten turvallisuus on huomioitu?

– Alueen turvallisuutta huomioidaan tiedottamalla alkavista ja häiriötä aiheuttavista työvaiheista etukäteen, aitaamalla käynnissä olevia työkohteita sekä ilmoittamalla alkavasta työmaa-alueesta ”työmaa-alue pääsy kielletty” kylteillä. Töiden turvallinen suorittaminen on huomioitu kaikissa työvaihesuunnitelmissa sekä koko työmaalla toimivan henkilöstön perehdytyksessä, Kallioväli kertoo.

Tämän lisäksi alueen poikkeavia liikennejärjestelysuunnitelmia laadittaessa on pyritty löytämään käytettävistä olevista vaihtoehdoista turvallisin keino työmaaliikenteen hoitamiseen niin, että häiriö ympäristöön olisi mahdollisimman vähäinen, hän jatkaa.

Juhannuksesta alkavan viiden viikon katkon aikana Tunnelitie sulkeutuu kaikelta liikenteeltä. Bussit, pyöräilijät ja jalankulkijat voivat ylittää radan katkon aikana Forsellesintien ja Helsingintien kautta väliaikaista ylikäytävää pitkin. Henkilöautoliikenne ohjataan muuta kautta. Yhtiöntien kohdalla kevytliikenteen alikulkukäytävä pysyy käytössä koko katkon ajan.

HEIKKI KEMPPAINEN

Seuraa hanketta täältä:

Livekamera
Voit seurata Postitorin ja uuden Kauniaisten aseman sekä siltojen rakentamista reaaliaikaisesti Kauniaisten kuntatekniikan käynnistämästä raksakamerasta. Palvelu toteutetaan yhteistyössä Raksakamera.fi -palvelun kanssa. Kameran löydät kaupungin kotisivuilta, kaupunkiratahankkeen alta sivulla www.kauniainen.fi/kaupunkirata.

Havainnevideo
Havainnevideon kaupunkiradasta löydät Kauniaisten kaupungin verkkosivuilta www.kauniainen.fi/kaupunkirata kohdasta suunnitelmat. Kauniaisten osuus alkaa videolla noin 2:00 esitysminuutilla.

Liikennejärjestelyt
Ajankohtaiset tiedot kaupunkiradasta ja liikennejärjestelyistä löydät kaupungin sivuilta www.kauniainen.fi klikkaamalla Kaupunkirata-kuvaketta tai kohdasta Ajankohtaista Uutiset.

Kaunis Grani
Seuraavassa Kaunis Granin numerossa kerrotaan kaupunkiradan rakentamisen liikenneturvallisuudesta. Lehti ilmestyy 13.6.2024.

Hankkeen sivut: www.vayla.fi/espoonkaupunkirata

Projektipäällikkö Esa Juhantila toivoo rakennustyömaan lähellä liikkuvilta ihmisiltä erityistä varovaisuutta.
Projektchef Esa Juhantila önskar att de som rör sig i närheten av byggplatserna är varsamma.

Stora byggarbeten har påbörjats i Grankulla

Stadsborna bör bereda sig på stora byggarbeten och undantagsarrangemang i trafiken i sommar. Orsaken är byggstarten av stadsbanan. På grund av projektet kommer Tunnelvägen att vara stängd i fem veckor efter midsommar.

Entreprenörerna betonar vikten av säkerhet, eftersom det snart kommer att röra sig mycket lastbilar och annan anläggningsutrustning på Grankullas gator. Detta medför betydande olägenheter för den allmänna trafiken.

- Särskild uppmärksamhet behövs nu i trafiken. Föräldrar till skolelever som snart går på sommarlov bör också påminna sina barn om detta, framhåller staden.

Grankullas största infrastrukturprojekt någonsin, summerar stadens kommunteknikingenjör **Elina Keränen** de pågående byggarbetena av stadsbanan och relaterade projekt.

Vad kan vi förvänta oss av sommaren i Grankulla, Elina Keränen?

- Under den kommande sommaren och de kommande åren byggas Esbo stadsbaneprojekt i Grankulla. Byggarbetena syns och hörs i stadsbilden, eftersom arbetena orsakar buller, damm och olägenheter för trafiken.

Vilka är stadens egna projekt och hur påverkar de i sommar?

- I samband med stadsbaneprojektet låter staden även bygga cykel- och gångleden Baana och Posttorgets cirkulationsplats.

Vad ska stadens invånare ta hänsyn till när de åker i centrum?

- Man kan nog åka i staden, men på grund av arbeten måste trafiken styras till omvägar. Försiktighet och uppmärksamhet ska alltid iakttas i trafiken.

Stadens invånare bör vara försiktiga

I Grankulla delas arbetet upp i två områdesentreprenader: områdesentreprenad 2 och 3.

Områdesentreprenad 2 sträcker sig från Kera till Thurmansparken i Grankulla och områdesentreprenad 3 från Thurmansparken till Björkgård. YIT Infra Oy:s och NRC Group Finland Oy:s arbetskonsortium LEKA ansvarar för områdesentreprenad 2. Entreprenören för områdesentreprenad 3 är Destia.

- Före midsommar byggs främst stödmurar på Helsingforsvägen, Posttorgets cirkulationsplats och stationsområdet, som också påverkar trafikarrangemangen i områdena, berättar arbetskonsortiet LEKA:s projektledare **Esa Juhantila** om arbetsfaser i områdesentreprenad 2.
- Arbeten görs även på cykel- och gångleden Baana och nära de befintliga spåren. Efter midsommar blir det en fem veckor lång total avstängning av tågtrafiken på byggarbetsplatsen, då gångtunneln vid Tunnelvägen och Fasan-tunneln stängs av.

Hur har man beaktat säkerheten?

- I projektet fäster vi uppmärksamhet vid säkerhet särskilt genom att planera och genomföra tillfälliga trafikarrangemang

på lämpligt sätt. Projektpersonalen uppmanar dock personer som rör sig i området till särskild försiktighet, eftersom byggarbetsplatsen oundvikligen medför tunga transportfordon och arbetsmaskiner i området, framhåller Juhantila.

Lastbilar med några minuters mellanrum

Destias projektledare **Mika Kallioväli** betonar att lastbilstrafiken blir livlig i områdesentreprenad 3 från Thurmansparken till Björkgård efter midsommar.

- Den mest betydande påverkan på Grankulla under sommaren är den fem veckor långa avstängningen av tågtrafiken som startar efter midsommar, vilket avsevärt ökar lastbilstrafiken på områdets gator jämfört med den normala byggsituationen, säger Kallioväli.
- Materialtransport lämnar och anländer till byggarbetsplatsen med några minuters mellanrum. Området är logistiskt mycket utmanande och det enda alternativet är att använda områdets allmänna gatunät. Som huvudregel styrs lastbilstrafiken från området för områdesentreprenad 3 mot Esbo centrum och inte till exempel mot Grankulla centrum.

Kallioväli fortsätter att det under sommaren också görs en hel del arbeten som orsakar buller såsom borrh- och slagpålning samt brytning.

- Alla arbetsfaser som orsakar störningar och ändrade trafikarrangemang meddelas alltid i förväg. Under sommaren påbörjas även arbeten för gångtunneln under Bolagsvägen i området för områdesentreprenad 3. Därför är skejtparken ur bruk från och med 1.8 fram till oktober 2026. Däremot är gångtunneln under Bolagsvägen i bruk under hela byggtiden, med några undantag.

Hur har man beaktat säkerheten?

- Vi fäster uppmärksamhet vid säkerhet i området genom att i förväg meddela om de arbetsfaser som startar och orsakar störningar, förse de pågående byggarbetsplatserna med staket och avgränsa byggarbetsplatserna med varningsskyltar som förbjuder tillträde till dem. Vi har beaktat säkert utförande av arbeten i alla planer för arbetsfaser och i inskolning av all personal som arbetar på byggarbetsplatserna, berättar Kallioväli.

Dessutom har vi vid upprättandet av planer för tillfälliga trafikarrangemang i området strävat efter att hitta det säkraste alternativet för hantering av byggplats- trafikken så att störning i miljön blir så liten som möjligt, fortsätter han.

Under den fem veckor långa avstängningen som börjar vid midsommar kommer Tunnelvägen att stängas av för all trafik. Då kan bussar, cyklister och fotgängare korsa spåren via en tillfällig överfart på Forsellesvägen och Helsingforsvägen. Biltrafiken leds om via en annan väg. Tunneln för gång- och cykeltrafik under Bolagsvägen är i bruk under hela avstängningstiden.

ÖVERSÄTTNING: GRANKULLA STAD

Du kan följa projektet på:

- Livekamera**
Du kan följa byggandet av Posttorget, den nya Grankulla stationen samt broarna i realtid via webbkameran som installerats av Grankulla stads kommunteknik. Webbkameran verkställs i samarbete med tjänsten Raksakamera.fi. Du hittar kameran på stadens webbplats, under stadsbaneprojektet på adressen www.grankulla.fi/stadsbanan.
- Illustrationsvideo**
Du kan titta på en illustrationsvideo om stadsbanan på Grankulla stads webbplats på adressen www.grankulla.fi/stadsbanan under fliken Planer och ritningar. Grankullas andel börjar cirka 2:00 minuter in i videon.
- Trafikarrangemang**
Aktuell information om stadsbanan och trafikarrangemang hittar du på stadens webbplats www.grankulla.fi genom att klicka på ikonerna för Stadsbanan eller under Aktuellt Nyheter.
- Kaunis Grani**
I nästa nummer av Kaunis Grani finns en artikel om trafiksäkerheten vid byggande av stadsbanan. Tidningen kommer ut 13.6.2024.
- Projektets webbsidor:** www.vayla.fi/sv/esbo-stadsbana

Yhtiöntien alikulku on käytössä myös kesällä, vaikka työmaa-alue on tarkoin rajattu.
Fotgängartunneln vid Bolagsvägen är öppen hela sommaren men byggplatsen är inhägnad.

Baana kulkee keskustan läpi

PYÖRÄILIJÖILLE ja jalankulkijoille tarkoitetun Baanan rakentaminen alkaa Kauniaisissa tänä kesänä toden teolla. Toukokuussa reitille on tehty pohjatöitä ja pohjan vahvistuksia.

Baanaa rakennetaan osana uutta kaupunkiradan urakkaa ja se tulee kulkemaan valtaosin kaupunkiradan vierellä. Leveä pyöräily- ja jalankulkureitti, Baana, on valmiina vuonna 2028. Baana kulkee Kauniaisten läpi Leppävaara-Kauklahteen.

Kauniaisten tavoitteena on ollut vuosia edistää pyöräilyä. Baana laittaa tälle tavoitteelle täysin uuden vaihteen päälle.

- Kauniaisiiin saadaan laadukas kävelyn ja pyöräilyn reitti, kuntateknikkainsinööri Elina Keränen lupaa.

Baanalla mahtuu hyvin pyöräilemään ja kävelemään, sillä leveyttä on Kauniaisten kohdalla valtaosin viisi metriä. Haasteellinen on nykyisen rakennuskannan vuoksi muun muassa aseman seutu, jossa baanaa joudutaan kaivamaan neljään metriin.

- Valmistuva Baana on turvallinen ja esteetön kaikille käyttäjille, Keränen kertoo.

Kauniaisissa Baanalle rakennetaan kaksi ylikulkusiltaa ja yksi alikulkusilta. Neljän vuoden kuluttua Tunnelitien ja Brendanportin yli voi pyöräillä radan vierellä ylikulkusiltaa pitkin. Yhtiöntielle rakennetaan urakassa puolestaan uusi alikulkutunneli.

Banan löper genom centrum

SE BYGGGANDE av gång- och cykelleden Baana börjar på allvar i Grankulla i sommar. I maj gjordes grundarbeten och grundförstärkningar på leden.

Baana byggs som en del av det nya stadsbaneprojektet och den kommer till största delen att löpa längs stadsbanan.

Den breda gång- och cykelleden Baana blir klar år 2028. Baana löper från Alberga genom Grankulla till Köklax.

Grankulla stad har i flera år haft som mål att främja cykling. Baana lägger målet i en helt ny växel.

- Grankulla kommer att få en högkvalitativ gång- och cykelled, lovar kommunteknikingenjören Elina Keränen.

Leden rymmer bra både cyklister och fotgängare eftersom den är mestadels fem meter bred i Grankulla. Bland annat stationsområdet medför utmaningar på grund av befintliga byggnader, och där måste leden smalnas av till fyra meter.

- Den nya gång- och cykelleden är trygg och tillgänglig för alla användare, säger Keränen.

Två överfarter och en tunnel byggs vid leden i Grankulla. Om fyra år kan man cykla över spåren via överfarten på Tunnelvägen och Bredaporten. Under Bolagsvägen byggs i sin tur en ny gångtunnel.

GGs värd för Forskarskola med deltagare från flera länder

Forskarskolan är namnet på ett Nordplusprojekt som omfattar fem skolor från fem länder som i början av maj lockade cirka 60 gymnasie-studerande till Gymnasiet Grankulla samskola (GGs). Förutom från GGs deltog ungdomar från Sverige, Estland, Lettland och Litauen.

Inför konferensen hade eleverna gjort egna forskningsprojekt på hög nivå och fick nu träffas och presentera projekten för varandra och en inbjuden akademikerpanel bestående av forskare från Helsingfors universitet och universitetet i Oxford.

– Det främsta syftet är att träna våra studerande i vetenskapligt tänkande och akademiskt skrivande. Förutom att de lär sig mycket av att skriva uppsatsen är det också väldigt nyttigt för dem att öva sig att tala inför folk - dessutom på engelska, säger läraren **Monica Granholm** som håller i trådarna för projektet i Grani.

Det här är första gången konferensen hålls i Grankulla. Tidigare år har studerande från Grani deltagit i konferenser i Stockholm och Jurmala. En som var med redan i Jurmala i Lettland är **Simon Bergström** som nu tillsammans med **Valter Björklund** från GGs har skrivit om hur olika faktorer påverkar järnets korrosion. Ifjol presenterade Simon ett eget projekt i Lettland.

– Nu bad de mig att presentera ett projekt om korrosion vi gjort i skolan, berättar han.

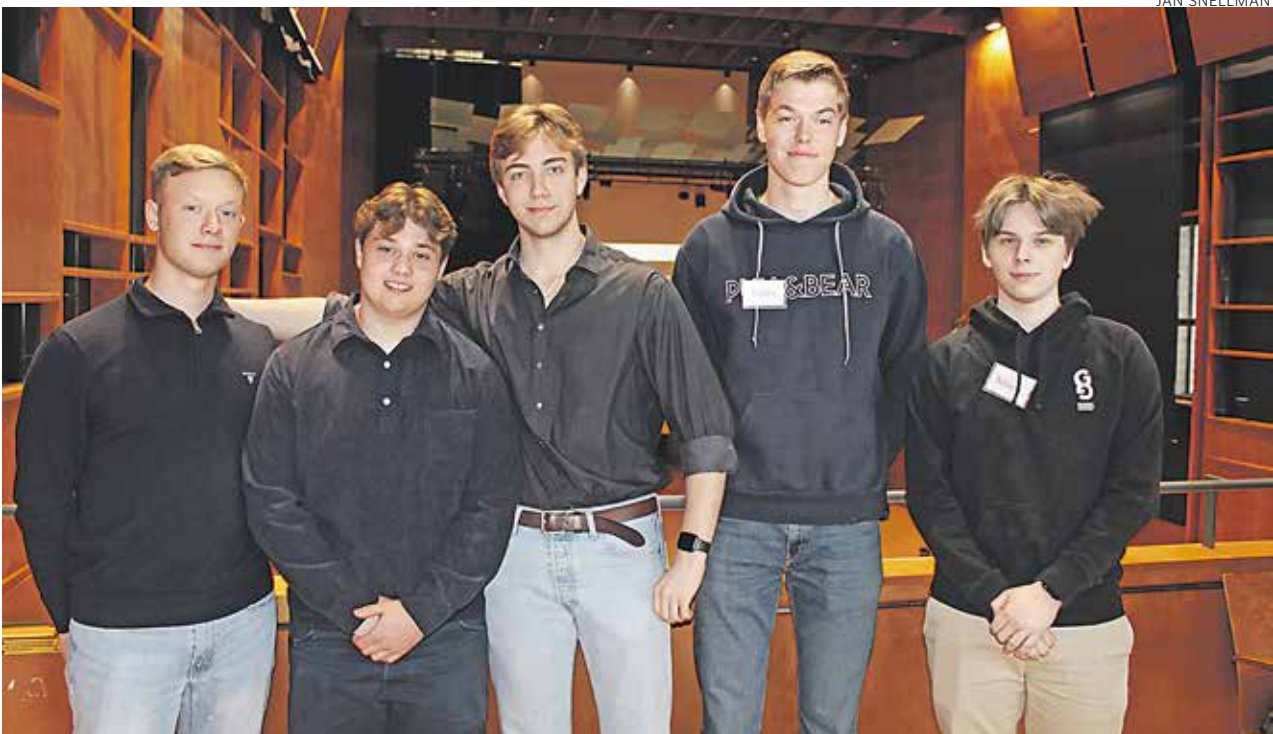
Den vetenskapliga uppsatsen vid Forskarskolan handlar om ett ämne som ungdomarna själva väljer.

– Det kan vara vad som helst, vi har studerande som har gjort om biologi, kemi, historia och fysik. Det kan också vara konst, musik, kultur. Det behöver inte direkt vara om något skolämne – i fjol hade vi en studerande som gjorde en undersökning om att träna upp sin hastighet att skriva på tangentbord, berättar Monica Granholm.

De andra deltagande skolorna har liknande projekt. Initiativet kommer från Tibble gymnasium med närmare 2 000 elever i Täby strax utanför Stockholm.

När vi besöker Forskarskolan i Grani har **Adrian Young Lalic** från just Täby tillsammans med sina kompisar **Carl-Filip Hammersborg** och **Gustas Verksnys** precis avslutat sin presentation om luftmotstånd i tunnlar och hur det påverkar fordonen.

– Det var väldigt nervigt först. Första minuten var jättejobbig, men sen slappnade man av och det kändes ganska

Gustas Verksnys (t.v.), Adrian Young Lalic och Carl-Filip Hammersborg från Täby och Valter Björklund och Simon Bergström från GGs deltog i Forskarskolan i Grani.
Gustas Verksnys (vas.), Adrian Young Lalic ja Carl-Filip Hammersborg Täbystä sekä Valter Björklund ja Simon Bergström GGs:tä osallistuivat Tutkijakouluun Kauniaisissa.

bra i slutet av presentationen, säger Adrian när han dyker upp för en kort intervju.

Killarna har analyserat hur luftmotståndet skiljer sig när man kör med bil i en tunnel gentemot när man kör utanför en tunnel och kort sagt är enligt Adrian slutsatsen den att det är bättre att köra i en tunnel. Frågorna från opponenterna var inget problem.

– Vi kan vårt projekt innantill, frågorna var inte läskigt,

det var bara kul att svara på dem.

Både Simon och Adrian tycker att Forskarskolan är inspirerande och Simon kan gott tänka sig att bli forskare i framtiden.

– Jag riktar mig mera på att bli ingenjör, men det har varit lite kul att göra det här, man får lite inspiration, säger Adrian.

Nordplusprojektet Forskarskolan ordnades 6–8.5.

JAN SNELLMAN

GGs isäntä monikansalliselle Tutkijakoululle

Tutkijakoulu on yksi Nordplusin projektista, johon osallistuu viisi koulua viidestä maasta. Se houkutteli toukokuun alussa noin 60 lukiolaista Gymnasiet Grankulla samskolaniin (GGs). Lukiolaiset tulivat GGs:stä, Ruotsista, Liettuasta, Latviasta ja Virosta.

Ennen konferenssia opiskelijat olivat valmistelleet omia korkeatasoisia tutkimusprojekteja. He saivat tavata ja esitellä projektejaan toisilleen sekä paikalle kutsutuille tutkijoille Helsingin ja Oxfordin yliopistoista.

– Tarkoitus on valmentaa opiskelijoitamme tieteellisessä ajattelemisessa ja akateemisessa kirjoittamisessa. He oppivat jo paljon kirjoittamalla tutkielmia, mutta heille on myös hyvin hyödyllistä harjoitella muille puhumista – ja englan-

niksi, kertoo opettaja **Monica Granholm**, joka vastasi projektista Granissa.

Konferenssi oli nyt ensimmäistä kertaa Kauniaisissa. Aikaisempina vuosina granilaiset opiskelijat ovat osallistuneet Tutkijakouluhin Tukholmassa ja Juralassa. GGs:n **Simon Bergström** oli mukana jo Juralassa. Nyt hän esitteli yhdessä **Valter Björklundin** kanssa, miten eri tekijät vaikuttavat raudan korroosioon. Viime vuonna Simon esitteli oman

projektinsa Latviassa.

– Nyt minua pyydettiin esittelemään korroosiota käsittelevä projekti, jonka olimme tehneet koulussa, Simon kertoo.

Tutkijakoulun tieteellinen tutkielma kertoo jostain aiheesta jonka nuoret valitsivat itse.

– Se voi olla mitä vaan. Meillä on opiskelijoita, jotka ovat tehneet tutkielman biologiasta, kemiasta, historiasta ja fyysikasta. Se voi myös olla taiteesta, musiikista, kulttuurista. Sen ei tarvitse olla suoraan jostain kouluaineesta. Viime vuonna meillä oli opiskelija, joka teki tutkielman siitä, miten voi harjoitella kirjoitusnopeuttaan näppäimistöllä, Monica Granholm kertoo.

Muiden osallistuvien koulujen opiskelijat ovat tehneet samankaltaisia projekteja. Aloite tähän tuli lähes 2 000 opiskelijan Tibblen lukiosta Täbyssä, hieman Tukholman ulkopuolella.

Kun vierailimme Tutkijakoulussa, **Adrian Young Lalic** juuri Täbystä yhdessä ystäviensä **Carl-Filip Hammersborgin** ja **Gustas Verksnysin** kanssa ovat saaneet päätökseen esityksensä ilmanvastuksesta tunneleissa ja miten se vaikuttaa ajoneuvoihin.

– Ensin olin tosi hermostunut. Ensimmäinen minuutti oli tosi raskas, mutta sitten rentouduin ja lopuksi esitys tuntui aika hyvältä, sanoo Adrian, kun hän tulee lyhyeen haastatteluun.

Nuorukaiset olivat analysoineet, kuinka ilmanvastus eroaa siitä, kun ajaa tunnelissa verrattuna siihen, kun ei aja tunnelissa. Adrianin mukaan lyhyesti kerrottuna on helpompi ajaa tunnelissa.

Kysymyksiin heillä ei ollut mitään vaikeuksia vastata.

– Osaamme projektimme ulkoa, kysymykset eivät olleet kaameita, oli vain hauskaa vastata niihin.

Sekä Simonin että Adrianin mieleistä tutkijakoulu on innostava ja Simon voi hyvinkin ajatella ryhtyvänsä tutkijaksi tulevaisuudessa.

– Keskityn enemmänkin opiskelemaan insinööriksi, mutta tätä on ollut hauskaa tehdä ja olen saanut inspiraatioita, sanoo Adrian.

Nordplus-projektin Tutkijakoulu järjestettiin 6.–8.5.

KÄÄNNÖS: PATRICIA HEIKKILÄ

Adrian Young Lalic (t.v.) och Simon Bergström tycker att dagarna i Forskarskolan är inspirerande. Under dagarna i Grani hann gästerna också med ett besök till Sveaborg.
Adrian Young Lalicin (vas.) ja Simon Bergströmin mielestä päivät Tutkijakoulussa ovat innostavia. Kauniaisten vierailunsa aikana vieraat ehtivät käydä myös Suomenlinnassa.

Kauniaisten kouluruoka sai arvosanan 7,6

”Useimmiten hyvää ja ravitsevaa”

FI KAUNIAISTEN ruokapalvelut on selvittänyt laajalla kyselyllä, mitä mieltä koulujen oppilaat ja henkilökunta ovat kouluaterioista.

- Olen onnellinen, että tosi moni kiittää ruuasta, Kauniaisten kaupungin ruoka- ja puhdistuspalvelupäällikkö **Jaana Kokki** kiteyttää saadut vastaukset.
- Tulokset olivat selvillä toukokuussa.
- Olin myös positiivisesti yllättynyt vastausten määrästä. Jos emme saa palautetta, emme voi kehittää kouluruokaa.
- Kyselyyn vastasi yhteensä 965 oppilasta ja henkilökuntaan kuuluvaa. Heistä 72 prosenttia kertoi ruokailevansa koulussa päivittäin.
- Tämä on selkeästi yli valtakunnallisen keskiarvon, Kokki kertoo.
- Ei ole taloudellisesti eikä ekologisesti kestävää joukkoruokailua, jos valmistamamme ruoka päätyisi hävikiksi. Se olisi myös henkilöstöresurssien väärinkäyttöä. Siksi on tärkeää, että kehitymme saatujen palautteiden perusteella.
- Noin joka viides syö kouluruuan kolme-neljä kertaa viikossa. Joka kymmenes vastaajista syö kouluruuan vain kerran tai kaksi kertaa viikossa. Syynä oli muun muassa ettei kouluruoka ole omien makutottumusten mukaista.

Uunimakkara ja pinaattiletut suosikkeja

Koululaiset ja henkilökunta saivat myös antaa arvosanan kouluruualle. Toukokuun 2024 todistukseen Kauniaisten kouluruoka sai arvosanan 7,6.

- Kouluruoka on useimmiten hyvää ja ravitsevaa. Salaattipöytä voisi olla monipuolisempi, kommentoi yksi vastaajista.
- Suosikkeja Kauniaisissa ovat uunimakkara, pinaattiletut, makaronilaatikko, pyttipannu ja siskonmakkarakeitto.
- Kotiruoka näyttää olevan edelleen arvossaan, Kokki kommentoi.
- Tänä keväänä tehdyllä kouluruokakyselyllä Kauniaisten

ruokapalvelut halusi selvittää myös, millä tavoin oppilaat ja henkilökunta kehittäisivät päivittäisiä annoksiaan.

Kokki havaitsi, että vastaajat toivovat salaattipöytiin monipuolisuutta. Noin puolet on sitä mieltä, että koulujen salaattipöytien tarjonta on houkuttelevaa, mutta kolmannes toivoi muun muassa useammin hedelmiä ja mieluummin itseleikattuja vihanneksia kuin valmispusseista koottuja salaattipöytiä. Avoimissa kommenteissa toivottiin myös vesimeloneja.

Moni nuori huolissaan ilmastosta

Kauniaisten suomen- ja ruotsinkielisissä kouluissa on kasvisruokapäivä kerran viikossa.

Vastausten perusteella kasvisruoka jakaa eniten mielenpiteitä kouluissa. Kuitenkin valtaosa vastanneista suosii ilmastoystävällisempää kasvisruokaa, kunhan kasvien käytön lisääminen painottuu esimerkiksi salaattipöydän tarjonnan monipuolistamiseen sekä hedelmien tarjoilun lisäämiseen, Kokki kertoo.

- Se voisi olla se suunta, jolla lähtisimme kehittämään kouluruokailua ilmastoystävällisemmäksi.
- Nämä toiveet tukevat kaupungin tavoitetta pyrkiä hiilineutraalisuuteen. Kauniaisten tavoitteena on olla hiilineutraali kaupunki vuoteen 2030 mennessä.
- Toiveissa näkyi myös, että nuoret ovat tottuneet maistamaan eri maiden ruokia. Ruokapalvelut tekee päivittäin 3000–3200 annosta. Sushin pyörittämiseen ei valitettavasti ole aikaa, vaikka lapset sitä vastauksissaan toivoivatkin, Kokki kertoo.

Ruokaraateja myös yläkouluille

Kouluruokailuun on varattu aikaa 30 minuuttia, mihin vastaajat olivat tyytyväisiä. 82 prosenttia vastaajista kertoi, että se on riittävä.

– Olen onnellinen, että tosi moni kiittää ruuasta, Kauniaisten kaupungin ruoka- ja puhdistuspalvelupäällikkö Jaana Kokki kiteyttää saadut vastaukset.

– Sammanfattningsvis är jag glad över att väldigt många tackar för maten i svaren, säger Jaana Kokki, Grankulla stads chef för kost- och rengöringsservice.

Kauniaisten kaupunki näkee tärkeänä lasten ja nuorten osallistamisen kouluruuan kehittämiseen. Alakouluilla toimivat ruokaraadit ja ruokaraateja on käynnistetty tänä keväänä myös yläkouluilla. Toukokuussa järjestettiin uusien ruokien maistelutilaisuus yhteistyössä ruokaraatien ja keskuskeittiön henkilökunnan kanssa. Kouluilla kiertää myös kaksi hymynaamalaitetta, joiden avulla kaupunki saa suoraa palautetta siitä, mikä maistuu ja mikä ei.

Kouluruokakyselystä puuttuivat vain 1.-3.-luokkalaiset, sillä heillä ei ole vielä Wilma-tunnuksia, joilla kyselyyn saattoi osallistua.

HEIKKI KEMPPAINEN

Skolmaten i Grankulla fick vitsordet 7,6

”Oftast gott och näringsrikt”

SE GRANKULLA stads kostservice har genom en omfattande enkät undersökt vad skolans elever och personal anser om skolmåltiderna.

- Sammanfattningsvis är jag glad över att väldigt många tackar för maten i svaren, säger **Jaana Kokki**, Grankulla stads chef för kost- och rengöringsservice.
- Resultaten kom i maj.
- Jag var också positivt överraskad över mängden svar. Om vi inte får respons, kan vi inte utveckla skolmaten.
- Totalt 965 personer av skolornas elever och personal svarade på enkäten. Av dem sade sig 72 procent äta i skolan dagligen.
- Det här är klart över det nationella genomsnittet, berättar Kokki.
- Kostservicen är inte ekonomiskt eller ekologiskt hållbar om maten som vi tillreder blir till matsvinn. Det är också felanvändning av personalresurserna. Därför är det viktigt

att vi utvecklas utifrån den respons vi får.

Ungefär var femte äter skolmat tre–fyra gånger i veckan. Var tionde av dem som svarade på enkäten äter skolmat endast en eller två gånger i veckan. Orsaken var bland annat att skolmaten inte motsvarade de egna matvanorna.

Ugnskorv och spenatplättar hör till favoriterna

Eleverna och personalen fick också ge skolmaten ett vitsord. I betyget i maj 2024 fick skolmaten i Grankulla vitsordet 7,6.

- Skolmaten är oftast god och näringsrik. Salladsbordet kunde vara mångsidigare, kommenterade en av dem som svarade på enkäten.
- I Grankulla hör ugnskorv, spenatplättar, makaronilåda, pyttipanna och siskonkorvsoppa till favoriterna.

Mäntymäen keittiön Antti on aina ystävällinen, hyvällä tuulella ja joustava, oli yksi kouluruokakyselyn kommenteista. Kuvassa keittiövastaava Antti Altonen valmistelee Mäntymäen koulun lounasta.

Antti i Mäntymäkis kök är alltid vänlig, på gott humör och flexibel, var en av kommentarerna i skolmatsenkäten. Eleverna och personalen fick ge respons på maträtterna och måltiderna. På bilden tillreder Antti Altonen, köksansvarig, lunch för Mäntymäen koulu.

- Husmanskosten verkar fortfarande stå högt i rang, kommenterar Kokki.

Grankulla stads kostservice ville genom skolmatsenkäten den här våren också utreda hur eleverna och personalen skulle utveckla sina dagliga maträtter.

Kokki observerade att enkätdeltagarna önskar ett mångsidigt salladsbord. Ungefär hälften ansåg att skolornas salladsbord är lockande, men en tredjedel önskade bland annat oftare frukter och hellre självskurna grönsaker än salladsbord som är ihopsatta av färdiga salladspåsar. I de öppna svaren fanns även önskemål om vattenmelon.

Många ungdomar oroar sig för klimatet

De finsk- och svenskspråkiga skolorna i Grankulla har en vegetarisk dag i veckan.

Utifrån svaren går åsikterna allra mest isär gällande den vegetariska maten. De flesta av enkätdeltagarna understöder klimatvänligare vegetarisk mat bara ökningen av grönsaker koncentrerar sig på till exempel ett mångsidigare utbud på salladsbordet och mer servering av frukter, berättar Kokki.

- Det kunde vara den riktning som vi går mot för att göra skolmaten klimatvänligare.

De här önskemålen stöder stadens mål att bli klimatneutralt. Grankulla har som mål att vara en klimatneutral stad före år 2030.

I önskemålen kom det även fram att ungdomarna är vana vid att smaka på mat från olika länder. Kostservicen tillreder dagligen 3 000–3 200 portioner. Tyvärr har vi inte tid att rulla sushi även om barnen önskade det i sina svar, berättar Kokki.

Skolmatsjuryer även i högstadierna

Tiden som är reserverad för skolmåltiderna är 30 minuter, vilket de som svarade på enkäten var nöjda med. 82 procent ansåg att tiden räcker till.

Grankulla stad anser att det är viktigt att involvera barn och unga i utvecklingen av skolmaten. Lågstadierna har skolmatsjuryer och den här våren har också högstadierna inlett verksamhet med skolmatsjuryer. I maj ordnades provsmakning av nya maträtter i samarbete med skolmatsjuryerna och centralkökets personal. I skolorna cirkulerar också två Smiley-terminaler som ger staden direkt respons på vad som smakar gott och vad som inte gör det.

I skolmatsenkäten saknades endast svar från elever i årskurserna 1–3 för de har ännu inga Wilma-koder och kunde därför inte delta i enkäten.

EU-parlamentti on tienhaarassa

FI EU:SSA valitaan tämänvuotisissa vaaleissa 720 edustajaa 27 jäsenvaltiosta uuteen parlamenttiin. Suomella on parlamentissa 15 paikan kiintiö. Äänestysprosentti nousi edellisissä vaaleissa niukasti yli 50 prosentin koko EU:ssa. Erot maiden välillä ovat suuret, ja Suomi on keskiarvon alapuolella.

Belgian ja Luxemburgin tapaisissa maissa on äänestysvelvollisuus, joka nostaa vaalien äänestysprosenttia. Muuten näyttää kansojen kiinnostus vaaleihin olevan sangen vaisua. Mutta voiko muutos olla tulossa ja miksi?

Ajatus eurooppalaisesta integraatiosta on vanha, ja sai lisää pontta kammottavan tuhon ja inhimillisen kärsimyksen takia, jonka toinen maailmansota sai aikaan. Sodan jälkeiseen Eurooppaan syntyi keskinäisten taistelujen sijasta eurooppalainen rauhanprojekti vuonna 1951. Tuon jälkeen on tapahtunut paljon.

Unioni on syntynyt valtiorakentamisen kautta, lain-säädäntöelinten ja laaja-alaisen hallinnon, yhteisen valuutan ja vapaan liikkumisen avulla, ja on laadittu selkeät ei-jäsenistöä koskevat rajoitukset. Jäsenvaltiot ovat siirtäneet päätösvaltaa unionille vapaaehtoisesti, mikä on pienentänyt kansallista täysivaltaisuutta ja lisännyt ylikansallista valtaa. Lyhyesti sanottuna: jäsenmaat ovat pitäneet parempana pitää yhtä kuin jäädä yksin.

Jotta äänestäjät tuntisivat motivaatioita osallistua vaaleihin, edellytetään tunnesidettä unioniin; että päättäminen on tärkeätä ei pelkästään meille Suomessa vaan koko unionissa. Tämä on edelleenjalostus valtionrakentamisesta, jota kutsutaan kansakunnan rakentamiseksi.

Nationalismi edeltää aina kansakunnan rakentamista ja tässä on ongelman ydin. Monelle nationalismi on yksiselitteisesti suomalaisuus, toisille se on moninainen ja ainoastaan pienelle osalle se on eurooppalaisuus. Monikielisyys muodostaa kynnyksen kansakunnan rakentamiselle mutta se ei ole mikään ehdoton este monikulttuuriselle liittovaltiolle kuten esimerkiksi Sveitsille, Belgialle tai Intialle.

Ulkoinen uhka vahvistaa yleensä yhteisöllisyyttä, ja Venäjän aggressiivinen imperialismi vahvistaa mutta myös hieman heikentää yhteisöllisyyttä. Vastustajat väittävät, ettei EU ole demokraattinen, kun he itse asiassa haluavat estää sellaista kehitystä. Vaalit tarjoavat tienhaaran: ketkä vahvistavat ja ketkä heikentävät unionia? Jälkimmäisessä tapauksessa ulkoinen vihollinen hyötyy ja ensimmäisessä tapauksessa EU esiintyy aktiivisena ja voimakkaana toimijana maailmassa.

Ensin mainittu ratkaistaan helpoimmin liittovaltio-ratkaisulla, jossa kansalaisten valitsema parlamentti koostuu kahdesta kamarista: nykyisestä, jossa jäsenvaltioiden koko

ratkaisee edustajien määrän, ja ylin kamari, jossa kullakin jäsenmaalla on yhtä suuri edustus. Tällä lailla estetään, etteivät isot jyrää pieniä, mutta pieni maa ei enää yksin voi estää suurta enemmistöä, mikä on nyt mahdollista eräissä tärkeissä kysymyksissä.

Kauniaisten tilanteessa olisi etu, jos hyvinvointialueella olisi kaksi kamaria tuon mallin mukaisesti. Tällöin Espoo ei voisi jyrätä pienen Kauniaisen yli, koska kaikilla on yhtä suuri edustus ylimmässä kamarissa asukasmäärästä riippumatta. Enemmistöpäätökset ovat voimassa molemmissa kamarissa. Ehkä osa äänestäjistä kuitenkin pitää parempana nykyistä tapaa ottaen huomioon, että Keski-Euroopan väki hahmottaa metsän puistoksi ja pitää sen takia tulla suojeluksi. Vasta-argumentti on, että liittovaltio voi olla löyhä ja antaa suuren toimivallan jäsenvaltioiden hallituksille.

Tässä maailmassa, jossa elämme suurten ja vaarallisten valtioiden kanssa, jotka asevoimalla pakottavat naapurimaita alistumaan, on parasta olla yksimielinen ja puolustaa demokratiaa ja ihmisoikeuksia. Tarvitsemme vahvan EU:n, emme 27 erillistä toimijaa, jotka ovat helppoja saaliita itäiselle naapurille. Paljon on pelissä, kun vaalit lähestyvät ja kysymys kuuluu: miten me haluamme asioiden olevan?

KÄÄNNÖS: JUHANI HEIKKILÄ

EU-parlamentet vid ett vägval

SE I ÅRETS val väljs 720 ledamöter från 27 medlemsländer där Finland tilldelas femton mandat. Valdeltagandet översteg knappt 50 procent i hela EU vid senaste val men variationen är stor och Finland ligger under genomsnittet. I länder såsom i Belgien och Luxemburg råder röstplikt, vilket höjer deltagandet men i övrigt visar folk ett relativt lamt intresse för valet, men kan en ändring vara på gång och om så varför?

Tanken på en europeisk integration i någon form är gammal men fick fart efter den fruktansvärda ödeläggelse och det mänskliga lidandet som andra världskriget förorsakade. I stället för att kriga mot varandra föddes detta europeiska fredsprojekt 1951. Sedan dess har mycket hänt men en union har fötts genom ett statsbygge med lagstiftande församlingar, omfattande förvaltning, gemensam valuta, fri rörlighet och en klar gränsdragning mot icke medlemmar. Medlemsländerna har överfört beslutanderätt till unionen på frivillig basis, vilket har minskat den nationella suveräniteten och ökat den övernationella. Kort sagt, medlemsländerna har föredragit att komma samman än att stå ensamma.

För att väljarna ska känna sig motiverade att delta i val krävs en känsla för unionen, att det är angeläget med beslutsfattandet inte bara för oss i Finland utan för hela unionen. Detta är en vidareförädling av statsbygget som kall-

las nationsbygge. Nationalism föregår alltid nationsbygget och här ligger problemets kärna. För många är nationalismen entydigt det finska, för andra är nationalismen mångtydig och endast för en liten del är den europeisk. Flerspråkighet är en tröskel för nationsbygget men inget definitivt hinder för en mångkulturell federation som exempelvis i Schweiz, Belgien eller Indien.

Ett yttre hot brukar stärka gemenskapen och Rysslands aggressiva imperialism bidrar till att stärka men även i viss mån undergräva gemenskapen. Motståndarna hävdar att EU inte är demokratisk när de i själva verket vill förhindra en sådan utveckling. Valet står inför ett vägval: vilka vill stärka och vilka vill försvaga unionen? I det senare fallet gynnas den yttre fienden och i det förre fallet framstår EU som en aktiv världsaktör med pondus. Det förre uppnås bäst med en federal lösning där de folkvalda församlingarna består av två kammare: det nuvarande där antalet ledamöter bestäms enligt medlemsstaten storlek och en övre kammare där varje medlemsstat oberoende av storlek har lika få invalda. På detta sätt hindras de stora köra över de små, medan en liten stat inte längre kan

blockera den stora majoriteten, vilket nu är fallet när det gäller vissa viktiga beslut.

I ett Grani-sammanhang skulle det vara en fördel om välfärdsområdet hade två kammare enligt samma modell. Då skulle inte Esbo kunna köra över lilla Grankulla genom att i den övre kammaren är alla lika representerade oberoende av kommunens storlek. Majoritetsbeslut gäller i båda kammarna. Näväl, en del väljare kanske ändå gillar det nuvarande systemet med tanke på att folk i Centraleuropa uppfattar skogen vara en park och ska skyddas därefter. Motargumentet är att en federation kan vara lös och ge stora befogenheter åt medlemsstaternas regeringar.

I den värld vi lever i med stora och farliga auktoritära stater som med vapenmakt kräver underkastelse av sina grannländer gäller det att vara eniga och att försvara demokratin och mänskliga rättigheter. Vi behöver ett starkt EU och inte 27 separata aktörer som blir ett lätt byte för grannen i öster. Mycket står på spel när valet närmar sig och frågan ställs: hur vi vill ha det?

JAN SUNDBERG,
YLEISEN VALTIO-OPIN PROFESSORI EMERITUS,
TOIMITUSNEUVOSTON PUHEENJOHTAJA
EMERITUSPROFESSOR I ALLMÄN STATSLÄRA,
REDAKTIONSRADETS ORDFÖRANDE
KÄÄNNÖS: JUHANI HEIKKILÄ

Europarlamenttivaalit 2024

Ennakköäänestys

Ennakkoon voi äänestää missä tahansa yleisessä ennakköäänestyspaikassa kotimaassa tai ulkomailla (luettelo osoitteessa www.vaalit.fi). Ennakköäänestys kotimaassa alkaa keskiviikkona 29.5.2024 ja päättyy tiistaina 4.6.2024.

Kauniaisissa ennakkoon voi äänestää kaupungintalossa (Thurmanin puistotie 3) (esteetön sisäänkäynti takaoven kautta) seuraavasti: keskiviikko-torstai klo 9–20, perjantai klo 9–17, viikonloppuna klo 11–16, maanantai-tiistai klo 9–20.

Vaalipäivän 9.6. äänestyspaikka Kauniaisissa

Mäntymäen koulu, äänestys klo 9–20.

- Äänestysalueet 1–2, sisäänkäynti os. Mäntymäentie 2
- Äänestysalue 3, sisäänkäynti os. Palokunnantie 12

Kotiäänestys

Kotiäänestys **päättyy tiistaina 4.6.2024.**

Kotiäänestykseen ei enää voi ilmoittautua.

Europaparlamentsvalet 2024

Förhandsröstningen

På förhand kan man rösta på vilket allmänt förhandsröstningsställe som helst, antingen i Finland eller utomlands under förhandsröstningsperioderna (se www.vaalit.fi). Förhandsröstningen inleds i Finland onsdagen den 29.5.2024 och avslutas tisdagen den 4.6.2024.

I Grankulla kan man förhandsrösta i stadshuset (Thurmansallén 3) (tillgänglig ingång via bakdörren) enligt följande onsdag-torsdag kl. 9–20, fredag kl. 9–17, veckoslutet kl. 11–16, måndag-tisdag kl. 9–20.

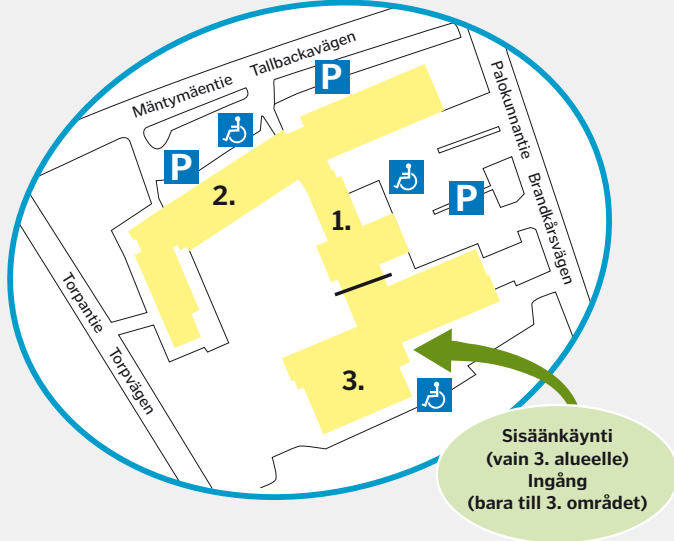
Röstning på valdagen 9.6 i Grankulla

Vallokal är Mäntymäen koulu. Röstningen pågår kl. 9–20.

- Röstningsområde 1–2, ingång Tallbackavägen 2
- Röstningsområde 3, ingång Brandkärsvägen 12

Hemmaröstning

Hemmaröstningen **pågår till den 4.6.** Det går inte längre att anmäla sig till hemmaröstning.

Sisäänkäynti
(vain 3. alueelle)
Ingång
(bara till 3. området)

Vaalipäivän äänestyspaikka: Mäntymäen koulu.
Vallokal under valdagen: Mäntymäen koulu.

ELINVOIMAA IKÄÄNTYNEILLE

Julkaisija: Ikääntyneiden palvelut, Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen terveysasemien puhelinnumerot ovat vaihtuneet

Terveysasemien puhelinnumerojen valikot, toiminta ja aukioloajat ovat jatkossa yhdenmukaiset. Terveysasemilla on jatkossa käytössä myös yhtenäinen tekstiviestipalvelu kuulo- ja puhevammaisille.

Terveysasemien puhelinnumerot ovat jatkossa seuraavat:

- Espoon ja Kauniaisten terveysasemat 09 47636 400
- Lohjan, Karkkilan ja Vihdin terveysasemat 09 47636 440
- Inkoon ja Raaseporin terveysasemat 09 47636 410
- Kirkkonummen terveysasemat 09 47636 430

Käytössämme on takaisinsoittopalvelu, johon voit jättää soittopyynnön arkisin klo 8–15:30. Päivystyksellisissä asioissa soittopyynnön voi jättää arkisin klo 8–16. Puhelun hinta on matkapuhelin- tai paikallisverkkomaksu.

Muutos ei koske Siuntion, Hangon, Sattmatin, Karjalohjan eikä Pusulan terveysasemia. Näiden asemien puhelinnumerot ja aukioloajat pysyvät toistaiseksi ennallaan.

Miten terveysasemien puhelinasiointi toimii?

Alle on kuvattu lyhyesti, miten terveysasemien puhelinvalikko toimii uudistuksen jälkeen. Käytössämme on takaisinsoittopalvelu, eli numerosi tallentuu järjestelmäämme, ja soittamme sinulle takaisin mahdollisimman pian.

- Soita kuntasi terveysasemanumeroon
- Valitse kieli, jolla haluat asioida
1. suomi 2. ruotsi 3. englanti
- Valitse valikosta terveysasemasi

09 47636 400	09 47636 440
1. Espoonlahti tai Kivenlahti	1. Karkkila tai Vihti
2. Iso Omena	2. Lohja
3. Kalajärvi	
4. Kauniainen	09 47636 410
5. Kilo	1. Inkoo
6. Leppävaara	2. Karjaa
7. Piispanportti	3. Tammisaari
8. Samaria	
9. Tapiola	09 47636 430
0. Terveyskeskus Mehiläinen Espoontori	1. Hyvinvointikeskus
	2. Masala
	3. Veikkola

- Valitse, mitä asiointiasi koskee
1. Ajanperuutus 2. Päivystyksellinen asia
3. Kiireetön asia 4. Rokotus

Yhtenäiset tekstiviestipalvelut kuulo- ja puhevammaisille

Jos olet kuulovammainen henkilö tai et pysty tuottamaan puhetta, voit lähettää terveysasemallesi tekstiviestin. Kirjoita viestiin koko nimesi, syntymäaikasi ja asiointin syy.

Terveysasemakohtaiset tekstiviestiasiointinumerot ovat:

- Matinkadun (Espoonlahden) tai Kivenlahden terveysasema: 045 7397 6888
- Iso Omenan terveysasema: 045 7397 6887
- Kalajärven terveysasema: 045 7397 6886
- Kilon terveysasema: 045 7397 6885
- Leppävaaran terveysasema: 045 7397 6883
- Piispanportin terveysasema: 045 7397 6882
- Samarian terveysasema: 045 7397 6599
- Tapiolan terveysasema: 045 7397 6598
- Terveyskeskus Mehiläinen Espoontori: 045 7397 9997
- Kauniaisten terveysasema: 045 7397 9998
- Lohjan keskustan terveysasema: 045 7397 6807
- Karkkilan terveysasema: 045 7397 6806
- Nummelan terveysasemat: 045 7397 6806
- Inkoon terveysasema: 045 7397 6622
- Tammisaaren terveysasema: 045 7397 6637
- Karjaan terveysasema: 045 7397 6623
- Kirkkonummen hyvinvointikeskus: 045 7397 6633
- Masalan terveysasema: 045 7397 6633
- Veikkolan terveysasema: 045 7397 6633

Hangon ja Siuntion terveysasemilla ei ole tekstiviestiasiointinumeroa.

Digitaalinen oirearvio vaihtoehtona puhelinasiointille

Kun sinulla on uusi oire tai vaiva, voit aloittaa asiointin myös täyttämällä Omaolon digitaalisen oirearvion. Omaolo arvioi hoidon tarpeesi kiireellisyyden. Palvelu antaa tilanteeseesi sopivat hoito-ohjeet ja jos oireesi tarvitsevat ammattilaisen arviota, voit lähettää meille viestin tai saat ajanvarausmahdollisuuden suoraan omaolosta. Omaolossa yhteydenottosi käsittelevät oman terveysasemasi ammattilaiset.

Palvelu on käytössä Espoossa, Hangossa, Inkoossa, Karkkilassa Kirkkonummella, Lohjalla, Raaseporissa, Siuntiossa ja Vihdissä. Kauniaisissa Omaolo otetaan käyttöön myöhemmin. Omaolon ja digitaaliset oirearviot löytyvät osoitteesta www.omaolo.fi

Lisätietoja ja ohjeet Omaolon käyttöön www.luvn.fi/fi/digitaalinen-oirearvio-omaolo

Vastaanottoajan peruutus terveysasemilla

Varatun ajan voi peruuttaa jättämällä ääniviestin vastaajaan puhelinlinjan aukioloaikana. Voit peruuttaa aikasi myös lähettämällä tekstiviestin terveysasemasi tekstiviestiasiointinumeroon. Numerot on listattu tälle sivulle. Kirjoita peruutusviestiin asiakkaan nimi, syntymäaika, päivämäärä, jolta varaus peruutetaan sekä tieto, mikä ajanvaraus on kyseessä.

Omahoitotarvikejakelulla uusi numero

Omahoitotarvikejakelun puhelinpalveluun voit jättää soittopyynnön arkisin klo 8–14. Uusi puhelinnumeromme on 09 47636 405. Pyrimme soittamaan sinulle takaisin viikon sisällä. Tavoittelemme sinua yhteensä kaksi kertaa. Otathan huomioon, että voimme soittaa takaisin vain suomalaisiin puhelinliittymiin ja suuntanumeroihin.

Hoitotarvikkeet voit tilata myös digitaalisen lomakkeen kautta kansalaisen terveystoimiston osoitteesta espoo.terveytesi.fi.

Lue lisää: luvn.fi/omahoitotarvikkeet

LEIKKAA TALTEEN LÄNSI-UUDENMAAN TERVEYSASEMIEN PUHELINNUMEROT:

- Espoon ja Kauniaisten terveysasemat p. 09 47636 400
- Lohjan, Karkkilan ja Vihdin terveysasemat p. 09 47636 440
- Inkoon ja Raaseporin terveysasemat p. 09 47636 410
- Kirkkonummen terveysasemat p. 09 47636 430

Käytössämme on takaisinsoittopalvelu, johon voit jättää soittopyynnön arkisin klo 8–15:30. Päivystyksellisissä asioissa soittopyynnön voi jättää arkisin klo 8–16. Puhelun hinta on matkapuhelin- tai paikallisverkkomaksu.

- Hangon terveysasema: p. 019 220 3555 ma–pe klo 8–16.
- Siuntion Terveysasema: p. 09 2606 1430 ma–pe klo 8–16.
- Sattmatin terveysasema: p. 029 151 3080 ma ja to klo 8–16 sekä parittomien viikkojen perjantait klo 8–14.
- Karjalohjan terveysasema: p. 029 151 3070 ti–ke klo 8–16 sekä parillisten viikkojen perjantait klo 8–14.
- Pusulan terveysasema: p. 029 151 3060 ma–to klo 8–16 ja pe klo 8–14

Kansainvälinen rekrytointi on yksi ratkaisu hyvinvointialuetta vaivaavaan työvoimapulaan

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella on työskennellyt kansainvälisen rekrytoinnin kautta tulleita filippiiniläishoitajia vuoden 2023 alusta lähtien. Kansainvälinen rekrytointi on hyvinvointialueelle yksi tapa ratkoa moninaisista syistä johtuvaa henkilöstöpulaa, jonka odotetaan vain kasvavan lähivuosina.

Työvoiman eläköityminen on suuri haaste.

– Eläköitymisennusteen mukaan hyvinvointialueilta jää eläkkeelle joka kolmas työntekijä (32 %) seuraavien 10 vuoden aikana. Koronavuosien vaikutuksesta ihmisiä on myös poistunut alalta, eikä hakijoita hoiva-alalle ole enää yhtä paljon kuin aikaisemmin. Kansainvälinen rekrytointi on yksi tärkeä keino henkilöstöpulan ratkaisemiseen, vaikka se ei kaikkia ongelmia poistakaan, urapalvelujohtaja **Miika Puolitaival** sanoo.

Kansainvälinen rekrytointi vaatii paljon aikaa ja resursseja sekä työyhteisön ja työntekijöiden koulutusta ja valmentamista.

– Suomessa kansainväliseen rekrytointiin liittyy paljon byrokratiaa, joka tekee siitä hidasta ja kallista. Esimerkiksi

sosiaaliturvatunnusten saaminen ihmisille, heidän tutkintojensa vastaavuuden tunnustaminen ja toimiminen Valviran kanssa on hidasta. Asioiden sujuvuuden parantamiseksi tarvitaan valtakunnallisia ratkaisuja, ja meidän pitää se uskaltaa rohkeasti sanoa ääneen, Puolitaival toteaa.

Filippiineiltä Suomeen saapuneet hoitajat ovat opiskelleet työn ohessa oppisopimuksella ensin hoiva-avustajiksi ja sen jälkeen lähihoitajiksi. He ovat työllistyneet pääasiassa vammaispalveluihin ja asumisyksiköihin, joissa työvoiman tarve on ollut suurinta.

– Jatkossa pyrimme saamaan sairaanhoitajataustan omaavat filippiiniläishoitajat työskentelemään sairaanhoitajina myös Suomessa. Koulutus on kuitenkin kallista. Lisäksi pitää

huolehtia siitä, että yksilöillä on kiinnostusta ja motivaatiota lähteä koulutuspolulle, ja että he selviävät samaan aikaan tehtävistä opinnoista ja työstä.

Integroituminen ei ole helppoa

Vaikka Suomeen saapuville työntekijöille tarjotaan monenlaista koulutusta ja valmennusta jo lähtömaassa, edessä voi silti olla kulttuurishokki. Filippiineiltä saapuville Suomi on aivan erilainen ympäristö ja yhteiskunta.

– Meillä on linjaus, ettei ketään laiteta yksin mihinkään paikkakunnalle, vaan seurana ja tukena on aina toinen samasta maasta tuleva henkilö, Puolitaival sanoo.

Filippiiniläishoitajien sopeutumista Suomeen ja uuteen työyhteisöön seurataan säännöllisillä tapaamisilla HR-osaston ja esihenkilöiden kanssa ja tekemällä jopa anonyymeja kyselyitä.

– Työntekijöitä on kannustettu kertomaan ongelmista suoraan, jotta niihin voidaan puuttua. Ymmärrän, ettei se ole vieraaseen maahan saapuneelle henkilölle aina helppoa. Kaikista esiin

tulleista ongelmista on kuitenkin selvitty ja olemme saaneet hyviä vakuutisia työntekijöitä vammaispalveluihin, vammaispalveluiden johtaja **Timo Hokkanen** kertoo.

Paljon aikaa ja resursseja on käytetty myös työyhteisöjen ja esihenkilöiden valmentamiseen.

– Näen, että työyhteisön valmennus ja tuki ovat olleet onnistuneen rekrytoinnin avaintekijöitä. Myös se on ollut tärkeää, että filippiiniläishoitajiin on suhtauduttu tasavertaisina työkavereina, ikääntyneiden palveluiden johtaja **Tuula Suominen** sanoo.

Vammaisten palvelujen palveluysikköpäällikkö **Sanna Mohsenin**

mukaan sekä työyhteisön että työntekijän perehdytys hyvissä ajoin on tärkeää.

– Perehdytys voidaan tehdä alkuun englanniksi, jotta asioissa päästään eteenpäin. Kieltä hoitajat oppivat kyllä siten asiakkaiden parissa.

Hyvät kokemukset kannustavat jatkamaan

Jo tulevana syksynä Filippiineiltä saapuu Suomeen kahdessa erässä, syyskuussa ja marraskuussa, yhteensä 70 uutta hoitajaa. Joukossa on sekä hoiva-avustajataisia työntekijöitä. Myös vuodelle 2025 on suunniteltu samankokoisen hoi-

tajamäärän rekrytoimista.

– Emme halua holtittomasti lähteä kasvattamaan rekrytointien määrää, vaan se määräytyy tarpeen ja työyhteisöjen resurssien mukaan. Prosessi kun vaatii heiltäkin paljon panostusta ja aikaa, Miika Puolitaival sanoo.

Hyvät yhteistyökumppanit, jotka toimivat luotettavasti ja eettisesti ovat tärkeä osa onnistumista.

– Palautetta pitää kuunnella herkillä korvalla ja kehittää asioita eteenpäin. Kun integroituminen toimii hyvin, myös houkuttelevuutemme alueena kehittyä, Puolitaival lisää.

Liikkuvaiset filippiiniläishoitajat

Filippiiniläiset sairaanhoitajat ovat yksi suurimmista kansainvälisesti liikkuvan terveydenhuoltoalan ammattilaisten ryhmistä. Liikkuvuuden taustalla on Yhdysvaltojen kriteerit täyttävä sairaanhoitajakoulutus sekä maassa 1970-luvulla väliaikaiseksi luotu maasta-

muuton kannustinmalli, jonka tavoitteena oli keventää työttömyyttä ja maan ulkomaanvelkaa.

– Väliaikainen ratkaisu muuttui kuitenkin pysyväksi. Nykyään lähes jokaisessa filippiiniläisperheessä halutaan kouluttaa jälkikasvua sairaanhoitajiksi, joita kannustetaan lähtemään ulkomaille. Useat Euroopan maat rekrytoivat filippiiniläishoitajia lähtömaassa, Suomi on vain yksi maa lukuisten muiden joukossa, ikääntyneiden palvelualueen HR Partner ja kansainvälisen rekrytoinnin asiantuntija **Mari Pyy** kertoo.

Filippiiniläishoitajat viihtyvät hyvin Auroranmäellä

Ailyn Moncada on yksi Suomeen Filippiineiltä saapuneista hoitajista. Hän työskentelee Auroranmäen arviointi- ja kuntoutusyksikössä Espoossa.

Olen työskennellyt Auroranmäellä syksystä 2022 lähtien. Välillä minulle ja kollegoilleni oli haasteellista ja stressaavaa yhdistää työnteko, opiskelu ja kokeisiin lukeminen. Selvisimme siitä kuitenkin hyvin, hymyilevä Ailyn Moncada kertoo.

Moncada oli koulutautunut sairaanhoitajaksi Filippiineillä, mikä helpotti opiskelua.

– Opiskelimme koulussa teoriaa ja harjoittelimme sitä sitten käytännössä Auroranmäessä. Se oli hyvä tapa, Moncada sanoo.

Moncadan mielestä ainoa haaste Suomeen

Karin Seppälä, 92 kiittelee filippiiniläisiä mukaviksi ja hyväksi hoitajiksi. Karinin kanssa kuvassa Ailyn Moncada.

sopeutumisessa on ollut Suomen kielen oppiminen.

– Opettajat ja työkarverit ovat olleet hyvin auttavaisia, ja olemme päässeet harjoittelemaan kieltä pikkuhiljaa.

Puhun silti vielä vähän huonosti suomea. Opin sitä kuitenkin joka päivä lisää, kun juttelen asiakkaiden ja kollegoiden kanssa.

Auroranmäen työyhteisöön Ailyn Moncada

on sopeutunut hyvin ja hän haluaisikin tulevaisuudessa jäädä pysyvästi Suomeen töihin ja asumaan.

– Kollegat ja pomot ovat auttaneet paljon, ja olemme siitä hyvin kiitollisia. Me filippiiniläiset olemme luonteeltamme hyvin joustavia erilaisten ihmisten suhteen. Kaikeksi saamani palautteen otan vastaan rakentavana kritiikkinä, josta voin aina oppia jotakin.

Ikääntyneiden palvelualueella työskentelevän **Tom Grönbergin** mukaan filippiiniläishoitajat ovat saaneet hyvän vastaanoton.

– He ovat ulospäin suuntautuneita, omaloitteisia ja reippaita tiimin työntekijöitä, jotka suhtautuvat työhönsä aina positiivisella asenteella. Heidän kanssaan on helppoa ja sujuvaa tehdä yhteistyötä.

Ikääntyneet asiakkaat ovat ottaneet filippiini-

läishoitajat erittäin hyvin vastaan

– Filippiiniläisten suhtautuminen asiakkaisiin on ihmisläheistä, mielipiteitä kunnioittavaa, arvostavaa ja sujuvaa, Grönberg sanoo.

Iloa ja eloa harmaaseen arkeen

Auroranmäellä parhailaan arviointi- ja kuntoutusjaksolla olevalla 92-vuotiaalla **Karin Seppälällä** on vain hyvää sanottavaa filippiiniläishoitajista. Hän suhtautuu myönteisesti kansainvälisten työntekijöiden palkkaamiseen.

– Filippiiniläiset hoitajat ovat mukavia ja hyviä hoitajia. He ovat hyvin oppinsa vastaanottaneet. He ovat mukavia, ja olen jo tottunut heihin. Olen aina tullut ymmärretyksi. Juttelen heidän kanssaan päivittäin sen verran, kun arkisten toimien ohessa ehdimme, Seppälä kertoo.

Seppälä haluaa myös auttaa hoitajia oppimaan suomea.

– Olen heiltä kysynyt, sopiiko, jos oikaisen heidän puhettaan tarvittaessa, sillä en millään malta olla korjaamatta ja neuvomatta, Seppälä naurahtaa.

Auroranmäellä hoitotyötä tehdään kuntouttavalla otteella asiakkaan voimavarojen mukaisesti. Lähihoitajan koulutuksen saaneet filippiiniläishoitajat tukevat asiakkaita päivittäisissä toiminnaissa ja huolehtivat muun muassa lääkityksen ja ravitsemuksen toteutumisesta.

– Silloin, kun kansainvälisiä hoitajia on paikalla keittiössä, on ruokatauko eläväinen ja vilkas. He tuovat tänne meille elämää ja iloa. Muuten ruokailuissa on aika hiljaista, sillä me asukkaat olemme jo niin vanhoja ja vaivaisia, Seppälä sanoo.

Senioreita auttava VESA-vapaaehtoistoiminta laajeni Lohjalle

Espoossa vuodesta 2011 lähtien toiminut ja menestyksekkääksi osoittautunut HyTe ry:n VESA-vapaaehtoistoiminta senioreiden avuksi laajenee Länsi-Uudellamaalla.

VESA-toiminta koordinoi vapaaehtoisten henkilöiden ikäihmisten arjen avuksi tekemiä keikkoja. Vapaaehtoistyö auttaa vähentämään ikääntyneiden yksinäisyyttä ja syrjäytymistä. Samalla VESA pitää huolta vapaaehtoisista ja tukee myös heidän hyvinvointiaan.

Lohjan VESA-toiminta käynnistyi huhtikuussa järjestetyllä vapaaehtoisten peruskurssilla.

– Toukokuussa vapaaehtoiset pääsivät jo auttamaan avoimessa ryhmätoiminnassa käyviä ikäihmisiä. Ensimmäinen VESA-yksilökeikka kirjattiin jo vapun aikoihin. Lisää keikkapyyntöjä voidaan ottaa vastaan, kunhan vapaaehtoiseksi haluavat henkilöt on koulutettu toimintaan, VESA-vapaaehtoistoiminnan asiantuntija **Rina Oksanen** kertoo.

Saattajaksi olkkariin

Lohjalle on suunniteltu uudenlaisia VESA-hybridikeikkoja, joissa toimitaan yksilön tukena sekä kahden kesken että ryhmässä.

– Niissä vapaaehtoinen saattaa ikäihmisen mukaan olkkaritoimintaan, kunnes sinne meneminen tuntuu helpolta ja paikka

tutulta, Oksanen sanoo.

– Olkkaritoiminta on hyvinvointialueen ammattilaisen ohjaama yhdessäolon ryhmätoimintaa. Olkkari-toiminnan järjestäjätahona toimii Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen Hyvinvointia edistävän toiminnan tiimi. VESA-toiminnan vapaaehtoiset ja alueen muiden järjestöjen vapaaehtoiset toimivat kumppanuusmallin mukaisesti saattajina ja apuohjaajina, Lohjan toiminnanohjaaja **Kirsi Reijonaho** kertoo

– Olkkaritoiminta on suunnattu niille ikääntyneille, jotka eivät ole vielä mukana omaa hyvinvointiaan edistävässä toiminnassa, Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen ikääntyneiden palveluohjaaja **Elina Kvist** kiteyttää.

Uusia vapaaehtoisia kaivataan mukaan

VESA-toimintaan tarvitaan mukaan uusia vapaaehtoisia nimenomaan Lohjan alueelta.

– VESA-vapaaehtoiseksi voivat päästä kaikki 18 vuotta täyttäneet auttamishaluiset, suomea tai ruotsia osaavat henkilöt. Jokainen vapaaehtoinen koulutetaan tehtäviin. Vapaa-

VESA-toimintaan tarvitaan mukaan uusia vapaaehtoisia Lohjan alueelta.

ehtoistyötä voi tehdä niin paljon tai niin vähän kuin haluaa, oman aikataulun ja elämäntilanteen mukaan, Oksanen kertoo.

Vapaaehtoistyön motiivina on halu auttaa

Rina Oksasen mukaan ihmisillä on tänä päivänä edelleen paljon auttamistahtoa. Moni jakaa yhteisen huolen siitä, miten ikäihmiset pärjäävät.

– Vapaa-aikaa halutaan käyttää merkitykselliseen tekemiseen. Vapaaehtoistyö ikääntyneiden parissa antaa mielekästä sisältöä elämään, Oksanen toteaa.

VESA-toiminta on helppo ja hyvin organisoitu tapa tehdä vapaaehtoistyötä. Käytössä on sovellus, jossa vapaaehtoinen voi yhdellä napin painalluksella ilmoittautua keikalle kotisohvalta käsin. Palkatut koordinaattorit vastaavat asiakkaiden puheluihin ja

tukevat myös vapaaehtoisten työtä kentällä.

Valtaosa VESA-vapaaehtoisista tekee keikkoja 1–2 kertaa viikossa oman aikataulujensa mukaan. Keikkoja voi tehdä enemmänkin tai harvakseltaan, kuten kerran kuussa.

Asiakkaan näkökulmasta koulutetut ja luotettavat vapaaehtoiset ovat palvelun käytön ehdoton edellytys.

Lisää sosiaalisia kontakteja ikäihmisille

Kaikki VESA-keikat on suunniteltu vapaaehtoisien ja asiakkaan yhdessä toteutettaviksi. Yhdessä voidaan käydä esimerkiksi kaupassa. Kun matka taitetaan jalkaisin, ehtii samalla jutella mukavia. Myös terveyspalveluihin voi kysyä VESA-vapaaehtoisen mukaan. Lisäksi he auttavat vaikkapa kodin pienissä teknisissä töissä. Sen sijaan muuttoaapu,

raskaat pihatyöt tai siivous eivät kuulu VESA-keikkojen piiriin. Kaikkien keikkojen toteutumista ei voida taata, koska vapaaehtoiset tekevät tätä ilman sitoutumisveloitusta. Asiakkaalta otetaan vastaan yksi keikka viikossa.

– Joskus vapaaehtoisesta ja asiakkaasta muodostuu niin sanottu iikiystäviä, jolloin pyrimme siihen, että sama henkilö käy vakituisesti asiakkaan luona. Lisäksi meillä on paljon kertaikäyntejä, jolloin vapaaehtoinen käy asiakkaan luona kertaluontoises-

ti auttamassa. Pyrimme pitämään molempia vapaaehtoisresursseja yllä, Oksanen sanoo.

Tärkeä osa VESA-toimintafilosofiaa on lisätä ikäihmisten sosiaalisia kontakteja.

– Haasteena on tavoittaa ne yksinäiset ikäihmiset, jotka eivät käytä nettiä tai tilaa paikallislehtiä kotiin. Se on kaiken etsivän vanhustyön haaste.

Ensi syksynä VESA-toiminta aloittaa ikäihmisten auttamis- ja järjestöyhteistyön Kirkkonummella. Loppuvuodesta on kolmannen pilottikunnan Kauniaisten vuoro.

Mistä voin saada VESA-vapaaehtoisen apua?

Seniори-info: p. 029 151 2270
Koordinaattori Teija Inkala p. 044 750 3197, teija.inkala@hyte.fi
Täytä sähköinen Hae apua -lomaketta Clara-ohjelman etusivulla: hyte.clara.fi

Haluatko VESA-vapaaehtoiseksi?

Täytä Hae vapaaehtoiseksi -lomake sivuilla hyte.clara.fi tai ota yhteyttä Teija Inkala p. 044 750 3197, teija.inkala@hyte.fi

Lisätietoa VESA-toiminnasta ja Hyte ry:stä löydät verkkosivuilta: www.hyte.fi

Haluatko osallistua Lohjan olkkaritoimintaan?

Lohjan Olkkari kokoontuu torstaisin klo 13.15–14.45 Lohjan keskustassa Senioritalo Linnaistenhovin tiloissa (Tehtaankatu 22).
Ota yhteyttä: Toiminnanohjaaja Kirsi Reijonaho p. 040 6394013 tai kirsi.reijonaho@luvn.fi

Löydä oman alueesi olkkari: luvn.fi/olkkaritoiminta

Alkoholi – paljonko on liikaa ikääntyneelle?

Tutkimusten mukaan alkoholinkäyttö etenkin 65–74-vuotiaiden keskuudessa on lisääntynyt.

Alkoholi vaikuttaa ikääntyvän ihmisen fysiologiaan voimakkaammin, koska iän myötä aineenvaihdunta hidastuu, tasapainonhallinta ja lihasvoima heikkenevät sekä elimistön vesipitoisuus pienee.

– Tästä syystä myös alkoholinkäytön riskijat ovat ikääntyneillä matalammat: enintään kaksi annosta kerralla ja enintään seitsemän annosta viikossa, sanoo projektipäällikkö **Jenni Björkstén** Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen ikääntyneiden palveluista.

Alkoholin liikakäyttö on ikääntyneillä valitettavan yleistä. THL:n Sotkanet-tilastojen mukaan Länsi-Uudellamaalla yli puolet 65 vuotta täyttäneistä miehistä ja yli neljännes yli 65-vuotia täyttäneistä naisista käyttää liikaa alkoholia.

Eläkkeelle jääminen on monelle suuri elämänmuutos. Vaikka alkoholinkäyttö olisi pysynyt hallinnassa työuran aikana, voi alkoholista tulla eläkkeelle jäädessä ongelma, ellei merkityksellistä tekemistä löydy.

– Toimettomuus ja yksinäisyys voivat altistaa alkoholiongelman kehity-

miselle, projektipäällikkö **Tiina Hovila** sanoo.

Lääkkeet ja alkoholi eivät sovi yhteen

Alkoholi on ikääntyneiden pääpähde, eikä heidän päihdeongelmiensa joukossa näy samalla tavalla huumeet ja tupakointi, kuten esimerkiksi nuorilla. Mutta lääkkeet ja niiden väärinkäyttö ovat ongelma myös iäkkäille, vaikka tarkkoja tietoja ongelman laajuudesta ei ole.

– Lääkkeiden väärinkäytön ehkäisemiseksi on tärkeää kiinnittää huomiota myös asianmukaiseen kivunhoitoon, koska hoitamaton kipu voi myös altistaa lääkkeiden väärinkäytölle, Björkstén muistuttaa.

Koska monilla ikääntyneillä on jokin säännöllinen lääkitys, on tärkeää tuntea lääkkeiden ja alkoholin yhteisvaikutukset. Jopa vähäinen määrä alkoholia voi aiheuttaa tiettyjen lääkkeiden kanssa ikäviä seurauksia. Esimerkiksi osa uni- ja kipulääkkeistä aiheuttaa alkoholin kanssa käytettynä uneliaisuutta, hui- mausta ja hengitysvaikeuksia.

– Etenkin ikääntyneellä alkoholin ja lääkkeiden tahaton yhteiskäyttö voi pahimmillaan johtaa kaatumisiin ja tapaturmiin, jos toimintakyky on muutenkin heikentynyt.

Miten ottaa alkoholin käyttö puheeksi?

Alkoholin liikakäyttöä

ei aina huomaa päälle päin. Ikääntynyt saattaa salata ongelman, koska siihen voi liittyä häpeää ja leimaantumisen pelkoa.

– Asia kannattaa ottaa puheeksi mieluummin aikaisemmin kuin liian myöhään. Siinä vaihees-

sa, kun alkoholi vaikuttaa jo toimintakykyyn, ongelmat tuskin enää häviävät itseksensä.

Jos ikääntynyt tuo itse asian esiin, on tärkeää pysähtyä kuuntelemaan ja keskustella avun hankimisesta, Björkstén sanoo.

Apua ja tukea

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen mielenterveys- ja päihdepalvelujen neuvonta- ja ajanvarausnumero p. 029 151 2295. Käytössä on takaisinsoittojärjestelmä, johon voit jättää soittopyynnön kaikkina päivinä klo 7–18. Soitamme sinulle takaisin kolmen arkipäivän kuluessa.

Suosittelemme täyttämään Terapianavigaattorin ennen vastaanotolle hakeutumista, jos se on mahdollista: www.terapianavigaattori.fi

Tarkemmat tiedot: luvn.fi Hae: Avopalvelu aikuisille Tietoa ja tukea: luvn.fi/paihteet

Seuraa ja mukavaa tekemistä omalla kotisohvalla

Tuuli tuivertaa ja sade piiskaa ikkunan takana. Polvi vihoittelee niin, ettei lähteminen ihmisten ilmoille houkuttele. Yksin ei haluaisi kuitenkaan olla, vaan juttuseura tai kevyt liikunta tekisi hyvää. Mikä neuvoksi?

Vastauksena on ikääntyneiden palveluiden järjestämä etäpäivätoiminta, hauska ja hyödyllinen palvelu, jossa yhteiseen toimintaan pääsee mukaan tablet-laitteella, vaikka kotoa poistuminen olisi hankalaa tai matka päivätoimintapaikkaan olisi pitkä.

- Etäryhmässä keskustellaan, vaihdetaan kuulumisia, jumpataan kehoa ja vetreytetään aivonystyröitä tietovisojen merkeissä, kuunnellaan musiikkia tai pelataan vaikkapa bingoa, kotihoidon kuntouttavan päivätoiminnan vetäjä **Kati Suihkonen** Lohjalta kertoo.

Länsi-Uudenmaan läntisissä osissa etäpäivätoimintaa on ollut tarjolla jo noin vuoden. Tällä hetkellä lännessä toimiikin jo 19 eri ryhmää. Lohjalle etäpäivätoiminta saatiin tammikuussa 2024. Tavoitteena on saada kiitosta keränneitä etäryhmiä lisää. Idässä ensimmäinen ryhmä aloittaa toukokuussa ja uusia ryhmiä saadaan itään elo-syyskuussa.

Tuntuu kuin kaverit tulisivat kylään Lohjalla Pentinkulman

kaupungin vetäjä **Kati Suihkonen** Lohjalta kertoo. Länsi-Uudenmaan läntisissä osissa etäpäivätoimintaa on ollut tarjolla jo noin vuoden. Tällä hetkellä lännessä toimiikin jo 19 eri ryhmää. Lohjalle etäpäivätoiminta saatiin tammikuussa 2024. Tavoitteena on saada kiitosta keränneitä etäryhmiä lisää. Idässä ensimmäinen ryhmä aloittaa toukokuussa ja uusia ryhmiä saadaan itään elo-syyskuussa.

Tuntuu kuin kaverit tulisivat kylään Lohjalla Pentinkulman

päivätoiminnan ryhmässä vuosia käynyt **Erik Saarinen**, 81 on erittäin tyytyväinen etäpäivätoimintaan.

- Etäpäivätoiminta on todella kätevä idea. Saan jutella tuttujen kanssa, tehdä tuolijumpaa ja osallistua mukavaan tekemiseen ilman, että minun tarvitsee aina lähteä jonnekin. Etäryhmä tuntuu siltä, kuin kaverit tulisivat kylään, Erik sanoo.

Etälaite toimittaa Erikille myös kellon ja kalenterin virkaa. Moni ei tiedä, että etälaitteella saa myös helposti ja kätevästi yhteyden omaisiin.

Teknologiataitoja ei tarvita

- Olen tehnyt työurani televisioiden ja radioiden parissa. Vaikka minulla tekniikka kulkeekin

geeneissä, helppokäyttöinen etälaite sopii niillekin, joilla ei ole teknologiataitoja.

Erik kannustaa ikääntyneitä mukaan etäpäivätoimintaan.

- Rohkaisen kaikkia ikääntyneitä ravistelemaan ennakkoluulojaan ja testaamaan rohkeasti, olisiko etäryhmä oma juttu. Kokeiluhan ei sido mihinkään, etäryhmään osallistuminen on täysin vapaaehtoista, maailmaa laajalti kiertänyt, Lohjalla viihtyvä Erik toteaa.

Jos ajatus etäryhmän kokeilemisesta viriää, voi osallistumisen mahdollisuutta tiedustella Seniori-infon kautta. Etäkotihoidon asiakkaiden, joilla on jo entuudestaan käytössä tablet laite, on erityisen helppo hypätä mukaan.

Erik Saarinen, 81 rohkaisee ikääntyneitä kokeilemaan etäpäivätoimintaa rohkeasti. Ei se ota, jos ei annakaan, Erik muistuttaa.

Kati Suihkonen ohjaa etätoimintaa esimerkiksi tuolijumpaa. Etäpäivätoiminnassa saa kohdata ikääntyneet aidosti, eikä välissä oleva ruutu hidasta tahtia, Kati sanoo

Etäryhmistä helpotusta ikääntyneiden yksinäisyyteen

Hyvinvointialueellamme on tänä keväänä kokeiltu, voitaisiinko etäryhmätapaamisten avulla lievittää ikääntyneiden yksinäisyyttä. Opiskelijoiden vetämiin etäryhmiin osallistui nelisenkymmentä etäkotihoidon asiakasta.

Osa hyvinvointialueemme etäkotihoidon asiakasta osallistui kuluneen kevään aikana etänä toteutettuihin ryhmätapaamisiin, joiden ohjauksesta ja tapaamisten suunnittelusta vastasivat opiskelijat.

Etäryhmiä ryhtyi vetämään 12 geronomi- tai sosiaalialan opiskelijaa Metropolia ja Laurea ammattikorkeakouluista.

Metropolia ammattikorkeakoulun geronomiopiskelijat **Niina Lindström** Helsingistä ja **Marika Nelimarkka** Lohjalta lähtivät mukaan uteliain mielin.

- Olen toiminut Helsingissä lähihoitajana kotihoidossa ja minulla on jonkin verran kokemusta etähoitolaitteista. Minua kiinnosti, miten tällainen ryhmätapaaminen toimii, kertoo Niina.

- Etätoiminta on tulevaisuutta, kyllä siitä kannattaa olla alusta lähtien kiinnostunut. Olin aluksi vähän skeptinenkin, mutta projekti pääsi yllättämään positiivisesti, Mari-

ka komppaa.

Uudet asiat jännittävät aina

Hyvinvointialueen etäkotihoito etsi asiakkaat ryhmätapaamisiin. He kertoivat asiakkaille etäryhmistä, ja asiakkaat saivat vapaaehtoisesti valita osallistuvatko, vai eivät. Heillä oli kotonaan valmiina etäryhmään tarvittava tabletilaite. Kevään etäryhmiin saatiin mukaan kaikkiaan 39 etäkotihoidon asiakasta.

- Aluksi asiakkaita piti hieman innostaa lähtemään mukaan. Etäryhmätapaamiset ovat uutta ja on luonnollista, että uudet asiat jännittävät. Etäryhmissä ei kuitenkaan tarvitse osata mitään, eikä ryhmätapaamisiin tarvitse valmistautua mitenkään. Osallistuneet tykkäsivätkin ryhmistä ja vastasivat lähes poikkeuksetta haluavansa jatkaa, jos siihen tarjoutuu mahdollisuus.

Kasvojumppa mursi jään

Niina ja Marika vetivät

Espoolainen Hannu Väisänen, 77 osallistui etäryhmäkokeiluun. Voisin rohkaista kaveriakin osallistumaan, Hannu pohti

etäryhmätapaamisia kahdelle espoolaiselle ja yhdelle lohjalaiselle ryhmälle. Kukin ryhmä tapasi yhden tunnin ajan viikossa, kolmen viikon ajan. Jokaisessa ryhmässä oli 3-5 osallistujaa, riippuen osallistujien arjen tilanteista.

Kaksikko otti tapaamisten ohjelmaan ideoita aiemmalta, opintoihin kuuluneelta päivätoimintajaksolta.

- Pyrimme siihen, että kaikessa toiminnassa olisi tilaa keskustelulle ja osallistumiselle, Niina ja Marika kertovat.

- Ensimmäinen kerta oli tunnustelua, kun emme vielä tienneet osallistujista mitään. Pidimme alkuun kasvojum-

pan, kun ajattelimme, että siihen kaikki pystyivät osallistumaan. Hauska jumppa mursikin jään, kun kaikki näyttivät yhtä lailla hassuilta siinä kamerassa samaan aikaan, Niina naurahtaa.

Niina ja Marika muokkasivat seuraavien tapaamisten ohjelmaa osallistujilta saatujen toiveiden mukaan. Ohjelmassa oli muun muassa juttelua, etävirpomista, bingoa, jumpaa ja rentoutusta.

Ryhmässä saa äänensä kuuluviin

Niina ja Marika pyysivät ja saivat palautetta suoraan ryhmiin osallistuneilta.

- Monet sanoivat, että

etäryhmä toi kivaa ohjelmaa ja vaihtelua päivään. Eräs herra kertoi, ettei hänellä ole juuri ketään kenen kanssa puhua. Yksinäisessä arjessa nousee välillä epäily, osaankohan sitä enää puhua. Ryhmässä huomasi, että toimihan se ääni vielä, Marika kertoo.

Niina ja Marika suosittelevat etäryhmien vetämistä muillekin.

- Opiskelijan näkökulmasta kokeilu oli todella mielenkiintoinen. Oli hyvä päästä harjoittelemaan etätoimintaa - tällaisia tilaisuuksia ei ole liikaa, Niina ja Marika kiittävät.

Niinan mielestä etäryhmät ovat hyvä lisä muiden ikääntyneiden palvelujen oheen.

- Etäryhmät sopivat varmasti juuri sellaisille henkilöille, jotka eivät jostain syystä halua lähteä tai pysty lähtemään kotoa osallistuaan ryhmätoimintaan.

Espoolainen **Hannu Väisänen**, 77, osallistui etäryhmäkokeiluun. Hän lähtee mielellään mukaan uudestaan, jos tilaisuus tarjoutuu.

- Kaikki tuommoiset ohjelmat ovat hyviä. Voisin rohkaista kaveriakin osallistumaan, Hannu tuumii.

Seniori info

Seniori-infon neuvonnasta saa tietoa ja neuvoja ikääntyneiden palveluihin liittyen. seniori-info@luvn.fi p. 029 151 2270 Arkisin 9-15 Puheluiden hinnat määräytyvät oman puhelinliittymäsi hinnaston mukaisesti

Lähetä juttutoive

Jätä juttutoive tai juttuvinkki sähköpostiosoitteeseen elinvoimaa@luvn.fi.

Seuraa ikääntyneitä somessa

Länsi-Uudenmaan ikääntyneillä on ikioma Facebook-tili: www.facebook.com/LUVNikaantyneiden-palvelut Huomaathan, että ajantasainen tieto hyvinvointialueen tuottamista palveluista löytyy aina verkkosivuilta www.luvn.fi

LIVSKRAFT FÖR ÄLDRE

Utgivare: Tjänster för äldre, Västra Nylands välfärdsområde

Hälsostationernas telefonnummer i Västra Nylands välfärdsområde har ändrats

I och med ändringen har hälsostationerna i fortsättningen enhetliga menyer för telefontjänsten, enhetlig verksamhet och enhetliga öppettider. Hälsostationerna använder också en enhetlig textmeddelandetjänst för personer med hörsel- eller talskada.

Hälsostationernas telefonnummer kommer i framtiden att vara följande:

- Hälsostationerna i Esbo och Grankulla 09 47636 400
- Hälsostationerna i Lojo, Högfors och Vichtis 09 47636 440
- Hälsostationerna i Ingå och Raseborg 09 47636 410
- Hälsostationerna i Kyrkslätt 09 47636 430

Vi använder ett system för återuppringning som tar emot begäran om återuppringning vardagar kl. 8–15.30. I ärenden som gäller jourvård kan man lämna en begäran om återuppringning vardagar kl. 8–16. Samtalspriset är mobilsamtals- eller lokalnätavgift. Ändringen gäller inte hälsostationerna i Sjundeå, Hangö, Sammatti, Karislojo och Pusula. Dessa hälsostationer behåller tills vidare sina nuvarande telefonnummer.

Hur fungerar telefontjänsten på hälsostationerna?

- Nedan finns en kort beskrivning av hur telefonmenyn fungerar efter ändringen. Vi använder ett system för återuppringning, vilket innebär att ditt nummer sparas i vårt system och vi ringer tillbaka till dig så snart som möjligt.
- Ring hälsostationsnumret i din kommun
 - Välj språket du vill använda för att uttrycka ditt ärende 1. finska 2. svenska 3. engelska
 - Välj din hälsostation i menyn

09 47636 400	09 47636 440
1. Esboviken eller Stensvik	1. Högfors eller Vichtis
2. Iso Omena	2. Lojo
3. Kalajärvi	09 47636 410
4. Grankulla	1. Ingå
5. Kilo	2. Karis
6. Alberga	3. Ekenäs
7. Biskopsporten	09 47636 430
8. Samaria	1. Välfärdscentral
9. Hagalund	2. Masaby
0. Terveyskeskus Mehiläinen Espoontori	3. Veikkola

- Välj vad ditt ärende gäller 1. Avbokning av tid 2. Ärende som gäller jourvård 3. Icke-brådskande ärende 4. Vaccinering

Enhetliga textmeddelandetjänster för personer med hörsel- eller talskada

Om du har en hörselskada eller inte kan producera tal, kan du också skicka ett textmeddelande till din hälsostation. Skriv i meddelandet hela ditt namn, födelsedatum och vad ärendet gäller.

De hälsostationsspecifika textmeddelandenumren är:

- Mattsgatans (Esbovikens) eller Stensviks hälsostation: 045 7397 6888
- Hälsostationen i Iso Omena: 045 7397 6887
- Kalajärvi hälsostation: 045 7397 6886
- Kilo hälsostation: 045 7397 6885
- Alberga hälsostation: 045 7397 6883
- Biskopsportens hälsostation: 045 7397 6882
- Hälsostationen Samaria: 045 7397 6599
- Hagalunds hälsostation: 045 7397 6598
- Terveyskeskus Mehiläinen Espoontori: 045 7397 9997
- Grankulla hälsostation: 045 7397 9998
- Lojo centrums hälsostation: 045 7397 6807
- Högfors hälsostation: 045 7397 6806
- Nummela hälsostation: 045 7397 6806
- Ingå hälsostation: 045 7397 6622
- Ekenäs hälsostation: 045 7397 6637
- Karis hälsostation: 045 7397 6623
- Kyrkslätt välfärdscentral: 045 7397 6633
- Masaby hälsostation: 045 7397 6633
- Veikkola hälsostation: 045 7397 6633

Hälsostationerna i Hangö och Sjundeå har inga textmeddelandenummer.

Digital symptombedömning som alternativ till telefontjänst

När du har ett nytt symptom eller besvär kan du påbörja ditt ärende också genom att fylla i en digital symptombedömning i Omaolo. Omaolo bedömer hur brådskande ditt vårdbehov är. Tjänsten ger vårdanvisningar som lämpar sig för din situation, och om dina symtom måste bedömas av en yrkesutbildad person kan du skicka oss ett meddelande eller får du möjligheten att boka tid direkt i Omaolo. I Omaolo behandlas din kontakt av yrkesutbildade personer på din egen hälsostation.

Tjänsten används i Esbo, Hangö, Högfors, Ingå, Kyrkslätt, Lojo, Raseborg, Sjundeå och Vichtis. Grankulla får sitt eget Omaolo senare. Omaolo och digitala symptombedömningar finns på adressen www.omaolo.fi.

Mer information och anvisningar för användning av Omaolo <https://www.luvn.fi/sv/digital-symtombedomning-omaolo>

Avbokning av mottagningstid på hälsostationer

Du kan avboka en mottagningstid genom att lämna ett ljudmeddelande på telefonsvararen under öppettiderna för telefonlinjen. Du kan avboka din tid också genom att skicka ett textmeddelande till din hälsostations textmeddelandenummer. En lista över telefonnumren finns på denna sida. Skriv i avbokningsmeddelandet klientens namn, födelsedatum, datum för tiden som ska avbokas och uppgiften om vilken tidsbokning det handlar om.

Enheten för distribution av egenvårdsartiklar har ett nytt nummer

Du kan lämna en begäran om återuppringning i telefontjänsten för distribution av egenvårdsartiklar vardagar kl. 8–14. Vårt nya telefonnummer är 09 47636 405. Vi strävar efter att ringa tillbaka inom en vecka. Vi försöker nå dig två gånger. Vi kan endast ringa till finländska telefonabonnemang och riktnummer.

Vårdartiklar kan också beställas med en digital blankett på Medborgarnas hälsovårdstjänst på adressen [espoo.terveyskeskus.fi](https://www.espo.fi/terveyskeskus).

Läs mer: <https://www.luvn.fi/sv/tjanster/halsovardstjanster/distribution-av-artiklar-egenvard>

TA OCH SPARA TELEFONNUMREN TILL HÄLSOSTATIONERNA I VÄSTRA NYLANDS VÄLFÄRDSOMRÅDE:

- Hälsostationerna i Esbo och Grankulla, tfn 09 47636 400
- Hälsostationerna i Lojo, Högfors och Vichtis, tfn 09 47636 440
- Hälsostationerna i Ingå och Raseborg, tfn 09 47636 410
- Hälsostationerna i Kyrkslätt tfn 09 47636 430

Vi använder ett system för återuppringning som tar emot begäran om återuppringning vardagar kl. 8–15.30. I ärenden som gäller jourvård kan man lämna en begäran om återuppringning vardagar kl. 8–16. Samtalspriset är mobilsamtals- eller lokalnätavgift.

- Hangö hälsostation: tfn 019 220 3555 mån–fre klo 8–16
- Sjundeå hälsostation: tfn 09 2606 1430 mån–fre kl. 8–16
- Sammatti hälsostation: tfn 029 151 3080 mån och tors kl. 8–16 och på udda veckor fre kl. 8–14
- Karislojo hälsostation: tfn 029 151 3070 tis–ons kl. 8–16 och på jämna veckor fre kl. 8–14
- Pusula hälsostation: tfn 029 151 3060 mån–tors kl. 8–16 och fre kl. 8–14

Internationell rekrytering är en lösning på arbetskraftsbristen i välfärdsområdet

I Västra Nylands välfärdsområde har det sedan början av 2023 arbetat filippinska skötare som kommit via internationell rekrytering. Internationell rekrytering är ett sätt för välfärdsområdet att lösa personalbristen som beror på många olika orsaker och som förväntas öka under de närmaste åren.

Pensioneringen av arbetskraften innebär en betydande utmaning.

– Eftersom var tredje arbetstagare (32 %) enligt pensionsprognosen går i pension från välfärdsområdena under de kommande 10 åren. På grund av coronaåren har människor också lämnat branschen och det finns inte längre lika många sökande till omsorgsbranschen som tidigare. Internationell rekrytering är ett viktigt sätt att lösa personalbristen, även om den inte eliminerar alla problem, säger **Miika Puolitaival**, direktör för karriärtjänster.

Internationell rekrytering kräver mycket tid och resurser samt utbildning och träning av arbetsgemenskapen och de anställda.

– I Finland är internationella rekrytering förknippad med mycket by-

råkrati som gör det långsamt och dyrt. Det är till exempel långsamt att få socialskyddssignum för människor, erkänna att deras examina motsvarar kraven och jobba tillsammans med Valvira. För att göra saker och ting smidigare behövs riksomfattande lösningar och vi måste våga säga det högt, konstaterar Puolitaival.

Skötare som anlänt från Filippinerna till Finland har vid sidan av arbetet först studerat till omsorgsassistenten på läroavtal och därefter till närvårdare. De har i huvudsak sysselsatts inom funktionshindersservicen och vid boendeenheter, där behovet av arbetskraft har varit störst.

– I fortsättningen strävar vi efter att få filippinska skötare med sjukskötarbakgrund att arbeta som sjukskötare även i Finland, men det är dyrt

att utbilda dem. Dessutom måste man se till att individerna har intresse och motivation att gå utbildningen och att de klarar av att studera och arbeta samtidigt.

Integrationen är inte lätt

Även om arbetstagare som anländer till Finland erbjuds många former av utbildning och träning redan i ursprungslandet, kan de ändå ha en kulturchock framför sig. För dem som kommer från Filippinerna är Finland en helt annorlunda miljö och ett helt annat samhälle.

– Vi har som riktlinje att ingen placeras ensam på någon ort, utan att alla alltid har en annan person från samma land som sällskap och stöd, säger Puolitaival.

De filippinska skötarnas anpassning till Finland och den nya arbetsgemenskapen följs upp genom regelbundna möten med HR-avdelningen och cheferna och till och med genom anonyma enkäter.

– Arbetstagarna har uppmuntrats att berätta direkt om problemen för att man ska kunna

ingripa. Jag förstår att det inte alltid är lätt för en person som kommer till ett främmande land. Alla problem som framkommit har utretts och vi har fått bra fast anställda inom funktionshindersservicen, berättar **Timo Hokkanen**, direktör för funktionshindersservicen.

Mycket tid och resurser har också använts för att förbereda arbetsgemenskaper och chefer.

– Jag anser att träning och stöd av arbetsgemenskapen har varit nyckelfaktorer för en lyckad rekrytering. Det har också varit viktigt att man har förhållit sig till filippinska skötare som jämlika arbetskamrater, säger **Tuula Suominen**, direktör för serviceområ-

det för äldre.

Enligt **Sanna Mohsen**, serviceenhetschef för funktionshindersservicen, är det viktigt att både arbetsgemenskapen och arbetstagaren får introduktion i god tid.

– Introduktionen kan till en början ges på engelska för att få saker att framskrida. Skötarna lär sig nog språket bland klienterna.

Goda erfarenheter uppmuntrar till att fortsätta

Redan nästa höst kommer sammanlagt 70 nya skötare från Filippinerna till Finland i två omgångar, i september och november. Bland dem finns anställda med bakgrund som både om-

sorgsassistent och sjukskötare. Man har planerat att även 2025 rekrytera ett lika stort antal skötare.

– Vi vill inte öka antalet rekryteringar okontrollerat, utan antalet rekryteringar bestäms enligt behovet och arbetsgemenskapernas resurser. Processen kräver också mycket satsning och tid av dem, säger Miika Puolitaival.

Bra samarbetspartner som agerar tillförlitligt och etiskt är en viktig del av vår framgång.

– Man måste lyssna på responsen och vidareutveckla saker. När integrationen fungerar väl utvecklas också vår aktionskraft som område, tillägger Puolitaival.

Rörliga filippinska sjukskötare

De filippinska sjukskötarna är en av de största grupperna av internationellt rörlig hälso- och sjukvårdspersonal. Bakom rörligheten ligger en sjukskötarutbildning som uppfyller Förenta staternas kriterier samt en tillfällig incitamentsmodell för utvandring som skapades i landet på 1970-talet och vars mål var att lindra arbetslösheten och landets utlandsskuld.

– Den tillfälliga lösningen blev bestående. Nuförtiden vill nästan alla filippinska familjer utbilda sina barn till sjukskötare, som sedan uppmuntras att åka utomlands. Flera europeiska länder rekryterar filippinska skötare i ursprungslandet, Finland är bara ett land bland många andra, berättar HR Partner och sakkunnig inom internationell rekrytering **Mari Pyy**.

Filippinska skötare trivs bra på Aurorabacken

Ailyn Moncada är en av skötarna som anlände från Filippinerna. Hon arbetar vid Aurorabackens bedömnings- och rehabiliteringsenhet i Esbo.

Jag har jobbat på Aurorabacken sedan hösten 2022. Ibland var det utmanande och stressande för mig och mina kollegor att kombinera arbete, studier och läsning till prov. Men vi klarade det bra, berättar Ailyn Moncada och ler.

Moncada hade utbildat sig till sjukskötare i Filippinerna, vilket underlättade studierna.

– I skolan studerade vi teori och övade sedan i praktiken på Aurorabacken. Det var ett bra sätt, säger Moncada.

Moncada anser att den enda utmaningen med anpassningen till Finland

Karin Seppälä, 92 berömmar filippinerna för att de är trevliga och bra skötare. Med Karin på bilden Ailyn Moncada.

har varit att lära sig finska.

– Lärarna och arbets-

kamraterna har varit mycket hjälpsamma och vi har så småningom fått

öva på språket. Jag talar fortfarande lite dålig finska, men jag lär mig mer varje dag när jag pratar med klienter och kollegor.

Ailyn Moncada har anpassat sig väl till arbetsgemenskapen på Aurorabacken och skulle i framtiden vilja stanna permanent i Finland för att arbeta och bo.

– Kollegor och chefer har hjälpt till mycket och vi är mycket tack-samma för det. Vi filippiner är mycket flexibla när det gäller olika slags människor. All respons jag får tar jag emot som konstruktiv kritik som jag kan lära mig något av.

Enligt **Tom Grönberg** som arbetar inom serviceområdet för äldre har filippinska skötare fått ett bra mottagande.

– De är utåtriktade, initiativtagande och aktiva teamarbetare som alltid förhåller sig positivt till sitt arbete. Det är enkelt och smidigt att samarbe-

ta med dem.

Äldre klienter har tagit emot de filippinska skötarna mycket väl.

– Filippinernas inställning till klienterna är människonära, de respekterar klienterna och deras åsikter och arbetet löper smidigt, säger Grönberg.

Glädje och liv i den grå vardagen

Karin Seppälä, 92, som för närvarande är på bedömnings- och rehabiliteringsperiod på Aurorabacken, har bara bra saker att säga om de filippinska skötarna. Hon förhåller sig därför positivt till rekryteringen av internationella arbetstagare.

– De filippinska skötarna är trevliga och bra skötare. De har lärt sig snabbt. De är trevliga och jag är van vid dem. Jag har alltid blivit förstådd. Jag pratar med dem dagligen så mycket

som vi hinner vid sidan av vardagliga sysslor, berättar Seppälä.

Seppälä vill också hjälpa skötarna att lära sig finska.

– Jag har frågat dem om jag får rätta deras tal vid behov, eftersom jag inte kan låta bli att korrigerar eller ge råd, skratrar Seppälä.

I Aurorabacken utförs vårdarbetet på ett rehabiliterande sätt enligt klientens resurser. Filippinska skötare med när-vårdarutbildning stöder klienterna i deras dagliga sysslor och ser bland annat till att klienterna får den mediciner och näring de behöver.

– När internationella skötare är på plats i köket är matpausen pigg och livlig. De hämtar liv och glädje med sig. Annars är det ganska tyst vid måltiderna, eftersom vi som bor här redan är så gamla och sjuka, säger Seppälä.

Frivilligverksamheten VESA som hjälper seniorer utvidgades till Lojo

HyTe ry:s frivilligverksamhet VESA som hjälper seniorer har verkat i Esbo sedan 2011 och visat sig vara framgångsrik, och utvidgas nu i Västra Nyland.

VESA-verksamheten koordinerar aktiviteter som frivilliga gör för att hjälpa äldre personer i deras vardag. Frivilligarbetet bidrar till att minska äldre personers ensamhet och marginalisering. Samtidigt tar VESA hand om de frivilliga och stöder också deras välbefinnande.

Lojos VESA-verksamhet inleddes med en grundkurs för frivilliga som ordnades i april.

I maj fick frivilliga redan hjälpa äldre som deltog i öppen gruppverksamhet. Det första individuella uppdraget inom VESA registrerades redan kring vappen. Fler uppdragsförfrågningar kan tas emot så länge de personer som vill bli frivilliga är utbildade i verksamheten, berättar **Rina Oksanen**, sakkunnig inom frivilligverksamheten vid HyTe ry.

Delta som ledsagare i Olkkari-verksamhet

För Lojo har man planerat nya typer av VESA-hybriduppdrag, där man fungerar som stöd för individen både på tu man hand och i grupp.

I dem deltar en frivillig tillsammans med

en äldre person i Olkkari-verksamheten tills det känns lätt och platsen är bekant, säger Oksanen.

Olkkari-verksamheten är gruppverksamhet för samvaro som leds av en yrkesutbildad person i välfärdsområdet. Arrangör för Olkkari-verksamheten är teamet för verksamhet som främjar välbefinnande i Västra Nylands välfärdsområde. Frivilliga inom VESA-verksamheten och frivilliga från andra organisationer i området fungerar enligt partnerskapsmodellen som led-sagare och hjälpledare, berättar Lojos verksamhetsledare **Kirsi Reijonaho**.

Olkkari-verksamheten riktar sig till de äldre som ännu inte deltar i verksamhet som främjar deras välbefinnande, sammanfattar **Elina Kvist**, servicehandledare för äldre i Västra Nylands välfärdsområde.

Nya frivilliga behövs

Nya frivilliga behövs från Lojo.

Alla personer som fyllt 18 år och som är villiga att hjälpa till samt personer som kan finska eller svenska kan bli fri-

villiga inom VESA. Varje frivillig utbildas för sina uppgifter. Man kan göra så mycket eller så lite frivilligarbete som man vill, enligt sin egen tidtabell och livssituation, berättar Oksanen.

Motivet för frivillig-arbete är viljan att hjälpa

Enligt Rina Oksanen är människor i dag ännu mycket villiga att hjälpa. Många delar den gemensamma oron över hur äldre klarar sig.

Man vill använda fritiden till betydelsefulla aktiviteter. Frivilligarbetet bland äldre ger meningsfullt innehåll i livet, konstaterar Oksanen.

VESA-verksamheten är ett enkelt och välorganiserat sätt att arbeta som frivillig. Det finns en app där den frivilliga med en knapptryckning kan anmäla sig till ett uppdrag från hemmasoffan. Anställda koordinators svarar på klienternas samtal och stöder också de frivil-

ligas arbete på fältet.

Största delen av de frivilliga inom VESA jobbar 1-2 gånger i veckan enligt sina egna tidtabeller. Man kan jobba oftare eller mer sällan, till exempel en gång i månaden.

Ur klientens synvinkel är utbildade och pålitliga frivilliga en absolut förutsättning för att använda tjänsten.

Fler sociala kontakter för äldre

Alla VESA-uppdrag är planerade att genomföras av den frivilliga och klienten tillsammans. Man kan till exempel handla tillsammans. När man går till butiken hinner man samtidigt prata. Man kan också be en frivillig från VESA följa med till hälso- och sjukvårdstjänster. Dessutom hjälper de till exempel med små tekniska arbeten i hemmet.

Däremot omfattas flytthjälp, tunga gårdsarbeten eller städning inte av VESA-uppdragen.

gen. Alla uppdrag kan inte garanteras, eftersom frivilliga gör detta utan skyldighet att förbinda sig. Klienten får ett uppdrag i veckan.

Ibland blir frivilliga och klienter goda vänner och då strävar vi efter att samma person regelbundet besöker klienten. Dessutom har vi många engångsbesök då en frivillig besöker klienten för att hjälpa till en gång. Vi strävar efter att upprätthålla båda frivilligresurser, säger Oksanen.

En viktig del av VESAs verksamhetsfilosofi är att öka de äldres sociala kontakter.

Utmaningen är att nå de ensamma äldre som inte använder nätet eller beställer lokaltidningar hem. Det är en utmaning för den uppsökande verksamheten för äldre.

Nästa höst inleder VESA-verksamheten ett hjälp- och organisations-samarbete för äldre i Kyrkslätt. I slutet av året står den tredje pilotkommunen Grankulla i tur.

Hur kan jag få hjälp av en frivillig inom VESA?

Seniorinfo: tfn 029 151 2270
Koordinator Teija Inkala direkt, tfn 044 750 3197, teija.inkala@hyte.fi
Fyll i den elektroniska blanketten Sök hjälp på Clara-programmets startsida: hyte.clara.fi

Vill du bli frivillig inom VESA?

Fyll i blanketten Sök som frivillig på webbplatsen hyte.clara.fi eller kontakta Teija Inkala tfn 044 750 3197, teija.inkala@hyte.fi

Mer information om VESA-verksamheten och Hyte ry finns på webbplatsen: www.hyte.fi

Vill du vara med i Olkkari-verksamheten i Lojo?

Olkkari-verksamheten i Lojo träffas torsdagar kl. 13.15-14.45 i Lojo centrum i Seniorhuset Linnaistenhovi på adressen Fabriksgatan 22. Ta kontakt: Verksamhetshandledare Kirsi Reijonaho, tfn 040 639 4013 eller kirsi.reijonaho@luvn.fi

Hitta Olkkari i ditt område:
luvn.fi/sv/olkkari-verksamhet

Alkohol – hur mycket är för mycket för en äldre person?

Studier visar att alkoholkonsumtionen har ökat särskilt bland 65-74-åringar.

Alkohol har en större inverkan på en äldre persons fysiologi, eftersom ämnesomsättningen saktar ned med åldern, balanshanteringen och muskelstyrkan försämras och kroppens vatteninnehåll minskar.

Av den här anledningen är även riskgränserna för alkoholkonsumtion lägre för äldre: högst två standardglas alkohol åt gången och högst sju standardglas alkohol per vecka, säger projektchef **Jenni Björkstén** vid tjänsterna för äldre inom Västra Nylands välfärdsområde.

Överkonsumtion av alkohol är tyvärr vanligt bland äldre. Enligt THL:s

Sotkanet-statistik för Västra Nyland konsumerar över hälften av männen över 65 år och över en fjärdedel av kvinnorna över 65 år för mycket alkohol.

Att gå i pension är en stor livsförändring för många. Om alkoholkonsumtionen har varit under kontroll under arbetslivet, men man inte finner meningsfulla aktiviteter i sitt liv när man går i pension, kan alkoholen bli ett problem.

Inaktivitet och ensamhet är faktorer som kan leda till att alkoholproblem utvecklas, säger projektchef **Tiina Hovila**.

Meningsfulla aktiviteter kan man finna till exempel i organisationerna

som är verksamma i Västra Nyland, som erbjuder olika typer av aktiviteter och möjligheter att delta för äldre.

Läkemedel och alkohol passar inte ihop

Alkohol är det främsta berusningsmedlet bland äldre, och äldre personers missbruk omfattar inte droger och rökning på samma sätt som till exempel bland unga. Men läkemedel och missbruk av sådana är ett problem även bland äldre, trots att det inte finns exakta uppgifter om problemets omfattning.

För att förebygga missbruk av läkemedel är det viktigt att ägna uppmärksamhet åt ändamålsenlig smärtbehandling, eftersom obe-

handlad smärta också kan leda till missbruk av läkemedel, påminner Björkstén.

Eftersom många äldre har någon form av regelbunden medicinering är det viktigt att känna till interaktionerna mellan läkemedlen och alkohol. Även en liten mängd alkohol kan orsaka obehagliga konsekvenser med vissa läkemedel. Exempelvis kan vissa sömnmedel och smärtstillande medel orsaka dåsighet, yrsel och andningssvårigheter om de används i kombination med alkohol.

Särskilt hos äldre kan oavsiktlig samtidig användning av alkohol och läkemedel i värsta fall leda till fall och olyckor, om funktionsförmågan är nedsatt sedan tidigare.

Hur tar man upp drickandet?

Överkonsumtion av alkohol märks inte alltid utanpå. En äldre person kan också dölja problemet, eftersom det kan förknippas med skam och rädsla för stigmatisering.

Det lönar sig att ta upp saken tidigare snarare än för sent. Då al-

koholen redan påverkar den äldres funktionsförmåga, försvinner problemen knappast längre av sig själva.

Även när den äldre personen själv tar upp frågan, är det viktigt att stanna upp och lyssna och diskutera om att söka hjälp, säger Björkstén.

Hjälp och stöd

Västra Nylands välfärdsområde, mentalvårds- och missbrukartjänsternas rådgivnings- och tidbokningsnummer: tfn 029 151 2295. Vi använder ett återuppringsningssystem där du kan lämna en begäran om att bli uppringd varje dag kl. 7-18. Vi ringer upp dig inom tre arbetsdagar.

Vi rekommenderar att du fyller i Terapinavigatören innan du söker dig till mottagningen, om det är möjligt: www.terapi navigaattori.fi

Närmare uppgifter:
luvn.fi Sök: Öppenvård för vuxna
Information och stöd:
www.luvn.fi/sv/berusningsmedel

Sällskap och trevliga saker att göra i hemmasoffan

Vinden blåser och regnet piskar utanför fönstret. Knäet gör så ont att det inte lockar att gå ut bland människor. Man vill inte heller vara ensam utan det skulle göra gott att ha någon att prata med och att motionera lätt. Vad ska man göra?

Svaret är dagverksamhet på distans som ordnas av Tjänsterna för äldre – en rolig och nyttig tjänst där man kan delta i den gemensamma verksamheten med en surfplatta, även om det är svårt att ta sig hemifrån eller vägen till dagverksamhetsstället är lång.

– I distansgruppen diskuterar vi, utbyter nyheter, gympar kroppen och gör hjärnknölna spännigare i form av frågesporter, lyssnar på musik eller spelar till exempel bingo, berättar **Kati Suihkonen** från Lojo, ledare för hemvårdens reha-

biliterande dagverksamhet.

I västra delen av Västra Nyland har dagverksamhet på distans tillhandahållits i cirka ett år. För närvarande finns det 19 olika grupper i väst. I Lojo erhöles dagverksamhet på distans i januari 2024. Målet är att få fler av dessa dagverksamhetsgrupper som har fått beröm. I öst börjar den första gruppen i maj och nya grupper kommer i augusti–september.

Det känns som om man har vänner på besök

Erik Saarinen 81, som i

åratal har deltagit i Pentinkulmas dagverksamhetsgrupp i Lojo är mycket nöjd med dagverksamheten på distans.

– Dagverksamheten på distans är en bra idé. Jag får prata med bekanta, göra stoltgymnastik och delta i trevliga aktiviteter utan att alltid behöva åka någonstans. Distansgruppen känns som om man har vänner på besök, säger Erik.

Distansenheten fungerar också som en klocka och kalender för Erik. Många vet inte att man också enkelt och behändigt kan kontakta sina anhöriga med distansenheten.

Man behöver inga tekniska färdigheter

– Jag har under min arbetskarriär jobbat med televisioner och radion. Även om jag har tekniken

i generna lämpar sig den lättanvända distansenheten även för dem som inte har tekniska färdigheter.

Erik uppmuntrar äldre att delta i dagverksamheten på distans.

– Jag uppmuntrar alla äldre att skaka av sig sina fördomar och modigt testa om distansgruppen känns som en egen grej. Man kan testa utan att förbinda sig till något, det är frivilligt att delta i distansgruppen, konstaterar Erik som har rest runtom i världen och trivs i Lojo.

Om tanken på att prova en distansgrupp börjar gro, kan man höra sig för om möjligheten att delta via Seniorinfo. Det är särskilt lätt för klienter inom distanshemvården som redan sedan tidigare har en surfplatta att hoppa med.

Distansgrupper lindrar äldre personers ensamhet

I vårt välfärdsområde har vi denna vår prövat om vi med hjälp av gruppmöten som hålls på distans kunde lindra de äldres ensamhet. I distansgrupperna som leddes av studerande deltog ett fyrtiotal klienter inom distanshemvården.

En del av klienterna inom distanshemvården i vårt välfärdsområde deltog i gruppmöten på distans under våren. Studeranden ansvarade för handledningen och planeringen av mötena.

Distansgrupperna började leddas av tolv geronomstuderande och studerande inom socialbranschen från yrkeshögskolorna Metropolia och Laurea.

Yrkeshögskolan Metropolias geronomstuderanden **Niina Lindström** från Helsingfors och **Marika Nelimarkka** från Lojo deltog med öppet sinne.

– Jag har arbetat som närvårdare inom hemvården i Helsingfors och jag har en del erfarenhet av distansvårdsapparater. Jag var intresserad av hur ett sådant gruppmöte fungerar, berättar Niina.

– Distansverksamhet är framtiden, det lönar sig att vara intresserad av den redan från början. Först var jag lite skeptisk, men projektet över-

raskade mig positivt, säger Marika.

Nya saker känns alltid spännande

Välfärdsområdets distanshemvård sökte klienter till gruppmötena. De berättade för klienterna om distansgrupperna och klienterna fick frivilligt välja om de ville delta eller inte. De hade färdigt en tablett som behövdes för distansgruppen hemma. Sammanlagt 39 klienter inom distanshemvården deltog i vårens distansgrupper.

– Till en början var man tvungen att inspirera klienterna att delta. Gruppmötena på distans är nya och det är naturligt att nya saker känns spännande. Man behöver dock inte kunna något i distansgrupperna och man behöver inte förbereda sig på gruppmötena på något sätt. Deltagarna gillade gruppena och svarade nästan utan undantag att de vill fortsätta om det erbjuds en möjlighet till det.

Ansiktsgympan bröt isen

Niina och Marika höll distansgruppsmöten för två grupper i Esbo och en grupp i Lojo. Respektive grupp träffades en timme i veckan, i tre veckors tid. Varje grupp hade 3–5 deltagare, beroende på deltagarnas vardagssituation.

Niina och Marika tog med idéer till mötesprogrammet från en tidigare dagverksamhetsperiod som ingick i studierna.

– Vi strävar efter att det i all verksamhet ska finnas utrymme för diskussion och deltagande, berättar Niina och Marika.

– Första gången kände vi bara efter, eftersom vi inte visste något om deltagarna. Till en början höll vi ansiktsgymna. Vi

tänkte att alla kunde delta i den. Den roliga gympan bröt också isen när alla såg lika lustiga ut i kameran samtidigt, skrattar Niina.

Niina och Marika arbetade programmet för följande möten enligt deltagarnas önskemål. I programmet ingick bland annat pratstunder, att påska på distans, bingo, gymnastik och avslappning.

Man får sin röst hörd i gruppen

Niina och Marika bad om och fick respons direkt av deltagarna i grupperna.

– Många sade att distansgruppen förde med sig trevligt program och variation till dagen. En herre sa att han knappt har någon att prata med.

I en ensam vardag uppstår ibland misstankar om man länge kan prata. I gruppen fick man märka att rösterna fortfarande fungerar, berättar Marika.

Niina och Marika rekommenderar distansgrupperna även för andra.

– Ur en studerandes synvinkel var försöket mycket intressant. Det var bra att få öva på distansverksamhet – det finns inte för många sådana här evenemang, tackar Niina och Marika.

Enligt Niina är distansgrupperna ett bra komplement till de övriga tjänsterna för äldre.

– Distansgrupperna passar säkert just sådana personer som av någon anledning inte vill eller kan lämna hemmet för att delta i gruppsamhet.

Esbobon **Hannu Väisänen**, 77, deltog i distansgruppförsöket. Han deltar gärna på nytt om han får den möjligheten.

– Alla sådana program är bra. Jag kunde nog också uppmuntra en kompis att delta, funderar Hannu.

Distansgruppssamarbetet med de svenskspråkiga läroanstalterna Axxell och Arcada inleds på hösten.

Seniorinfo

Informationstjänsten Seniorinfo ger information och råd om tjänster för äldre. seniori-info@luvn.fi tfn 029 151 2270 Vardagar 9–15 Samtalspriset bestäms enligt prislistan för ditt abonnemang.

Skicka artikelönskemål

Skicka ett artikelönskemål eller ett artikeltips till e-postadressen elinvoimaa@luvn.fi

Följ tjänsterna för äldre i sociala medier

Västra Nylands tjänster för äldre har ett eget Facebook-konto: www.facebook.com/LUVNikaantyneidenpalvelut Observera att du alltid hittar aktuell information om de tjänster som välfärdsområdet producerar på webbplatsen www.luvn.fi

Granipäivä houkutteli taas väkeä keskustaan

Granidagen lockade igen folket till centrum

Aurinkoa, iloisia ihmisiä ja paljon nähtävää. Siinä Granipäivä pähkinänkuoressa torstaina 23. toukokuuta. Tarjolla oli markkinahumua, musiikkia, esityksiä ja paljon muuta. Tässä päivä kuvina!

Sol, glada människor och mycket att se på. Det var Granidagen i ett nötskal torsdagen den 23 maj. Dagen bjöd bland annat på marknadsstämning, musik, uppträdanden och mycket annat. Här dagen i bilder!

Löydä oma tilasi.

SKODA

Täysin uusi Škoda Kodiaq on vastaus suomalaisten tilantarpeeseen. Tilavan hybridin sähköinen toimintamatka jopa yli 120 km (WLTP).

Škoda Kodiaq -mallisto alk. 45 112,67 €, CO₂-päästöllä (WLTP) 135 g/km ja yhdistetyllä WLTP-kulutuksella 5,9 l/100 km. Škoda Kodiaq ladattava hybridimallisto alk. 49 555,33 €, CO₂-päästöllä (WLTP) 9 g/km ja yhdistetyllä WLTP-kulutuksella 0,4 l/100 km. Škoda Kodiaq -malliston CO₂-päästöt (WLTP) 9–160 g/km ja yhdistetty WLTP-kulutus 0,4–6,1 l/100 km. Kulutukset ja päästöt määritetty WLTP-testimenetelmän mukaisesti. Kulutukseen ja toimintamatkiaan vaikuttavat muun muassa akun varausaste, kuljettajan ajotapa, ajonopeus, lämpötila, keli- ja ajo-olosuhteet sekä auton kuormaus. Ajoneuvon käyttöön liittyvät suositukset, ominaisuudet ja rajoitteet on eritelty tarkemmin käyttöohjekirjassa. Kuvan auto erikoisvarustein. Hinnat sisältävät toimituskulut 600 €. Tarkempia tietoja osoitteesta [helkama-autokauppa.fi](https://www.helkama-autokauppa.fi)

Tule meille ottamaan mittaa uudesta Kodiaqista!

Pakkaa perhe kyytiin ja tule tutustumaan tilankäytön ja mukavuuden uuteen mittariin, täysin uuteen Kodiaqiin!

Helkama-Autokauppa Oy

Luomannotko 3,
02200 Espoo
p. 010 436 2800

Automyynti

ma-pe 9–18
la 10–15
p. 010 436 2810

Škoda Service -huolto

ma-pe 7.30–17
p. 010 436 2830

Voit varata ajan
näppärästi QR-koodilla:

HELKAMA-AUTOKAUPPA OLARI

ŠKODA-JÄLLEENMYYYJÄSI ESPOOSSA

[helkama-autokauppa.fi](https://www.helkama-autokauppa.fi)

Järjestäjät Tero Kuivalainen ja Nina Allenius. Ninan sylissä sumopainijan asu. Sumopaini kuului tämän vuoden uutuuksiin. Illan juonsi Kaj Kunnas (oik.). Arrangörerna Tero Kuivalainen och Nina Allenius. I Ninas famn en sumobrottardräkt. Sumobrottning var en nyhet för i år. Kaj Kunnas (t.h) var konferencier på kvällen.

JAN SNELLMAN

Granhultin maskotti. Granhultsskolans maskot.

JAN SNELLMAN

Päivän juontajat Gisela Montonen ja Sakarie Ahmed Nuur. Dagens programledare Gisela Montonen och Sakarie Ahmed Nuur.

JAN SNELLMAN

GISELA MONTONEN

GISELA MONTONEN

Grani liikkui hienossa kesäsäässä

Grani Liikkuu -tapahtuma vietettiin loistavassa kesäsäässä torstaina 16.5. Päivä käynnistyi aamulla päiväkotien ja koulujen sukkulaviesteillä ja huipentui Kurrenkierrokseen Gallträskin ympäri illalla.

Grani rörde på sig i fint sommarväder

Evenemanget Grani Rör på sig genomfördes i strålande sommarväder på torsdagen 16.5. Dagen startade på morgonen med stafetter för daghem och skolor avslutades med Kurrerundan runt Gallträsk på kvällen.

Vapaana upeita senioriasuntoja

Kauniissa ympäristössä sijaitsevassa palvelutalo Saga Munkkiniemessä on nyt vapaana asuntoja senioreiden tarpeisiin. Kaipaisitko sinä helpompaa ja aktiivisempaa arkea turvallisessa ympäristössä?

Saga Munkkiniemen asukkaat nauttivat itsenäisestä elämästä omissa kodeissaan, ja hyvinvointi-, kuntoutus- ja hoitopalvelut ovat saatavilla kätevästi saman katon alta. Nauti valmiista lounaasta talon ravintolassa, virkistäydy vaikkapa uima-altaalla ja rentoudu siistissä kodissasi. Monipuolinen harrastusohjelma piristää, ja ammattitaitoinen henkilökuntamme on paikalla ympäri vuorokauden.

Tutustu vapaisiin koteihimme verkkosivuillamme sagacare.fi/munkkiniemi. Lisätietoja saat maksuttomasta asiakaspalvelustamme, puh. 0800 06116 (ark. klo 9-15).

Saga Munkkiniemi | Dosentintie 12 | 00330 Helsinki

Katri Kallio.

Musiikkijuhlia mahdollistamassa

Kauniaisten musiikkijuhlien jokasyksyisen festivaalin järjestää kauniaislainen, voittoa tavoittelematon yhdistys ja sen noin sata kauniaislaista jäsentä. Moni jäsenistä mahdollistaa musiikkijuhlien toteutumisen myös käytännössä antamalla arvokkaan panoksensa vapaaehtoistyössä.

Minkälaisissa tehtävissä olet ollut mukana musiikkijuhlilla?

Katri Kallio: Toimin pääasiassa lipunmyyjänä, mutta olen päässyt myös roudaamaan ja valmistelemaan artistien takahuonetarjoiluja. Olen ollut mukana vasta vuoden, mutta vuosia toivottavasti tulee vielä monta lisää!

Maisa Krokfors.

Maisa Krokfors: Olen ollut mukana lippujen ennakkomyynnissä, hoitamassa oheistuotemyyntiä konserttipaikoilla, opastamassa esiintyjä ja jakanut tietoa musiikkijuhlista mm. somessa.

Kalervo Karppinen: Olen ollut Musiikkijuhlilla vuodesta 2016 liikenteenohjaajana ja järjestyksenvalvojana sekä myös taiteilijoiden kuljettajana.

Miksi olet lähtenyt mukaan ja mitä vapaaehtoistyö musiikkijuhlilla sinulle tarjoaa?

Katri: Minua kiinnosti päästä näkemään musiikkituotannon taakse. Olen monenlaisia musiikkitapahtumia kokenut niin kuulijana kuin esiintyjänä, mutta tuotantopuoli oli vielä jäänyt pimentoon. Minusta on lisäksi hauskaa päästä antamaan oma työpanokseni rakkaan kotikaupunkini hienon tapahtuman hyväksi.

Maisa: Ilmoittauduin vapaaehtoiseksi Kauniaisten musiikkijuhlille, koska halusin tukea kulttuuritoimintaa kotikaupungissani. Olen saanut tutustua Kauniaisten asukkaisiin, muualta tulleisiin konserttivieraisiin ja taiteilijoihin ja solminut uusia ystävyssuhteitakin joidenkin kanssa.

Kalervo: Musiikkijuhlat syksyn keskellä tarjoaa mielekäästä tekemistä. Muutama vuosi sitten jäi mieleen filosofi Frank Martelan ajatus hänen Musiikkijuhlilla pitämästään esitelmästä: “Elämän merkitys on tehdä itsestään merkityksellinen toisille ihmisille”.

Musiikkijuhlien vapaaehtoiseksi voi ilmoittautua viestillä info@kauniaistenmusiikkijuhlat.fi. Vapaaehtoiset pääsevät kuulemaan musiikkijuhlien tilaisuuksia veloituksetta. Kauniaisten musiikkijuhlat yhdistys ry:n jäsenhakemuksen voi täyttää osoitteessa grankullamusikfest.fi. Jäsenet saavat mm. 20% alennuksen festivaalilipuista ja muita mielenkiintoisia etuja.

Vi gör musikfesten möjlig

Grankulla musikfest arrangeras varje höst av en Grankullabaserad förening utan kommersiella vinstintressen. Ungefär hundra Grankullabor är medlemmar i föreningen och flera av dem gör musikfesten möjlig också i praktiken genom betydelsefulla insatser inom frivilligarbete.

Hurdana uppgifter har du skött vid musikfesten?

Katri Kallio: Jag sköter främst om biljettförsäljningen, men jag har också fått ”roada” och förbereda artisttrakteringen. Hittills har jag varit med bara ett år, men hoppas det blir många fler!

Maisa Krokfors: Jag har varit med om att sköta förhandsförsäljning av biljetter, sälja olika produkter på konsertplatserna, guida artister och dela information om musikfesten t.ex. via sociala medier.

Kalervo Karppinen: Jag har medverkat vid musikfesten sedan 2016, som trafikledare och ordningsvakt samt chaufför för artisterna.

Varför har du gått med och vad betyder frivilligarbetet vid musikfesten för dig?

Katri: Jag var intresserad av att få kika in bakom musikproduktionen. Jag har upplevt många olika slags musikevenemang både som publik och som artist, men produktionsbiten var obekant för mig. Jag tycker också det är roligt att få göra en arbetsinsats för ett fint evenemang i min kära hemstad.

Maisa: Jag anmälde mig som frivillig vid Grankulla musikfest för att jag ville stöda kulturverksamheten i min hemstad. Jag har fått bekanta mig med invånare i Grankulla, med konsertgäster och artister från andra orter och även knutit några nya vänskapsband.

Kalervo: Musikfesten erbjuder något trevligt att göra i mitten av hösten. För ett par år sedan höll filosofen Frank Martela ett föredrag vid musikfesten och de här orden har jag burit med mig: ”Livets mening är att göra sig själv betydelsefull för andra människor”.

Du kan anmäla dig som frivillig vid musikfesten genom att skicka e-post till adressen info@kauniaistenmusiikkijuhlat.fi. Frivilliga får njuta av musikfestens evenemang avgiftsfritt. På hemsidan grankullamusikfest.fi kan du fylla i en medlemsansökan till Grankulla musikfestförening rf. Medlemmar får bl.a. 20% rabatt på festivalbiljetter och andra intressanta förmåner.

Kalervo Karppinen.

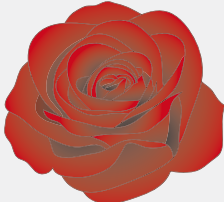
Valmistuneet oppilaat ■ Utexaminerade elever
Taiteen perusopetus – Kauniaisten musiikkiopisto
Grundläggande konstundervisning/Grankulla musikinstitut

Musiikin perusopinnot / Grundläggande studier i musik

Butuzova Maria	Nieminen Kati
Järvinen Verner	Rahkonen Aarni
Kettunen Anna	Virtanen Reko.
Lindgren Cedrik	

Musiikin syventävät opinnot / Fördjupade studier i musik

Asikainen Laura
Kulku Piia
Kyllönen Eedit
Lundberg Sofia.

Juttusarja kaupungin rakennuksista: Vallmogård eilen ja tänään

Paikkakunnalle vastikään muuttaneet ja nuoret kysyvät suuren huvilan tarinasta, sen huvilan, jonka näkee rautatieasemaa vastapäätä ylhäällä mäellä. Väki lukee kylteistä, että huvilan nimi on Vallmogård, mutta kenelle se kuuluu?

Kun Kauniainen perustettiin vuonna 1906 päätti kirjailija Mikael Lybeck ostaa yli neljän hehtaarin tontin, jolle hän rakensi kodin itselleen ja perheelleen. Arkkitehti Lars Sonck sai tehtävän, ja huvila oli valmis keväällä 1907.

Mikael Lybeck kuoli 1925. Sotavuosien jälkeen 1940-luvulla perhe päätti myydä Vallmogårdin Sotainvalidien Veljesliitolle, joka hoiti talossa aivovaurion saaneita. Vuonna 1956 rakennus myytiin Kauniaisten kauppalalle, ja on sittemmin ollut kunnan omistuksessa.

Lybeckien aikana talossa vieraili useita tunnettuja henkilöitä. Kirjailijan hyvä ystävä Jean Sibelius tuli kesällä 1909 paikalle keskustelemaan musiikista yhteen Lybeckin näytelmistä, Ödlan (sisilisko).

Talvella 1912 Vallmogårdissa vieraili ruotsalainen Nobelvoittaja Selma Lagerlöf. Vanha vieraskirja kertoo monista tunnetuista nimistä, ja siihen voi tutustua Helsingissä Svenska litteratursällskapetissa.

Kun Kauniainen osti Vallmogårdin, huvila muutettiin kaupalan kansliaksi, jonne kanslia siis muutti niin kutsutusta keltaisesta talosta Thurmanin puistotieltä. Vanhat kauniaislaiset varmaan muistavat huvilan suuren salin, jossa maksettiin laskuja. Muut huoneet oli pilkottu pieniin tiloihin eri virkailijoille.

Kuusikymmentäluvulla asukkaiden määrä kasvoi muutamalla tuhannella, ja kaikki kunnallinen työ lisääntyi, muun muassa kouluissa ja päiväkodeissa. Kauniainen tarvitsi suuren kunnantalon uudelle hallinnolle. Vuodesta 1972 Vallmogårdia kutsuttiin kaupungintaloksi, koska Kauniainen sai kaupunkioikeudet vuonna 1972. Seuraavana vuotena enemmistö kuntalaisista oli suomenkielisiä.

Näinä vuosina aloitettiin uuden kaupungintalon rakentaminen. Tuloksena oli nykyinen kaupungintalo, joka vihittiin käyttöön 1978. Samaan aikaan valmistauduttiin Vallmogårdissa uusiin tehtäviin. Yli 300 henkilöä ilmoitti halustaan muuttaa Vallmogård kaupungin kulttuurikeskukseksi.

Perusteellisen tutkimustyön tuloksena päätettiin äänieristää ylemmän kerroksen iso sali Kauniaisten musiikkiopistolle. Tavoitteena on myös luoda uudelleen jotain vanhasta kotiin liittyvästä tunnelmasta juhlahuoneeseen.

Keittiö muutettiin pieneksi taidegalleriaksi, ja asunto läntisessä kellarissa kahvilaksi. Keväällä 1982 huvila vihittiin käyttöön ja otettiin mielihyvin vastaan. Kiinnostus oli suurta Kauniaisissa mutta myös kaukana kunnanrajojen ulkopuolella.

Kulttuurikeskuksena Vallmogård vietti juhlapäiviä vuodet 1982–2002. Kulttuuritoimisto vastasi sisustuksesta, ohjelmista, näyttelyistä, yksityistilaisuuksista, henkilökunnasta aukioloaikoina torstaista sunnuntaihin ja huvilan esittely-

kierroksilla. Ensimmäisinä vuosina kerättiin kirjastoon kirjakokoelmia kauniaislaisilta kirjailijoilta. Seinille ripustettiin kauniaislaisten taiteilijoiden töitä.

Huvilassa vierailivat kulttuuri-ihmiset, tutkijat ja yhteisöt. 20 vuotta järjestettiin salissa torstai-sarjaa, jossa oli esillä musiikkia tai esitelmiä. Nämä 25 kulttuuri-iltaa vuoden aikana olivat hyvin arvostettuja ja niihin liittyi aina vierailu taidegalleriaan ja kellarikahvilaan.

Ison flyngelin oli valinnut pianisti Meri Louhos. Hänet oli pyydetty ensimmäiseen torstai-konserttiin syyskuussa 1982. Hän säesti Lippe Suomalaista, joka lauloi. Ensimmäisissä tilaisuuksissa luennon piti Margareta von Bahr, ja aiheena oli baletin historia.

Nuoria ja vanhempiakin muusikoita tuli mielellään Vallmogårdin. Klassista musiikkia flyngelillä oli tarjolla paljon. Emmekä unohda Paavali Jumppasta, Georg de Godzinskyä, Izumi Tatenoa tai ruotsalaista Käbi Lareteita tai Kai Laitisen esitelmää kirjallisuudesta, Anu Kaipaisen kirjailijauudesta tai Bengt von Bonsdorffin valokuvia Felix Nylundista.

Näitä sarjoja ei ollut ikinä vaikea rakentaa. Ne eivät olleet kalliita, konsertit tuottivat tuloja, esitelmät olivat ilmaisia. Vähän kerrassaan tapahtuman ympärille kasvoi vakiovieraiden joukko, joka palasi vuosien ajan, aina huvilan tunnelman lämmittämänä.

1980-luvulla järjestettiin useita konsertteja yhteistyössä Helsingin juhlatiimien kanssa. Ohjelma nauhoitettiin suuressa salissa televisiolle, ja suhteet Sibelius Akatemiaan olivat hyvät.

Pienen taidegallerian liikkuvat seinäpaneelit olivat Yrjö Kukkapuron suunnittelema. Näyttelyitä pitivät mm. Rafael Wardi, Inari Krohn, Tapani Mikkonen, ”Nubben” Nordström, Cris af Enehjelm ja monet muut tunnetut taiteilijat.

Silloinen kulttuurilautakunta esitteli ystävyyskaupunki Danderydin kaupunginarkkitehti Klas Fähræusin ja tämän akvarellinäyttelyn. Norjalainen taiteilija Egil Roed oli tuohon aikaan stipendiaattina Suomenlinnan Pohjoismaisessa taidekeskuksessa, ja kuului kutsuttuihin.

20 vuotta sitten galleriasta tuli jälleen keittiö, joka oli myös ollut keittiön paikkana Lybeckien aikoihin.

Vallmogård oli alusta alkaen paikka perhejuhlille, vaikka tanssi ei ollut luvallista, koska vanha lattia ei ollut sopiva ja tilaa oli vähän. Huvila oli hyvin riippuvainen ensimmäisen

luokan pitopalvelusta, joka ymmärsi huolehtia sisustuksesta ja vanhasta kulttuuritunnelmasta.

Ajatus siitä, että juhlaväki itse voisi ottaa järjestelyt vastuulleen on poissuljettu. Vallmogårdia saa käyttää vanhaa kunnioittaen. Kunta ymmärtää tämän ja on mielellään ottanut huvilassa vastaan vieraita, kuten esimerkiksi presidenttipari Eeva ja Martti Ahtisaaren, joille Vallmogårdin huvila esiteltiin ja heidät vietiin huvilakierrokselle Kauniaisissa.

Kauniainen ei ole ainoa kunta, jolla on kulttuuriperintö hoidettavana. Miten se tehdään, on suuri kysymys. Vastuu on ennen muuta virkamiehillä ja paikallispolitiikoilla. Virkamiehet eivät ehkä asu kunnassa, poliitikot eivät ehkä aina ole aktiiveja nelivuotisella jaksollaan. Kauniaisten kulttuuriperintö tarvitsee tietoa, sivistystä ja kiinnostusta asukkaiden joukossa. Usein yhdistysten avulla, jotka voivat koota toiveita, ideoita ja joskus ansaittua kritiikkiä.

Me elämme yhä tiukemmassa ilmapiirissä ja supistuvassa taloudessa. Meidän on syytä valita oikea tie tulevaisuuteen. Meidän lastenlapsemme täytyy voida nauttia Kauniaisten huvilakorttelista ja heidän pitää voida käydä Vallmogårdissa, joka tarjoaa rikkaan ja sivistyneen kulttuurihistorian. Tuota voi kotikaupunki tarjota, kaikille sukupolville.

Vallmogård on korvaamaton helmi, josta pitää huolehtia hyvin, vaikka se on suojeltu.

CLARA PALMGREN
FM, KULTTUURINEUVOS
KÄÄNNÖS: JUHANI HEIKKILÄ

Kirjallisuutta:

Vallmogårdia on tutkittu ja kuvailtu useissa kirjoissa Kauniaisista, ja ne löytyvät Kauniaisten kirjastosta.

Huvila on myös johtanut moniin tutkimuksiin, joita pidetään paikallishistoriallisessa arkistossa Villa Junghansissa.

Vieraskirjat 1982–2002 säilytetään Vallmogårdin kirjastossa. Kulttuurilautakunnan toimintakertomukset 1982–2002 löytyvät kaupungin arkistosta.

Artikelserien om byggnader i staden:

Vallmogård i går och i dag

Nyinflyttade och unga frågar vilken historia den stora villan har, den som syns uppe på backen mitt emot järnvägsstationen. De ser på skyltar att villans namn är Vallmogård, men vems är den?

När Grankulla grundades 1906 beslöt författaren Mikael Lybeck att köpa en tomt på över 4 hektar och där uppföra ett hem för sig och familjen. Arkitekten Lars Sonck gavs uppdraget och villan stod färdig våren 1907. Mikael Lybeck dog 1925. Efter krigsåren på 1940-talet beslöt familjen sälja Vallmogård till Krigsinvalidernas brödräförbund som där skötte hjärnskadade. 1956 såldes den till Grankulla köping och har sedan dess varit i kommunens ägo.

Under Lybecks tid besöktes villan av många kända personer. Goda vännen Jean Sibelius kom sommaren 1909 för att diskutera musiken till ett av Mikael Lybecks skådespel, Ödlan. Vintern 1912 besökte Nobelförfattaren Selma Lagerlöf Vallmogård. Den gamla gästboken ger många andra kända namn och kan studeras på Svenska litteratursällskapet i Helsingfors.

När Grankulla köpte Vallmogård gjordes villan om till köpingskansli som därmed flyttade från det sk Gula huset nere vid Thurmansallén. Gamla Grankullabor minns stora salen i villan där man betalade räkningar. Alla andra rum var uppdelade i små utrymmen för olika tjänstemän.

Under 60-talet ökade invånarmängden med några tusen personer och allt kommunalt arbete ökade, bland annat inom skolektorn och dagvården. Grankulla behövde ett större köpingshus för den nya administrationen. Från 1972 kallades Vallmogård stadshus eftersom Grankulla blev stad 1972. Följande år blev finskan majoritetsspråk. Under de här åren inleddes arbetet på ett nytt stadshus. Det resulterade i dagens stadshus som invigdes 1978. Samtidigt förbereddes Vallmogård för nya uppgifter. En invånarvädjan med över 300 namn ville se villan som ett kulturcentrum för staden.

Under ett grundligt förarbete enades man om att ljudisolera övre våningens rum för Grankulla musikinstitut och att återskapa något av den gamla hemmiljön i paradvåningen. Köket ändrades till ett litet konstgalleri och bostaden nere i västra källaren till café. Våren 1982 invigdes villan och blev genast mycket väl mottagen. Intresset var stort i Grankulla men också långt utanför kommungränsen.

Vanha postikortti vuodelta 1921 näyttää Vallmogårdin julkisivun alhaalta kohti raiteita. Vanha ylämäkitie oikealla kääntyy hienostuneesti kohti pääsisäänkäyntiä huvilan pohjoispuolella. Etelänpuoleisen rinteen Mikael Lybeck halusi pitää luonnontilassa. Sen takia sinne jäi metsän puita. Hän kuulemma poistui paikalta, jos puita piti kaataa.

Det gamla postkortet från 1921 visar Vallmogårds fasad ner mot järnvägen med den gamla uppfartsvägen till höger som sedan elegant svängde upp mot huvudingången norr om villan. Den södra sluttningen ville Mikael Lybeck hålla i orört skick, därför skogsträd. Han lär ha avlägsnat sig då något träd måste fällas.

Tiden 1982–2002 var Vallmogårds glansdagar som kulturcentrum. Kulturbyrån ansvarade för inredning, program, utställningar, privatutställningar, personal under öppethållningsdagar torsdag-söndag och guidning i villan. Under de första åren byggdes boksamlingarna upp i biblioteket med verk av Grankullaförfattare. På väggarna hängdes verk av Grankullakonstnärer. Villan besöktes av kulturpersoner, forskare och samfund. I 20 år ordnades en torsdagsserie i salen runt musik eller föredrag. Dessa 25 kulturkvällar i året blev mycket uppskattade och kombinerades alltid med besök i konstgalleriet och källarcafét.

Den stora flygeln hade valts av pianisten Meri Louhos. Hon inbjöds till den första torsdagskonserten i september 1982 att ackompanjera Lippe Suomalainen som sjöng. Det första föredraget hölls av Margaretha von Bahr om baletens historia. Många var de unga och äldre musiker som gärna kom till Vallmogård. Det blev mycket klassiskt på flygeln – här glömmar vi inte Paavali Jumppanen, Georg de Godzinsky, Izumi Tateno eller Käbi Laretei från Sverige eller Kai Laitinens föredrag om litteratur, Anu Kaipainen om författarskap eller Bengt von Bonsdorffs bildvisning om Felix Nylund. Det var aldrig svårt att engagera eller bygga upp serierna. De var inte kostsamma, konserterna gav intäkter, föredragen var gratis. Småningom bildades en grupp ”stamgäster” som återkom i årtatal, alltid värmda av atmosfären i villan.

Under 1980-talet ordnades flera konserter med Helsingfors festspel, program bandades in i stora salen för TV och kontakten till Sibelius Akademin var god.

Det lilla konstgalleriets rörliga vägghpaneler planerades av Yrjö Kukkapuro. Där ställde bla Rafael Wardi ut, Inari Krohn, Tapani Mikkonen, ”Nubben” Nordström, Cris af Enehjelm och många andra kända konstnärer. Den dåvarande kulturnämnden presenterade vänorten Danderids stadsarkitekt Klas Fähræus med en utställning av hans akvareller. Den norska konstnären Egil Roed, då stipendiat på Nordiskt konstcentrum på Sveaborg hörde till andra inbjudna i galleriet. För 20 år sedan förvandlades

galleriet igen till kök, vilket det också hade varit på den Lybeckska tiden.

Vallmogård uppskattades från början som plats för familjetillställningar också om dans inte var tillåten på grund av de gamla golven och det begränsade utrymmet. Villan är mycket beroende av en förstklassig catering som förstår att värda inredningen och den gamla kulturandan. Att tänka sig ett arrangemang där festarrangören själv skulle få sköta sina tillställningar är uteslutet. Vallmogård finns för att användas med aktning för det som varit. Det har kommunen förstått som gärna tagit emot gäster i Vallmogård, som t.ex presidentparet Eeva och Martti Ahtisaari på visning i villan och rundtur i villakvarteren.

Grankulla är inte den enda kommunen som har ett kulturarv att förvalta. Hur man gör det är en stor fråga. Ansvaret ligger främst på tjänstemän och lokalpolitiker. De förra bor kanske inte på orten, de senare är inte alltid aktiva i sina 4-års perioder. Grankullas kulturarv behöver kunskap, bildning och intresse bland invånarna, ofta genom föreningar som kan samla många i önskemål, idéer – och ibland i befogad kritik. Vi lever just nu i ett allt snävare klimat med krympande ekonomi. Där måste vi kunna välja rätt för framtiden. Våra barnbarn ska kunna njuta av Grankullas villakvarter där de också kan gå in i Vallmogård med en mycket rik och allmänbildande kulturhistoria. Den kan hemstaden bjuda på - för alla generationer.

Vallmogård är en oersättlig pärla som bör odlas väl, också om den är skyddad.

CLARA PALMGREN
FM, KULTURRÅD

Litteratur:

Vallmogård har undersökts och beskrivits i flera böcker om Grankulla som finns på Grankulla bibliotek.

Villan har också gett upphov till olika undersökningar som uppreparas i det lokalhistoriska arkivet i Villa Junghans.

Gästböckerna 1982–2002 uppreparas i Vallmogårds bibliotek. Kulturnämndens verksamhetsberättelser 1982–2002 uppreparas i stadens arkiv.

Varuboden-Oslan edustajisto on valittu

FI OSUUSKAUPPA Varuboden-Oslalle on valittu uusi edustajisto tulevan neljän vuoden ajaksi. Tällä kertaa vaalit herättivät aiempaa enemmän kiinnostusta sekä äänestäjien että ehdolle asettuneiden keskuudessa, Varuboden ilmoittaa.

Varuboden-Oslas fullmäktige har valts

SE ETT NYTT fullmäktige har valts för handelslaget Varuboden-Osla för de kommande fyra åren. Den här gången väckte valet mer intresse än tidigare bland både väljare och kandidater, uppger Varuboden i ett pressmeddelande.

Äänestysprosentti nousi tällä kertaa 22,4 prosenttiin, kun se vuoden 2020 vaaleissa oli 15,6. Kauniaisista valtuustoon valittiin Stefan Stenberg. Ainoana Kauniaisista Binga Tupamäki valittiin HOK-Elannon edustajistoon.

Valdeltagandet steg denna gång till 22,4 procent, medan det i valet 2020 var 15,6. Från Grankulla invaldes Stefan Stenberg. Som enda från Grankulla blev Binga Tupamäki invald i valet till HOK-Elantos fullmäktige.

Asiakasomistajat valitsevat edustajiston neljäksi vuodeksi kerrallaan. Edustajisto käyttää osuuskaupan korkeinta päätäntävaltaa ja toimii tärkeänä linkkinä asiakasomistajien ja johdon välillä.

Ägarkunderna väljer fullmäktige för fyra år åt gången. Fullmäktige utövar den högsta beslutanderätten i handelslaget och fungerar som en viktig länk mellan ägarkunderna och ledningen.

Kuulutukset

Kauniaisten kaupunginvaltuusto
kokoontuu valtuuston istuntosalissa os. Kauniaistentie 10, Kauniainen, maanantaina kesäkuun 10. päivänä 2024 klo 19.00.

Kokouksen tarkastettu pöytäkirja saatetaan tiedoksi julkaisemalla se kaupungin kotisivulla kesäkuun 17. päivänä 2024.
Esityslista: www.kauniainen.fi/poytakirja

Kauniainen 30.5.2024 Valtuuston puheenjohtaja

Tiedotus melupäätöksestä
Destia Oy on toimittanut Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus) YSL 118 §:n mukaisen ilmoituksen Espoon kaupunkiradan rakentamisen edellyttämistä meluavista töistä. Töitä tehdään Espoon ja Kauniaisten kaupunkien alueella välillä Palokunnankuja (Kauniainen) – Espoonväylä (Espoo) vuosina 2024–2028. Uudenmaan ELY-keskus on 16.5.2024 antanut asiassa päätöksen.

Päätös ja sitä koskeva kuulutus ovat sähköisesti nähtävillä 16.5.2024–24.6.2024 Uudenmaan ELYkeskuksen verkkosivuilla osoitteessa www.ely-keskus.fi/kuulutukset/uusimaa.

Lisätietoja ilmoituksesta antaa Uudenmaan ELY-keskuksesta ylitarkastaja Larri Liikonen. puh: +358 295 021 427.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuu on nyt Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella.

Saat palvelua edelleen samasta tutusta paikasta Kauniaisista kuin aiemminkin. Sähköpostiosoitteet ovat muodossa etunimi.sukunimi@luvn.fi ja puhelinnumerot vaihtuvat asteittain. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen kotisivut, jossa tietoa palveluista ja yhteystiedot löydät os. www.luvn.fi.

Asumisneuvonta

Asumisneuvontaa annetaan Kauniaisissa vuokra-asunnoissa asuville. Asumisneuvoja auttaa ja neuvoo mahdollisimman varhaisessa vaiheessa asumiseen liittyvissä asioissa ja kysymyksissä, esim. vuokra-asunnon hakeminen, haasteet vuokranmaksussa, asumiseen liittyvät häiriöt, asunnon huonoon hoitoon liittyvät asiat, häätö, muut asumiseen liittyvät kysymykset.

Asumisneuvonnan tavoitteena on asumisen turvaaminen ennaltaehkäisemällä ja ratkaisemalla asumisen ongelmia ja opastamalla asumiseen liittyvissä asioissa. Asumisneuvoja Nina Reis, puh. 040 702 6519, nina.reis@kauniainen.fi

Kaupungin vuokra-asunnot, tilahallintosihteeri Riitta Ahonen, arkisin klo 12.30–13.30, puh. 040 665 4814, riitta.ahonen@kauniainen.fi

Liikuntapalvelut

Uimahalli avoinna
ma, ti, to, pe klo 6–21
ke klo 9–21
la–su klo 10–18

Lipunmyynti sulkeutuu arkisin klo 20.00 ja viikonloppuisin klo 17.00.

Uintiaika päättyy arkisin klo 20.40 ja hallista tulee poistua klo 21.00 mennessä.

Viikonloppuisin uintiaika päättyy klo 17.40 ja hallista tulee poistua klo 18.00 mennessä.

Ota yhteyttä,
puh. 050 411 6346
www.kauniainen.fi/liikunta

Kulttuuripalvelut

Kulttuuripalvelut luovat edellytyksiä taiteen ja kulttuurin tekemiselle ja kokemiselle Kauniaisissa.

Kulttuuripalvelut tarjoaa itse tai yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa monipuolisia ja laadukkaita kulttuuritapahtumia kuntalaisille.

Kulttuuri- ja viestintäsuunnittelija Gisela Montonen, puh. 040 587 8894, gisela.montonen@kauniainen.fi
www.kauniainen.fi/kulttuuri

Nuorisopalvelut

Nuorisotalo Granin Klubi aukioloajat: maanantai – perjantai klo 15.00–20.00.

Ikäraja: 10 vuotta.

Tilapäisistä aukiolomuutoksista viestitään somekanavissa. Osoite on Läntinen koulupolku 1–3.

Lue lisää tarjolla olevista nuorisopalveluista www.kauniainen.fi/nuoris

Lasten kesäkurssit:

- Sporttikurssit 1, 2 ja 3 kesäkuussa ja Sporttikurssi 4 elokuussa
- Musakesä 2 kesäkuussa, ilmoittautuminen puhelimitse
- Grani Action 1 ja 2, kesäleirit alakouluikäisille kesäkuussa

Osa syksyn liikuntakursseista alkaa 26.8. alkavalla viikolla.

Suurin osa kursseista alkaa 2.9. alkavalla viikolla

Kursseihin voi tutustua osoitteessa <http://www.opistopalvelut.fi/kauniainen/>

Puhelin: 050 4116 404,
ma–to klo 9–15

toimiston aukioloaikoina ma–to klo 9–15. Kannattaa ilmoittautua jonoon kursseille, jotka ovat jo täynnä. Peruutuksia tulee ja paikkoja tarjotaan jonossa oleville.

Kesäkurssit:

- Elokuun lempeä aamujooga (Tuokko) ETÄKURSSI, to 1.8.–29.8. klo 10–11.30
- Iyengarjoogaa kesäkuussa ETÄKURSSI, ke 5.6.–26.6. klo 17.30–19
- Tai Ji Chi Kung – Luonnollinen virtaava liike ETÄKURSSI, to 20.6.–25.7. klo 9.30–10.30
- Yin & Yang Yoga – ONLINE Summer class, Tue 4.6.–20.8. at 18–19.30
- Vinyasa Flow Yoga – ONLINE Summer class, Tue 4.6.–20.8. at 16.30–17.45

Kirjasto

Henkilökunta palvelee
ma, to 10–20
ti, ke, pe 10–18
la 10–16

Omatoimijat
ma–to 6–22
pe–su 6–20

Omatoimiaikana pääset sisään kirjastokortilla ja pin-koodilla.

Poikkeavat palveluajat
to 30.5. 10–16, omatoimi 6–22

Ota yhteyttä:
puh. 050 411 6504 tai s-posti kirjasto@kauniainen.fi.

Tietotekniikkaopastusta senioreille
Enter ry:n opastukset ovat kesätauolla. Jos tarvitset tietotekniikkaopastusta, ota yhteyttä kirjaston asiakaspalveluun, puh. 050 411 6504.

Lue lisää:
kauniainen.fi/kirjasto

Kansalaisopisto

Kevään 2024 kurssiohjelma löytyy ilmoittautumisportaalistamme. Ilmoittautuminen jatkuu internetissä 24/7 ja puhelimitse 050 4116 404

Kaupunki verkossa

Kotisivu:
• www.kauniainen.fi ja www.grankulla.fi

Facebook:
• Kauniaisten kaupunki – Grankulla stad
• Kauniaisten nuorisovaltuusto – Ungdomsfullmäktige i Grankulla
• Kauniaisten kirjasto – Grankulla bibliotek

• Granin klubi
• Nya Paviljongen
• Kauniaisten Avoin Perheteroiminta / Grankullas Öppen familjeverksamhet

X (Twitter):
• @KauniainenGrani
• @Granikirjasto
• @GraninNuva

Instagram
• kauniainengrani
• graninklubi

Kungörelser

Grankulla stadsfullmäktige
sammanträder i fullmäktigesalen i Grankulla stadshus, Grankullavägen 10, måndagen den 10 juni 2024 kl. 19.00.

Det justerade protokollet från sammanträdet tillkännages genom publicering på stadens webbplats måndagen den 27.6.2024.

Föredragningslistan: www.grankulla.fi/protokoll

Grankulla 30.5.2024 Fullmäktiges ordförande

Meddelande om bullerbeslut
Destia Oy har i enlighet med 118 § i YSL-lagen gjort en anmälan till NTM-centralen i Nyland (NTMcentralen) om bullriga arbeten som byggandet av Esbo stadsbana förutsätter. Arbetet utförs i Esbo stads och Grankulla stadsområde mellan Brandkärsgränden (Grankulla) – Esboleden (Esbo) åren 2024–2028. NTM-centralen i Nyland har med anledning av anmälan meddelat ett beslut den 16 maj 2024.

Beslutet och kungörelsen är elektroniskt till påseende 16.5.2024–24.6.2024 på webbsidorna av NTM-centralen i Nyland: www.ntm-centralen.fi/kungorelser/nyland.

Mer information om projektet ges av överinspektör Larri Liikonen. tel. +358 295 021 427,

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland

Social- och hälsovården sköts nu av Västra Nylands välfärdsområde

Service ges på samma ställen som tidigare i Grankulla. E-postadresserna är fornamn.efternamn@luvn.fi och telefonnumren byts ännu stegvis. Välfärdsområdets nätsidor med information om tjänsterna och kontaktuppgifter för Grankulla finns på www.luvn.fi/sv

producerar mångsidiga och högklassiga kulturevenemang i egen regi eller i samarbete med andra aktörer.

Kultur- och kommunikationsplanerare Gisela Montonen, tfn 040 587 8894, gisela.montonen@grankulla.fi, www.grankulla.fi/kultur

Ungdomstjänster

Ungdomsgården Grani Klubben har öppet måndag – fredag kl. 15.00–20.00.

Åldersgräns 10 år.

Tillfälliga öppettider informeras via sociala media.

Adressen är Västra skolstigen 1–3, 02700 Grankulla

Se mer info om ungdomsverksamheten på www.grankulla.fi/ungdomar

Boenderådgivning

De som bor i hyresbostäder i Grankulla kan få bostadsrådgivning. Bostadsrådgivaren hjälper och ger råd i ett så tidigt skede som möjligt i ärenden och frågor som gäller boende, till exempel hur du ansöker om en hyresbostad, utmaningar med hyresbetalningarna, störningar som har med boende att göra, ärenden som hänför sig till vanvård av lägenheten, vräkning och övriga frågor om boende.

Genom att förebygga boendeproblem och ge råd i boendefrågor vill boenderådgivningen försöka säkerställa att hyresgästen kan bo kvar i sin lägenhet.

Bostadsrådgivare Nina Reis, tfn 040 702 6519, nina.reis@grankulla.fi

Stadens hyresbostäder: Sekreteraren för lokaladministration Riitta Ahonen, vardagar kl. 12.30–13.30, tfn 040 665 4814 eller e-post: riitta.ahonen@kauniainen.fi

Biblioteket

Personalen betjänar

mån, tors 10–20
tis, ons, fre 10–18
lör 10–16

Meröppet

mån–tors 6–22
fre–sön 6–20

När biblioteket är meröppet kommer du in med bibliotekskort och pin-kod.

Avvikande servicetider

tors 30.5 10–16,
meröppet 6–22

Kontakta oss:

tel. 050 411 6504 eller
e-post kirjasto@kauniainen.fi.

Digital handledning för seniorer

Enter rf:s handledning har sommarpaus. Om du behöver digital handledning, ta kontakt med bibliotekets kundtjänst, tel. 050 411 6504.

Läs mer:

grankulla.fi/biblioteket

Medborgarinstitutet

Vårens kursprogram finns i anmälningsportalen <https://www.opistopalvelut.fi/kauniainen>

Anmälan fortsätter via internet 24/7 och per telefon 050 4116 404 må–to kl. 9–15.

Det lönar sig att anmäla sig också till kurser som är fullbokade. Det kommer annulleringar och fria platser erbjuds till dem som finns i kön.

Sommarkurser:

- Yin & Yang Yoga – ONLINE Summer class, Tue 4.6.–20.8. at 18–19.30

- Vinyasa Flow Yoga – ONLINE Summer class, Tue 4.6.–20.8. at 16.30–17.45

Sommarkurser för barn:

- Sportkurs 1, 2 och 3 i juni och Sportkurs 4 i augusti
- Musiksommar 2 i juni, anmälan per telefon
- Grani Action 1 ja 2, sommarläger i juni för skolbarn i åk 1–6

En del av höstterminens kurser i gymnastik och motion börjar fr.o.m. 26.8.

Merparten av kurserna startar fr.o.m. 2.9.

Se också www.opistopalvelut.fi/kauniainen.fi

050 4116 404, må–to klo 9–15

Idrottstjänster

Simhallens öppettider
må, ti, to, fre kl. 6.00–21.00
ons kl. 9.00–21.00
lör–sö kl. 10.00–18.00

Biljettförsäljningen stängs vardagar kl. 20.00 och helger kl. 17.00.

Simtiden slutar vardagar kl. 20.40 och simmarna ska vara ute senast kl. 21.00.

Under veckosluten slutar simtiden kl. 17.40 och simmarna ska vara ute senast kl. 18.00.

Ta kontakt: tfn 050 411 6346
www.grankulla.fi/idrott

Kulturtjänster

Grankullas kulturtjänster skapar förutsättningar för invånarna att utöva och uppleva kultur i Grankulla. Kulturtjänsterna

Staden på webben

Webbplats:

- www.kauniainen.fi och www.grankulla.fi

Facebook:

- Kauniaisten kaupunki – Grankulla stad
- Kauniaisten kirjasto – Grankulla bibliotek
- Granin klubi
- Nya Paviljongen

- Kauniaisten Avoin Perhe-toiminta / Grankullas Öppen familjeverksamhet

X (Twitter):

- @KauniainenGrani
- @Granikirjasto
- @GraninNuva

Instagram

- kauniainengrani
- graninklubi

Gunnel Carlberg

Född 17.2.1932
Död 7.5.2024

SE **Fil.dr GUNNEL CARLBERG**, en hängiven forskare, miljökämpe och politiker har lämnat oss.

Hon avled i en ålder av 92 år i sin hemstad Grankulla på serviceboendet Villa Breda vars förverkligande hon själv idogt jobbat för.

Gunnel Carlberg föddes i Mäntsälä som mellersta dotter till kommunalläkare Andreas Carlberg och hans hustru Ruth, f. Weurlander. Hon och hennes systrar Ulla (Gyllenberg) och Elisabeth (Rehn) fick i barndomen ta del av en varm familjegemenskap i ett hem med stort intresse för samhällsfrågor, något som skulle påverka dem livet igenom. För föräldrarna var det svenska modersmålet viktigt och efter tre år i den finskspråkiga folkskolan i Mäntsälä skickades Gunnel, liksom hennes systrar, till Grankulla samskola och flicklevhemmet Berga. Gunnel var bara nio år gammal då hon måste lämna den trygga hemmiljön. Det var säkert där, långt borta från föräldrahemmet, som syskonens

starka sammanhållning skapades. Hela livet höll de dagligen kontakt med varandra. Efter att Ulla gick bort förra sommaren, blev Elisabeth "Lillan" ännu viktigare för Gunnel.

Gunnel studerade mikrobiologi och gjorde sin yrkeskarriär som forskare på Helsingfors universitet. Hennes egen doktorsavhandling godkändes 1973. I den un-

dersökte hon de biologiska effekterna bakterien *Bacillus thuringiensis* hade på fluglarver. Resultatet var lovande och hennes innovation kunde sedan utnyttjas för flugbekämpning i praktiken. Gunnel insåg att produkten skulle vara speciellt viktig i u-länder där dålig hygien och flugor utgör ett allvarligt hälsoproblem. Via u-landsfinansiering genomförde hon på 1980-talet fältförsök på latriner i slumområden i Tanzania och Kenya. Innan sin pensionering grundade hon ett eget företag G.A.C Products Ab som licensierade produkten.

Gunnels sociala sinne och vilja att förbättra världen bidrog till att hon ville påverka också i politiken. 1981 ställde hon upp i kommunalvalet i Grankulla och fick ett stort röstetal. Gunnel hade redan tidigare visat sitt intresse för miljöfrågor och på hennes initiativ grundades miljönämnden i Grankulla 1973, den första i Finland. Gunnel var en stark personlighet och med sin vilja och envishet drev hon igenom många svåra och kontroversiella ärenden i både stadsfullmäktige och stadsstyrelsen. Hon blev styrelsens första kvinnliga ordförande 1985. Gunnel arbetade för ett mänskönära och jämställt samhälle, hon var med och utvecklade våra daghemstjänster, jobbade för förebyggande hälsovård och för personalens välbefinnande. Åtta

år fungerade Gunnel som ordförande för social- och hälsovårdsnämnden. Hon var också en tid medlem av stadens äldre- och handikappråd. En av de viktiga milstolparna inom politiken var då hon lyckades rädda Villa Junghans från ett rivningshot. Nu är det en oas för stadens föreningar.

Gunnel var aldrig rädd för att föra fram sin åsikt även om den stod i strid med andras. Hon kunde därför lätt bli på kant med människor. Hon älskade att ha dispyter med sina svågrar, Helge och Ove, som stod henne nära. Men bakom den ibland barska ytan fanns ett hjärta av guld. Det kunde den vida familjekretsen erfarra. Gunnel "Nunne" brydde sig mycket om sina närmaste, höll alltid kontakt och var en generös värdinna. Hon ordnade härliga spagettikalas för sin familj och oss syskonbarn, både hemma i Grankulla och ute på den kära sommarstugan i Hila. Hon var en humoristisk, varm och klartänt person ända till slutet.

De allra viktigaste för Gunnel var ändå hennes egen älskade familj, dottern Nina och barnbarnen Denise, Sara och Andrea.

VERONICA REHN-KIVI
SYSTERDOTTER
STADSSTYRELSENS ORDFÖRANDE

Gunnel Carlberg

Syntyti 17.2.1932
Kuoli 7.5.2024

FI **FT GUNNEL CARLBERG**, omistautunut tutkija, ympäristötaistelija ja poliitikko, on jättänyt meidät.

Hän menehtyi 92 vuoden iässä kotikaupungissaan Kauniaisissa palvelutalo Villa Bredassa, jonka toteuttamiseksi hän itse oli työskennellyt sinnikkäästi.

Gunnel Carlberg syntyi Mäntsälässä kunnanlääkäri Andreas Carlbergin ja hänen vaimonsa Ruthin, o.s. Weurlander, keskimmäisenä tyttärenä. Hän ja hänen sisarensa Ulla (Gyllenberg) ja Elisabeth (Rehn) saivat lapsuudessaan kokea lämpimän perheyhteyden kodissa, jossa oli suuri kiinnostus yhteiskunnallisiin asioihin. Tämä vaikutti heihin läpi elämän. Vanhemmille äidinkieli ruotsi oli tärkeä, ja kolmen vuoden jälkeen suomenkielisessä kansakoulussa Mäntsälässä lähetettiin Gunnel ja hänen sisarensa Grankulla samskolaniin ja tyttökoulukoti Bergaan. Gunnel oli vain yhdeksän vuotta vanha, kun hänen

täytyi jättää turvallinen kotiympäristö. Sisarusten vahva yhteenkuuluvuus syntyi varmasti siellä, kaukana vanhempien luota. He pitivät koko elämänsä ajan päivittäin yhteyttä toisiinsa. Kun Ulla kuoli viime kesänä, tuli Elisabeth "Lillan" entistä tärkeämmäksi Gunnelille.

Gunnel opiskeli mikrobiologiaa ja teki työuransa tutkijana Helsingin yliopistossa. Hänen oma väitöskirjansa hyväksyttiin vuonna 1973. Siinä hän tutki bakteeri *Bacillus thuringiensis*in biologisia vaikutuksia karpäsentoukkiin. Tulokset olivat lupaavia, ja hänen innovaatiotaan voitiin sittemmin hyödyntää karpästen torjunnassa käytännössä. Gunnel ymmärsi, että tuote olisi erityisen tärkeä kehitysmaissa, joissa heikko hygienia ja karpäset aiheuttavat vakavan terveysongelman. Kehitysmaa-rahoituksen avulla hän toteutti 1980-luvulla kenttäkokeita slummialueiden käymälöissä Tansaniassa ja Keniassa. Ennen eläkkeelle jäämistään hän perusti oman yrityksen G.A.C Products Ab:n, joka lisensoi tuotteen.

Gunnelin sosiaalinen mieli ja halu parantaa maailmaa herättivät kiinnostusta vaikuttaa myös politiikassa. Vuonna 1981 hän asetui ehdolle Kauniaisten kunnallisvaaleissa ja sai suuren äänimäärän. Gunnel oli jo aiemmin osoittanut kiinnostusta ympäristökysymyksiin ja hänen aloitteestaan perustettiin ensimmäisenä Suomessa Kauniaisiin ympäristölautakunta vuonna 1973. Gunnel oli vahva persoona ja hänen tahtonsa ja periksiantamattomuutensa avulla hän sai läpi monia vaikeita ja kiistanalaisia asioita sekä kaupunginvaltuustossa että kaupunginhallituksessa. Hänestä tuli 1985 hallituksen ensimmäinen naispuolinen puheenjohtaja. Gunnel työskenteli ihmisläheisen ja tasa-arvoisen yhteiskunnan puolesta, oli mukana kehittämässä päiväkotipalvelujamme, työskenteli ennaltaehkäisevän terveydenhuollon puolesta ja henkilökunnan hyvinvoinnin hyväksi. Gunnel toimi kahdeksan vuotta sosiaali- ja terveyslautakunnan puheenjohtajana. Hän oli myös jonkin aikaa kaupungin vanhus- ja vammaisneuvoston jäsen. Yksi politiikan tärkeistä virstanpylväistä oli, kun hän onnistui pelastamaan Villa Jung-

hansin purku-uhalta. Nyt se on keidas kaupungin yhdistyksille.

Gunnel ei koskaan pelännyt tuoda esiin mielipidettään, vaikka se olisi ollut ristiriidassa muiden kanssa. Hän joutui siksi helposti törmäyskurssille ihmisten kanssa. Hän rakasti väitellä lankojensa, Helgen ja Oven kanssa, jotka olivat hänelle läheisiä. Mutta joskus ankarankin ulkokuoren alla oli kultainen sydän. Sen sai laaja perhepiiri kokea. Gunnel "Nunne" välitti paljon läheisistään, piti aina yhteyttä ja oli antelias emäntä. Hän järjesti ihania spagettijuhlia perheelleen ja meille sisarenlapsille, sekä kotona Kauniaisissa että rakkaalla kesämökillä Hilassa. Hän oli humoristinen, lämmin ja mieleltään kirka aivan loppuun asti.

Kaikkein tärkeintä Gunnelille oli kuitenkin hänen oma rakas perheensä, tytär Nina ja lapsenlapset Denise, Sara ja Andrea.

VERONICA REHN-KIVI
SISARENTYTÄR
KAUPUNGINHALLITUKSEN PUHEENJOHTAJA
KÄÄNNÖS: PATRICIA HEIKKILÄ

Valtuuston puheenjohtajat 2024–2025

FI **TAPANI Ala-Reinikka** (kok.) jatkaa valtuuston puheenjohtajana vielä yhden vuoden. Ensimmäisenä varapuheenjohtajana jatkaa **Stefan Stenberg** (r.). Toiseksi varapuheenjohtajaksi valittiin **Taisto Miettinen** (ps.).

Valtuusto valitsi uuden puheenjohtajiston kokouksessaan 20.5. Toimikausi alkaa 1.6.

Vasemmalta Taisto Miettinen, Stefan Stenberg ja Tapani Ala-Reinikka.
Från vänster Taisto Miettinen, Stefan Stenberg och Tapani Ala-Reinikka.

Fullmäktiges presidium 2024–2025

SE **TAPANI Ala-Reinikka** (Saml) fortsätter leda fullmäktige ännu i ett år. Som första vice ordförande fortsätter **Stefan Stenberg** (SFP). Till andra vice ordförande valdes **Taisto Miettinen** (Sannf).

Fullmäktige valde det nya presidiet på sitt möte den 20.5. Mandatperioden börjar 1.6.

MUISTIKOTI LÄHEISELLESI WILHELMIINASTA

Palvelu- ja hoivakoti Wilhelmiina Tenholan muistikodeissa kohtaamme asukkaamme tarpeineen yksilönä. Haluamme rakentaa yhdessä aktiivista, monipuolista arkea asukkaiden yksilöllisiä voimavaroja vaalien ja tukien. Uudet viihtyisät tilamme keskellä Helsinkiä tukevat muistisairaalan toimintakykyä. Oma viihtyisä pihamaamme, terassi ja Keskuspuisto tarjoavat hyvät puitteet ulkoiluun. Talossa on myös palveluasuntoja senioreille.

Ilmoittauduthan mukaan tutustumistilaisuuksiin!
Kahvitarjoilun lomassa kerromme lisää asumisvaihtoehdoista ja palveluistamme.

Varaa yksityisesittely tai osallistu tutustumistilaisuuksiin:
Tiistaisin 11.6 ja 25.6. klo 14.

Paikka: Wilhelmiina Tenholan ravintola, Tenholantie 10, H-siipi.
Paikalla kahvitarjoilu.

Varaukset ja ilmoittautumiset:
wilhelmiina@wilhelmiina.fi tai soittamalla numeroon 044 7060 139 tai 050 577 1666

Merkityksellistä elämää

wilhelmiina

kirjelaatikko ■ brevlådan

Omaishoitajien vapaapäivien järjestämisessä on parantamisen varaa

Omaishoito on jälleen noussut keskusteluihin julkisuudessa. Lähes viikoittain saamme lukea, kuinka rahat eivät riitä sote-palveluihin nykyisessä muodossa. Erityisesti ikääntyneiden hoidossa apuun huudetaan jälleen läheis- ja omaishoivaa-jia, koska hoivakotipaikkoja halutaan vähentää ja hoitoalan työntekijöistä on pulaa.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen omaishoidon myön-tämisperusteissa on linjattu, että tuki kohdennetaan vaati-vampaan hoitoon ja hoivaan kotioloissa. Ollaanko omaishoi-tajaa kuitenkin valmiita tukemaan tärkeässä työssään? Puheitten tasolla kyllä, mutta entä käytännössä?

Omaishoitajan vapaat tukevat onnistuessaan jaksamista ja terveyttä sekä ehkäisevät uupumista. Puolet omaishoi-tajista ei käytä heille kuuluvia lakisääteisiä vapaitaan. Syi-tä tähän on monia: sopivaa ja hyvää hoitopaikkaa ei löydy, hoidettava ei halua lähteä kotoa tai jaksamisen tueksi ei ole valittavissa sopivaa vaihtoehtoa. Työssäkäyvä omaishoitaja tuskin pitää ollenkaan vapaitaan.

Hyvinvointialueille siirryttäessä omaishoidon vapaiden järjestämistapoja yhdenmukaistettiin Länsi-Uudellamaalla. Valitettavasti yhdenmukaistamisen myötä ja yhdenvertai-suuteen vedoten luovuttiin monen kunnan hyvin toimineis-ta käytännöistä. Omaishoitajaa myös vastuutettiin olemaan yhteydessä vapaan uudelleen järjestelystä.

Palveluohjaus, tieto vapaan muodoista ja selkeät kirjaukset hoito- ja palvelusuunnitelmaan edistävät vapaiden toteutu-mista. Hyvinvointialueella on oltava erilaisia omaishoitajan tarpeita vastaavia vapaan vaihtoehtoja ja käytänteitä, jotka innostavat omaishoitoperheitä vapaiden käyttöön. Sijais- ja perhehoito ovat hyviä vapaan järjestämistapoja, mutta ne eivät sovi kaikille. Vapaan muotoja tulee olla riittävästi suhteessa hoivan sitovuuteen ja vaativuuteen. Kuukausittainen vapaa on osalle omaishoitamisen välttämätön ehto, mutta toisille pitempi vapaa harvemmin, tai joku muu vaihtoehto toimii paremmin.

Tietoa sosiaalihuoltolain mukaisista vapaan mahdolli-suuksista pitää lisätä, sillä sopimusomaishoidon ulkopuo-

lella olevien omaishoitajien tieto mahdollisuudesta vapai-den pitämiseen on heikkoa.

Asiakkaiden ja omaisjärjestöjen osallistaminen vapai-den kehittämiseen sekä konkreettisten tavoitteiden asetta-minen vapaiden käytöstä parantaa omaishoitajaperheiden hyvinvointia. Se ei välttämättä ole raha- vaan järjestelyky-symys. Omaishoito on nyt ja tulevaisuudessa tärkeä osa hoivan kokonaisuutta.

Ritva Särkkä, puheenjohtaja
Suvi Mansukoski-Mustonen, toiminnanjohtaja
Espoon ja Kauniaisten Omaishoitajat ja Läheiset ry

Pirjo Mäkinen, puheenjohtaja
Minna Mäenpää, OmaisOiva-koordinaattori
Hiiden Omaishoitajat ry

Matilda Linnavirta, Etelä-Suomen aluevastaava
Omaishoitajaliitto ry

yhdistykset ■ föreningar

KAUNIAISTEN SUOMALAISET SENIORIT
Yhdistyksemme säännölliset tiistaikeuhkot Villa Junghansissa ovat kevätkauden osalta päättyneet. Syyskauden aloitamme tiistaina 10.9.2024. Seuratkaa kotisivujamme www.kssry.fi. Sieltä löytyvät jatkuvasti päivitty-vinä syyskauden yhteiset toimintamme, sekä hallituksen jäsenten ja ryhmien vetäjien yhteystiedot ja ilmoittautumis-ohjeet. Sivustolta voi lukea myös tiistaitapaamisissa pidettyjen esitelmien luentoja ja saada tietoa muusta kaupungissamme tapahtuvasta senioreihin liittyvästä toiminnasta.

Oikein hyvää kesää kaikille jäsenillemme – tapaamisiin!

GRANKULLA SVENSKA PENSIONÄRER
Under sommaren har vi sommarcafé i Villa Junghans 11.6 kl. 14, 9.7 kl. 14 och 13.8 kl. 14. Vårdinnorna bjuder på kaffe och bulla. Hjärtligt välkomna.

GRIFK JÄÄKIEKKO ISHOCKEY
KEVÄTKOKOUS pidetään to 6.6.2024 klo 18.30 Kasavuoren koululla, Kasavuorentie 1, 02700 Kauniainen. Kokouksessa käsitellään sääntömääräiset kevätkokousasiat. Käsitellään lisäksi sään-tömuutos.

håller VÄRMÖTE torsdagen 6.6.2024 kl. 18.30 i Kasabergsskolan, Kasabergsvägen 1, 02700 Grankulla. Vid mötet behandlas stadgenliga värmötesärenden. Dessutom behandlas förändring av föreningens stadgar. Hallitus/Styrelsen Mika Kortene

Kaunis Grani

Kaunis Grani löytyy myös Facebookista. Käy tykkäämässä!

Kaunis Grani hittar du också på Facebook. Gå in och gilla oss där!

Onnea koulunsa päättävälle!

toivottaa K-ruokakauppiaasi Jesper Lindqvist henkilökuntineen

Grattis till alla som går ut skolan!

önskar din K-matköpman Jesper Lindqvist med personal

Tällä kupongilla
Med den här kupongen

saat alennuksen
kertaostoksesta
får du rabatt på
ett engångsköp

-10%

Kertaostokseen voi kuulua useita eri tuotteita, jotka maksetaan samanaikaisesti. Alennus ei koske lahjakortteja, tarjouksia, Plussa-tarjouksia, pullopanetteja, äidinmaidonkorvikkeita, tupakka-, alkoholi-, nikotiinikorvaus- eikä Postin ja Veikkauksen tuotteita. Etuun ei voi yhdistää muita alennuksia.

Engångsköpet kan bestå av flera olika produkter, som betalas samtidigt. Rabatten gäller inte K-Plussa-erbjudanden, flaskpanter, modersmjölk ersättning, tobaks- och alkoholprodukter, nikotinersättande preparat eller Postens och Veikkauksen produkter. Förmånen kan inte kombineras med andra rabatter.

Voimassa 16.6.2024 asti
Gäller till 16.6.2024

K Supermarket
GRANI

K Supermarket
GRANI

Tavallista parempi ruokakauppa • En bättre matbutik

Kauniaistentie/Grankullavägen 7, 02700 KAUNIAINEN/GRANKULLA,
puh./tel. 09 2310 3600, jesper.lindqvist@k-supermarket.fi
Palvelemme MA-LA 7-22 ja SU 9-22/vi betjänar MÅN.-LÖR. 7-22 och SÖN. 9-22.

P
Tiesithän
KATOLLA LISÄÄ
PARKKITILAA

VEIKKAUS
f

Puh. 045 841 1205 tai info.vkristal@gmail.com

V.KRISTAL OY

Ammattitaitoiset siivouspalvelut
yli 20 vuoden kokemuksella.

Kotisiivous • Ikkunanpesu • Yrityssiivous
Suursiivous • Remonttisiivous • Muuttosiivous

Kerro tarpeesi – me autamme!

Muista
kotitalous-
vähennys!
Hinta
-40 %

MM Siivouspalvelut Oy

Kotisiivoukset

Myös verotonta
siivouspalvelua senioreille

Ikkunanpesut

Toimistosiiuokset

Luotettavaa siivouspalvelua jo vuodesta 2004

MM info@mmsiivouspalvelut.fi
www.mmsiivouspalvelut.fi

Tilaa
ilmainen
arviokäynti!
045 6385 774
Mirja

PASSIKUVAN
AMMATTILAINEN

SPECIALIST PÅ
PASSBILDER

VALOKUVAT

Puhelimesta - Tabletilta
Tikulta - Muistikortilta
Netistä

Heti mukaan!

kuvatapio

MUNKKIVUORI 09 485 865 KAARI 09 532 200 LAUTTIS 09 532 100 KAUNIAINEN 09 505 0019

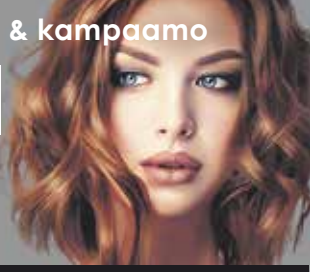
Frisörsalong – Parturi & kampaamo

GRANI

Tunnelitie 7 D, Kauniainen

Lapset 23€, Miehet 25€, Naiset 35€

p. 040 144 2244 Ma–pe 10–20 • La 10–18 • Su 12–18

Ben Winqvist

050 323 1338

Rakentaa – Korjaa – Maalaa
Bygger – Reparerar – Målar
www.bewix.net

RUKA
KATSASTUS

p. 010 579 4380
www.rukakatsastus.fi

LOUNAS-
TARJOUS
JUOMA KAUPAN
PÄÄLLE

Valitse
LOUNAS

JOLLA LÄHTEE NÄLKÄ JA JANO.
ARKISIN KLO 14 ASTI.

KOTI
PIZZA

Grani

kotipizza.fi

Kaunis Grani

Ilmestymisaikataulu

Utgivningstidtabell

Nro/Nr	Ilmestyy/ Utkommer	Aineistopv/ Deadline	Teema/ Tema
8	13.6.	29.5.	Lomakausi / Semesterperiod
9	22.8.	7.8.	Koulut & Nuoret / Skolor & Unga
10	12.9.	28.8.	Autot, Vapaa-aika / Bilar, Fritid
11	3.10.	18.9.	Yhdistykset, yritykset / Föreningar, företag
12	24.10.	9.10.	Seniorit, Sote-ala / Seniorer, vårdsektorn
13	14.11.	30.10.	Asuminen + Kaavoituskatsaus / Boende + Planläggningsöversikt
14	5.12.	20.11.	Joulunavaus / Julöppning
15	19.12.	4.12.	Joulu, 24.12., uusivuosi, 31.12. / Jul, 24.12, nyårsafton, 31.12

KOKOOMUKSEN EUROVAALIKIERTUE

KAUNIAISSA

1.6. KAUPPAKESKUS GRANIN EDESSÄ

Tervetuloa tapaamaan kokoomuksen
eurovaaliehdokkaita lauantaina 1.6. klo
13:30 alkaen.

Tarjolla kahvia ja maukkaita vinoneliöitä!

OIKEALLA
PUOLELLA
EUROOPPAA

KOKOOMUS

Maksaja: Uudenmaan Kokoomus ry

Lähellä
DELI

Herkkuja ihan läheltä

Thurmanin aukiolla.

Lähellä Deli palvelee ma–pe 8–18, la 10–16

Jäätelökioski palvelee ma–su klo 12–18 (säävarauksella)

Ilmoitus?

Katso mediakortti

kaunisgrani.fi

WWW

Annons?

Se mediekortet

kaunisgrani.fi

Kaunis Grani

Kaunis Grania julkaisee Ab Grankulla Lokaltidning –
Kauniaisten Paikallislehti Oy -niminen yritys, jonka
Kauniaisten kaupunki omistaa.

Kaunis Grani utges av Ab Grankulla Lokaltidning –
Kauniaisten Paikallislehti Oy.
Bolaget ägs av Grankulla stad.

Hallitus/Styrelse
Jaakko Nevanlinna (KOK/SAML),
pj/ordf.
Jessica Jensen (SFP/RKP)
Saana Nuutinen (VIHR/GRÖNA)
Markus Jahnsson

Toimitusneuvosto/
Redaktionsråd
Jan Sundberg pj/ordf.
Tuula Ihamuotila
Katri Kallio
Markus Jahnsson

Kustantaja/Utgivare
Ab Grankulla Lokaltidning –
Kauniaisten Paikallislehti Oy

Painos/Upplaga 14 000 kpl

Päätoimittaja/Chefredaktör
Jan Snellman
puh./tfn 050 555 1703

Aineisto/Material
Kaupungintalo/Stadshuset

Sähköposti/E-post
kaunisgrani@kauniainen.fi

Lehden puhelin/
Tidningens telefon
puh./tfn 050 555 1703

Internetsivut/
Internetsidorna
www.kauniainen.fi/
kaunisgrani

Ilmoitukset/
Annonser
kaunisgrani@kauniainen.fi

Tilaushinta/Prenumeration
30 €/vuosi/år

Taitto/Ombrytning
Kapteeni Kuu

Paino/Tryckeri
Lehtisepät Oy, Tuusula

Tämä lehti painettu/
Detta nummer presslagt
27.5.2024

Seuraava numero ilmestyy 13.6.2024
Aineisto viimeistään 29.5.2024

Nästa nummer utkommer 13.6.2024
Materialet senast 29.5.2024

Jakeluhäiriöt/Distributionsstörningar
Postin asiakaspalvelu: puh 0100 5445 tai www.posti.
fi/fi/asiakastuki/vastaanottaminen/postin-jakelu >
henkilöasiakkaan palaute postinjakelusta
Postens kundtjänst: tfn 0100 5445, eller www.posti.
fi/sv/kundsupport/mottagning/postens-utdelnings
>information om störningar i utdelningen

Lehti ei vastaa tilaamatta toimitetun aineiston
säilyttämisestä eikä palauttamisesta. Toimitus
pidättää itselleen oikeuden muokata aineistoa.

Tidningen svarar inte för uppbevaring och returnering
av inlämnat material som inte beställts. Redaktionen
förbehåller sig rätten att redigera materialet.